



รายงานการวิจัย

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในรายวิชาพุทธปรัชญาเถรวาท
สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักศึกษาชั้นปีที่ 2
THE DEVELOPMENT OF LEARNING LNTEGRATION IN THERAVADA
BUDDHIST PHILOSOPHY COURSE IN PHILOSOPHY, RELIGION,
AND CULTURE OF SECOND-YEAR STUDENTS

พระครูธรรมธร มะลิน กิตติปาโล

พระมหาไพจิตร อุตตมธมโม

พระกิตติสารสุธี (เชิดชัย สีลสมปนโน)

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ประจำปีงบประมาณ 2564

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย



รายงานการวิจัย

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในรายวิชาพุทธปรัชญาเถรวาท
สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักศึกษาชั้นปีที่ 2

THE DEVELOPMENT OF LEARNING LNTEGRATION IN THERAVADA
BUDDHIST PHILOSOPHY COURSE IN PHILOSOPHY, RELIGION,
AND CULTURE OF SECOND-YEAR STUDENTS

พระครูธรรมธร มะลิน กิตติปาโล

พระมหาไพจิตร อุตตมธมฺโม

พระกิตติสารสุธี (เชิดชัย สีสมนปโน)

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ประจำปีงบประมาณ 2564

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีต่อการเรียนการสอน วิชาพุทธปรัชญาเถรวาท สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน 2. เพื่อศึกษาความมีวินัยในตนเองที่มีต่อการเรียนการสอน วิชาพุทธปรัชญาเถรวาท สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 หลังเรียน กลุ่มเป้าหมาย ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย จำนวน 5 รูป/คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชนิด 4 ตัวเลือกจำนวน 30 ข้อ ที่มีความยาก (p) อยู่ระหว่าง 0.52 ถึง 0.73 ค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.34 ถึง 0.68 ค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 และแบบวัดเจตคติ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งมี 5 ระดับ จำนวน 25 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.42 ถึง 0.87 ค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบสมมติฐานด้วย Paired t-test

ผลการวิจัย พบว่า

1. กลุ่มเป้าหมายที่เรียนวิชาพุทธปรัชญาเถรวาท สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

2. นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่เรียนวิชาพุทธปรัชญาเถรวาท สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ค่าเฉลี่ยรายข้อและโดยรวมหลังเรียน มีความมีวินัยในตนเองอยู่ในระดับมาก

โดยสรุป การจัดการกิจกรรมการสอนวิชาพุทธปรัชญาเถรวาท มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมีความมีวินัยในตนเองอยู่ในระดับมาก จึงควรส่งเสริมสนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลตามจุดประสงค์ของรายวิชาต่อไป

คำสำคัญ: 1. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ 2. พุทธปรัชญาเถรวาท

ABSTRACT

This research is aimed to 1. compare the academic achievement result towards Theravada Buddhist Philosophy Course in Philosophy, Religion, and Culture Program of second-year students during pre- and post-course session, 2. to study about their self-discipline during the Theravada Buddhist Philosophy Course in Philosophy, Religion, and Culture Program of second-year students during post-course session. The research sample consists of 5 samples selected by purposive sampling. The research instruments comprise of 1) 30 items of 4-choice which shows the Difficult level (p) from 0.52 to 0.73. The Discrimination level (r) is from 0.34 to 0.68. Cronbach of Alpha Coefficient shows the Confident level at 0.97 and, 2) 25 items of 5-point Likert scale which is from 0.42 to 0.87. The Confident level using Cronbach of Alpha Coefficient shows the Confident level at 0.97. The statistics used to analyze the data are; Mean, Standard Deviation, and Paired t-test for hypothesis testing.

The research results revealed that;

1. The research sample studying in Theravada Buddhist Philosophy Course in Philosophy, Religion, and Culture Program of second-year students posed a higher score of the academic achievement during the pre-study than the post-study at the significant level of .01.

2. The second-year students studying in Theravada Buddhist Philosophy Course in Philosophy, Religion, and Culture Program posed a high level of self-discipline level of both individual mean score and overall score during the post-study.

In conclusion, the organization of Theravada Buddhist Philosophy Course revealed a higher level of academic achievement results as well as a high level of self-discipline. Hence, the lecturers should be supported for them to adapt the teaching methodology to achieve the course objectives.

Keywords : 1. Integration Learning Organization 2. Theravada Buddhist Philosophy

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยความกรุณาและช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากคณะผู้บริหาร และคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงยิ่ง

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย พระครูพิศิษฐ์ธรรมนิเทศ (จารุวัฒน์ อภิวัตตโน). พระมหาไพจิตร อุตตมธมโม,ดร. และ ผศ.ดร.จรรย์ พริกบุญจันทร์ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและให้ข้อเสนอแนะที่ถูกต้อง อันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัย

คุณค่าและประโยชน์ของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชา พระคุณบิดามารดา ผู้มีพระคุณ ตลอดจนบูรพาจารย์ และผู้มีอุปการคุณทุกท่าน

พระครูธรรมธร มะลิน กิตติปาโล, ผศ.

หัวหน้าโครงการวิจัย และคณะ

2 มีนาคม 2566

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 ความสำคัญของการวิจัย	4
1.4 ขอบเขตการวิจัย	4
1.5 นิยามศัพท์	4
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัย	5
2 แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความรู้	6
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนแบบบูรณาการ	11
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความมีวินัยในตนเอง	20
2.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	30
2.5 บริบทของมหาวิทยาลัย	36
2.6 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	42
2.7 กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย	48
3 วิธีดำเนินการวิจัย	49
3.1 กลุ่มเป้าหมาย	49
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	49

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.3 การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ	49
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	52
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	52
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	57
4.2 ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล	57
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	61
5.1 สรุปผลการวิจัย	61
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	61
5.3 ข้อเสนอแนะ	64
บรรณานุกรม	65
ภาคผนวก	70
ประวัตินักวิจัย	112

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของชาติโดยได้ระบุนโยบายด้านการจัดการศึกษาในมาตรา 80 (3) ว่า “พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกกระดับและทุกรูปแบบ ให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข” และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 1 มาตรา 6 (2545 : 5, 7) ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษาไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” ส่วนทิศทางการจัดการศึกษาแนวใหม่โดยมีจุดเน้นที่การปฏิรูปการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอน และการบริหารจัดการที่สำคัญคือมาตรา 23 บัญญัติว่า” การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรมกระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการของแต่ละระดับการศึกษา”

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ปลูกฝัง ถ่ายทอดความรู้ เจตคติ คุณลักษณะต่าง ๆ ให้เกิดกับตัวผู้เรียนทำให้ผู้เรียนเกิดความเจริญงอกงามหรือทำให้ดีขึ้นทุกด้าน การศึกษาเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาคน เพื่อให้ไปพัฒนาศักยภาพที่แต่ละคนมีอยู่ให้สามารถนำออกมาใช้ทำประโยชน์ต่อสังคมได้สูงสุด (ประสิทธิ์ นิมจินดา. 2541 : 3) การศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นกลไกระดับคณะกรรมการอุดมศึกษา เพื่อนำไปสู่การกำหนดนโยบายของสถาบันอุดมศึกษาในการพัฒนาการอุดมศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. 2551 : 1) โดยมหาวิทยาลัยเป็นสถาบันการศึกษาชั้นสูงที่มีพันธกิจหลักคือ งานสอน เพื่อถ่ายทอดความรู้ งานวิจัย งานบริการวิชาการแก่สังคม และงานถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งเข้าใจตนเองและปรับตัวเข้ากับผู้อื่น อยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่า เป็นการต่อยอดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการที่ดีขึ้น องค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการศึกษา ได้แก่ หลักสูตร ผู้สอน ผู้เรียน หลักสูตรเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา ที่

ให้ความรู้และทักษะทางวิชาชีพ สามารถถ่ายทอดมรดกวัฒนธรรมปลูกฝังเจตคติ ค่านิยม และเสริมสร้างความเจริญให้แก่ผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 115-123)

การสอนแบบบูรณาการเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างวิชาหลาย ๆ แขนงไว้ในหน่วยการเรียนรู้เรื่องเดียวกัน ในลักษณะเป็นสหวิทยาการทำให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้แบบองค์รวม (กรมวิชาการ. 2544 : 2) ซึ่งหลักการสำคัญที่ต้องคำนึงในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ (2544 : 42) ได้เสนอแนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไว้ ดังนี้ 1. การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนอย่างกระตือรือร้น มีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนการสอน 2. การส่งเสริมให้นักเรียนได้ร่วมทำงานกลุ่มด้วยตนเอง โดยการส่งเสริมให้มีกิจกรรมกลุ่มลักษณะต่าง ๆ หลากหลายในการเรียนการสอน และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ลงมือทำกิจกรรมต่าง ๆ อย่างแท้จริงด้วยตนเอง 3. จัดประสบการณ์ต่าง ๆ แก่ผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้จากสิ่งที่เป็นรูปธรรมเข้าใจง่าย ตรงกับความเข้าใจจริง สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างได้ผลและส่งเสริมให้มีโอกาสได้ปฏิบัติจริงจนเกิดความสามารถและทักษะที่ติดเป็นนิสัย 4. จัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกลึกซึ้งกล้าคิดกล้าทำ โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสที่จะแสดงออกซึ่งความรู้สึกริคิดของตนเองต่อสาธารณชน หรือเพื่อนร่วมชั้น ทั้งนี้เพื่อสร้างเสริมความมั่นใจให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน และ 5. เน้นการปลูกจิตสำนึก ค่านิยม และจริยธรรมที่ถูกต้องดีงามให้ผู้เรียนสามารถจำแนกแยกแยะความถูกต้องดีงามและความเหมาะสมได้ สามารถขจัดความขัดแย้งได้ด้วยผล มีความกล้าหาญทางจริยธรรม และแก้ปัญหาด้วยปัญญาและสามัคคี อรทัย มูลคำ และคณะ (2543 : 12) ได้กล่าวอีกว่า การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาสาระ หรือศาสตร์ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนของผู้เรียน คือ 1. ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้เข้ากับวิถีชีวิตได้ เพราะสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงจำเป็นต้องใช้ความรู้และทักษะจากหลายวิชา ร่วมกันแก้ปัญหา 2. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดรวบยอดในศาสตร์ต่าง ๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย 3. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างวิชาต่าง ๆ กับชีวิตจริง 4. ช่วยขจัดความซ้ำซ้อนของการสอนตามเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรเป็นการเรียนรู้ที่มีบรรยากาศเป็นธรรมชาติสอดคล้องกับชีวิตจริง 5. ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสนประยุกต์ใช้ความคิด ประสบการณ์ ความสามารถ และทักษะต่าง ๆ หลาก ๆ ด้านในการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับการดำเนินชีวิตจริง

การจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษามุ่งเน้นในการผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางวิชาชีพมากขึ้นตามแนวคิดของผู้เชี่ยวชาญที่ทำการสอนอยู่ในแต่ละสถาบัน แต่ในขณะเดียวกันนักการศึกษาหลายท่านก็พยายามเน้นให้เห็นความสำคัญของวิชาศึกษาทั่วไปการจัดการศึกษาทั่วไปในระดับปริญญาตรีมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บัณฑิตมีความสมบูรณ์ทั้งในแง่ความเป็นคน (Manhood) และกำลังคน (Manpower) ดังนั้นจุดมุ่งหมายของวิชาการศึกษาทั่วไปสรุปได้ 3

ประการ คือ 1. เพื่อให้ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นสำหรับทุกคนคือ ให้การศึกษาทั่วไปเป็นความรู้พื้นฐาน สำหรับการเป็นพลเมืองดี 2. เพื่อเพิ่มพูนความเจริญงอกงามทางสติปัญญา ให้ผู้เรียนได้สามารถนำ ความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหาชีวิตและช่วยทำให้สังคมให้เจริญรุ่งเรือง สามารถนำความรู้ไปใช้ เพื่อ ประโยชน์ทั้งแก่ตนเองและส่วนรวม 3. เพื่อช่วยพัฒนาบุคลิกภาพและอุปนิสัยมุงที่จะช่วยให้คนที่ สมบูรณ์ขึ้นมีบุคลิกภาพทัศนคติ และอุดมคติเหมาะสมกับการเป็นปัญญาชน (ประทีป เมธาคุณวุฒิ. 2545 : 2-5)

ลักษณะการเรียนของผู้เรียนระดับอุดมศึกษามีลักษณะเฉื่อยชา รอรับอย่างเดียวเป็นส่วน ใหญ่ เรียนเพื่อเกรด ต้องการจบเร็วๆ การเรียนเป็นงานประกอบ เพราะชอบทำกิจกรรม การเข้าร่วม กิจกรรมของนักศึกษา นักศึกษาครุ้มักชอบทำกิจกรรมมาก นักศึกษามหาวิทยาลัยมักทำกิจกรรมมาก ในปีที่ 2 และได้ให้ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษา ไว้ว่า 1. การเรียน การสอนควรแตกต่างกันตามลักษณะวิชาชีพ และสภาพของกลุ่มของนักศึกษา 2. ควรมี Pretest เพื่อ ดูว่านักศึกษามีความสนใจด้านใด เพื่อแบ่งกลุ่มและจัดการเรียนการสอน 3. ควรสนับสนุนให้อาจารย์ วิเคราะห์วัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่สอนมีการประเมินผลว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ และควร เป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมด้วย 4. อาจารย์ควรมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมเสริม หลักสูตร 5. การจัดหลักสูตรควรให้มีวิชาบังคับเกี่ยวกับการสร้างคุณธรรมที่ดีแก่นักศึกษา 6. ควรมี วิชาเลือกให้สอดคล้องกับความต้องการผู้เรียน 7. ระบบอาจารย์ที่ปรึกษาควรจัดให้มีประสิทธิภาพ มากที่สุด 8. ควรใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในประเทศให้เป็นประโยชน์มากที่สุด (วัลลภา เทพ หัสติน ณ อยุธยา. 2543 : 8-9)

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นอาจารย์สอน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในรายวิชา พุทธปรัชญาเถรวาท สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 เพื่อการติดตาม และประเมินการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ที่ได้รับผิดชอบ โดยมุ่งศึกษา เฉพาะในชั้นเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการสอน การปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน ให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีต่อการเรียนการสอน วิชาพุทธปรัชญาเถรวาท สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

1.2.2 เพื่อศึกษาความมีวินัยในตนเองที่มีต่อการเรียนการสอน วิชาพุทธปรัชญาเถรวาท สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 หลังเรียน

1.3 ความสำคัญของการวิจัย

1.3.1 ได้ค้นคว้าวิธีการสอนแบบบูรณาการเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างวิชาหลาย ๆ แขนงไว้ในหน่วยการเรียนรู้เรื่องเดียวกัน

1.3.2 ทราบถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีต่อการเรียนการสอน วิชา พุทธปรัชญาเถรวาท ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ที่ได้รับการสอนแบบบูรณาการ

1.3.3 ได้ศึกษาความมีวินัยในตนเอง ที่มีต่อการเรียนการสอน วิชาพุทธปรัชญาเถรวาท ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย จำนวน 5 รูป/คน

1.4.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในรายวิชาพุทธปรัชญาเถรวาท สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2 ความมีวินัยในตนเอง

1.5 นิยามศัพท์

1.5.1 การบูรณาการ หมายถึง การบูรณาการการสอนจากสื่อประสมและความมีวินัยในตนเอง เข้ากับเนื้อหาพุทธปรัชญาเถรวาทของนักศึกษาชั้นปีที่ 2

1.5.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถของนักศึกษา ซึ่งวัดจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน หลังเรียน ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ จำนวน 20 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้น

1.5.3 ความมีวินัยในตนเอง หมายถึง ระเบียบที่ตนพึงปฏิบัติในชั้นเรียน และนอกชั้นเรียน หรือขณะทำกิจกรรมการเรียนการสอน มีความอดทนความเอาใจใส่เพื่อให้เกิดความเคยชินกับระเบียบที่ติงามของตน และเป็นที่ยอมรับของสังคม มิใช่ระเบียบ โดยส่วนรวมที่ถูกบังคับให้กระทำตาม แต่เป็นการกระทำที่เกิดจากการตัดสินใจโดยเจตนาของตน โดยการวัดความมีวินัยในตนเองทั้ง

5 ด้าน คือ 1) ความซื่อสัตย์ 2) ความรับผิดชอบ 3) ความเชื่อมั่นในตนเอง 4) ความตั้งใจ 5) ความอดทน ที่เกิดจากกิจกรรมการสอนแบบบูรณาการ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัย

1.6.1 ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับกิจกรรมการสอนแบบบูรณาการ วิชา พุทธปรัชญาเถรวาท ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

1.6.2 ได้ข้อมูลผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีต่อการเรียนการสอน ของนักศึกษสาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ที่มีต่อการการสอนแบบบูรณาการ ระหว่างก่อนเรียน และหลังเรียน

1.6.3 ได้ข้อมูลผลการวัดความมีวินัยในตนเองของนักศึกษสาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ที่มีต่อการสอนแบบบูรณาการ ระหว่างก่อนเรียน และหลังเรียน

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในรายวิชาพุทธปรัชญาเถรวาท สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 โดยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ตามแนวพุทธ พัฒนารูปแบบการเรียนการสอน และควมมีวินัยในตนเอง ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความรู้
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนแบบบูรณาการ
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับควมมีวินัยในตนเอง
- 2.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 2.5 บริบทของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- 2.6 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7. สรุปกรอบแนวความคิด

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความรู้

2.1.1 ความหมายเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

สุมาลี จันทร์ชลอ (2542 : 11) กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ (Learning) เป็นการดำเนินการหรือการจัดประสบการณ์ โดยใช้กิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด การเรียนการสอนจะมีประสิทธิภาพผู้สอนจะต้องจัดทำแผนการสอนเป็นอย่างดี และดำเนินการสอนตามแผนการสอนที่เตรียมไว้

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2543 : 10) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานด้านการเรียนการสอนในสถานศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่กำหนดซึ่งองค์ประกอบการเรียนการสอนจะประกอบไปด้วย หลักสูตร วิธีการเรียนการสอนและการประเมิน

ทิตนา แคมมณี (2545 : 2) ได้กล่าวว่า กระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน หรือการใช้วิธีการต่าง ๆ ที่ช่วยให้บุคคลเกิดการเรียนรู้

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553 : 4) กล่าวว่า การสอนนี้เป็นการสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน เป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ซึ่งเป็นคน เป็นสิ่งมีชีวิตจิตใจ มีความรู้สึกนึกคิด มีอารมณ์ มีวิญญาณ ผู้สอนจึงต้องอาศัยศิลปะที่จะเข้าถึงจิตใจผู้เรียน เช่น ศิลปะในการพูด การอธิบาย การจูงใจ

การสนใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล การช่วยแก้ปัญหาให้คำแนะนำแก่ผู้เรียน ศิลปะในการสอนเรื่องยากให้เป็นเรื่องง่าย ศิลปะในการสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน ไม่ให้ผู้เรียนรู้สึกเบื่อหน่ายในการเรียน ศิลปะในการชักจูงผู้เรียนให้ตั้งใจเรียน ให้ทำการบ้าน ฯลฯ เหล่านี้ล้วนเป็นเทคนิคเฉพาะบุคคล ซึ่งเป็นเรื่องศิลปะในการสอน ดังนั้น การสอนจึงต้องอาศัยศาสตร์และศิลป์ เพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้หรือการสอน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานด้านการเรียนการสอนในสถานศึกษา ที่เป็นวิธีการ หรือกระบวนการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สามารถนำไปสู่กระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างแท้จริง

2.1.2 หลักการจัดการเรียนรู้

ทิสนา แชมณี (2545 ข : 23-24) ได้ศึกษาและนำเสนอแนวทางให้ผู้สอนสามารถนำไปปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ค่อนข้างชัดเจน เริ่มจากการทำความเข้าใจความหมายของการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันชัดเจนการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญพัฒนาขึ้นจากแนวคิดของ จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) ในเรื่องการเรียนรู้โดยการกระทำ และการเปลี่ยนบทบาทในการเรียนรู้จากผู้เรียน และเปลี่ยนบทบาทจากผู้สอนที่เคยเป็นผู้ถ่ายทอดข้อมูลความรู้มาเป็นผู้จัดประสบการณ์เรียนรู้ และเปลี่ยนจุดเน้นของการเรียนรู้มาอยู่ที่ผู้เรียนมากกว่าผู้สอน เป็นที่มาของคำว่า การเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญจากความหมายนำมาสู่แนวปฏิบัติ คำว่าผู้เรียนเป็นสำคัญหมายถึงการให้ผู้เรียนเป็นบทบาทสำคัญในการเป็นผู้เรียนรู้ มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนอย่างกระตือรือร้น ตื่นตัว ตื่นใจ จดจ่อกับสิ่งที่ทำ โดยผู้สอนเป็นผู้จัดสถานการณ์ที่เอื้ออำนวยให้เกิดกิจกรรมดังกล่าวขึ้นขึ้น ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้ได้ผลตามต้องการ ทิสนา แชมณี ได้เสนอแนวคิดที่ครูสามารถใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติไว้ดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนที่ดีที่ควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางร่างกาย (Physical Participation) คือ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเคลื่อนไหวร่างกายเพื่อช่วยให้ประสาทการเรียนรู้ของผู้เรียนตื่นตัว พร้อมทั้งจะรับข้อมูลและการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น การรับรู้เป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้ ถ้าผู้เรียนอยู่ในสภาพที่ไม่พร้อมแม้จะมีการให้ความรู้ที่ดีๆ ผู้เรียนก็ไม่สามารถรับได้ ดังจะเห็นได้ว่าปล่อยให้ผู้เรียนนั่งนาน ๆ ในไม่ช้าผู้เรียนก็จะหลับหรือคิดไปเรื่องอื่น ๆ แต่ถ้าให้มีการเคลื่อนไหวร่างกายบ้างก็ทำให้ประสาทการเรียนรู้ของผู้เรียนตื่นตัวและพร้อมจะรับและเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดี ดังนั้นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนจึงควรเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เคลื่อนไหวในลักษณะใดลักษณะหนึ่งเป็นระยะๆ ตามความเหมาะสมกับวัยและระดับความสนใจของผู้เรียน

2. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีที่ควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางสติปัญญา (Intellectual Participation) คือ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเคลื่อนไหวทางสติปัญญา ต้องเป็นกิจกรรมที่ท้าทายความคิดของผู้เรียน สามารถกระตุ้นสมองของผู้เรียนให้เกิดการเคลื่อนไหวต้องเป็นผู้ไม่สอนเรื่องที่ยากหรือง่ายเกินไปสำหรับผู้เรียนทำให้เกิดความสนุกที่จะคิด

3. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีที่ควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางสังคม (Social Participation) คือ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัว เนื่องจากมนุษย์จำเป็นต้องอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ มนุษย์ต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวเข้ากับผู้อื่นและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางด้านสังคม

4. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีที่ควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางอารมณ์ (Emotional Participation) คือ เป็นกิจกรรมที่ส่งผลต่ออารมณ์ ความรู้สึกของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้การเรียนรู้นั้นเกิดความหมายต่อตนเองโดยกิจกรรมดังกล่าวควรจะเกี่ยวกับผู้เรียนโดยตรง โดยปกติการมีส่วนร่วมทางอารมณ์นี้มักจะเกิดขึ้นพร้อมกับการกระทำอื่น ๆ อยู่แล้ว เช่น กิจกรรมทางกายสติปัญญา และสังคม ทุกครั้งที่ผู้สอนให้ผู้เรียนเคลื่อนไหวเปลี่ยนอิริยาบถ เปลี่ยนกิจกรรมผู้เรียนจะเกิดอารมณ์ความรู้สึกตามมาด้วยเสมอ อาจจะเป็นความพอใจ ไม่พอใจหรือเฉย ๆ

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553 : 11-13) ได้กล่าวว่า การสอนลักษณะใดก็ตามที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีจัดเป็นการสอนที่ดีทั้งสิ้น ถ้าจะกล่าวโดยละเอียดแยกย่อยแล้ว การสอนที่ดีมีลักษณะ ดังนี้

1. เป็นการสอนที่มีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี ครอบคลุมประกอบการสอนอันได้แก่ การตั้งจุดประสงค์การสอน การจัดเนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน และการวัดผลประเมินผล

2. เป็นการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา ทั้งความรู้ ความคิดด้าน เจตคติ และด้านทักษะ ทำให้ผู้เรียนเกิดการรู้แจ้ง คิดชอบ และปฏิบัติดี เกิดการเติบโตทุกด้านอย่างขึ้นบานและแจ่มใส

3. เป็นการสอนที่ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์กับเนื้อหาและกับผู้เรียน โดยใช้กิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ได้เหมาะสม

4. เป็นการสอนที่ผู้เรียนได้ลงมือทำกิจกรรมด้วยตนเอง หรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี และเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน

5. เป็นการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์หลักสูตร เช่น หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา

มีความสุขและมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ ผู้สอนต้องจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

6. เป็นการเรียนการสอนที่คำนึงถึงผลประโยชน์ที่ผู้เรียนจะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันต่อไป เช่น การสอนโดยให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ วิจัยจน ได้รู้จักแสวงหาความรู้ได้ฝึกคิดแก้ปัญหา ย่อมดีกว่าวิธีสอนโดยบอกความรู้ให้ หรือกระทำให้ดูแต่เพียงอย่างเดียว การให้ผู้เรียนได้นำประสบการณ์ทั้งความรู้ ความคิด ไปใช้ในชีวิตประจำวันปัจจุบันและอนาคตได้ ย่อมเป็นการสอนที่มีคุณค่าแก่ผู้เรียน

7. เป็นการเรียนการสอนที่เร้าความสนใจของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสนใจจนจบกระบวนการสอน เช่น ผู้สอนใช้สื่อการสอนที่น่าสนใจ ใช้คำถามกระตุ้นให้คิด ใช้วิธีสอนหลายรูปแบบที่เหมาะสม ให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ (Learning by doing) ได้ทดลองได้คิดค้นคว้า เป็นต้น ย่อมทำให้ผู้เรียน เรียนด้วยความสนใจ

8. เป็นการสอนที่มีบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ ทั้งบรรยากาศด้านวัตถุและด้านจิตใจ บรรยากาศด้านวัตถุ เช่น การมีสภาพห้องเรียน อุปกรณ์การเรียน และสิ่งแวดล้อมที่ดีเอื้ออำนวยให้เกิดความสบายตาสบายใจในการเรียน ส่วนด้านจิตใจ หมายถึง การที่ครูมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนด้วยดี ให้ความเป็นกันเอง ให้ความเมตตา ความรัก ความอบอุ่นแก่นักเรียน ทำให้นักเรียนเรียนด้วยความสุข มีชีวิตชีวา และไม่ตึงเครียด

9. เป็นการเรียนการสอนที่ผู้สอนรู้จักใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม เช่น การให้รางวัลและการลงโทษที่ดี การให้คำชม การจูงใจ เร้าใจให้ผู้เรียนเกิดแรงกระตุ้นภายใน การให้ผู้เรียนได้รับทราบผลงานของตนโดยทันที การให้ผู้เรียนเกิดความภูมิใจในความสำเร็จของตน การคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การให้เรียนจากสิ่งที่ย้ายไปยาก ฯลฯ เหล่านี้ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ได้ดี

10. เป็นการสอนที่ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย เช่น การให้ผู้เรียนแสดงอิสระในการแสดงความคิดเห็น ผู้เรียนได้ฝึกการทำงานกลุ่มร่วมกัน ได้ฝึกการเป็นผู้นำผู้ตามฝึกการทำตามข้อกำหนดของกลุ่ม และฝึกระเบียบวินัยในตนเอง สิ่งเหล่านี้เป็นการปูพื้นฐานการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และการพลเมืองที่ดีของประเทศชาติต่อไป

11. เป็นการสอนที่มีกระบวนการ หมายถึงมีลำดับขั้นตอนการสอนที่ไม่สับสนในการสอนจำเป็นต้องมีการเตรียมการสอน เตรียมจัดลำดับการสอนให้สอดคล้องต่อเนื่องกันอย่างเหมาะสม ตั้งแต่ ขั้นนำ ขั้นสอน ขั้นสรุป กระบวนการสอนจะมีขั้นตอนแตกต่างกันไปตามลักษณะของวิธีสอนที่นำมาใช้ เช่น วิธีสอนแบบสาธิต ย่อมมีขั้นตอนการสอนแตกต่างจากวิธีสอนแบบทดลอง ผู้สอนต้องวางแผนจัดลำดับขั้นตอนการสอนให้ถูกต้อง

12. เป็นการสอนที่มีการวัดผลและประเมินผลทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน โดยอาจใช้วิธีต่าง ๆ เช่น การสังเกต การซักถาม การทดสอบ การให้ค้นคว้ารายงาน การทำแบบฝึกหัด ฯลฯ การวัดผลประเมินผลจะช่วยวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และวัดผลสำเร็จของผู้สอน ผู้สอนจะนำผลมาประเมินมาเป็นข้อมูลย้อนกลับพิจารณาการสอนของตนว่า มีข้อบกพร่องที่องค์ประกอบการสอนข้อใด ทำให้แก้ไขได้ตรงจุด เพื่อความสมบูรณ์ของการสอนครั้งต่อไป

13. เป็นการสอนที่ผู้สอน สอนด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู สอนด้วยความกระตือรือร้น สอนด้วยความตั้งใจ ความเต็มใจ และความมั่นใจ บุคลิกภาพท่าทางการแสดงออกของผู้สอนจะสะท้อนให้ผู้เรียนเข้าใจความรู้สึกของผู้สอนได้ดี ถ้าผู้สอนมีความรู้สึกที่ดีทั้งต่อผู้เรียนและต่ออาชีพ ผู้เรียนส่วนใหญ่จะเรียนด้วยความศรัทธา ด้วยความสุข ด้วยความตั้งใจ และด้วยความเต็มใจเช่นกัน

รุจิรี ภู่อาระ และจันทราณี สงวนนาม (2545 : 61-67) ได้กล่าวว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้หรือที่เรียกว่าการปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับวิธีการเรียนของผู้เรียนและวิธีการสอนของครู ซึ่งครูจะต้องสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์ และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองโดยมีครูเป็นผู้ควบคุมดูแล เป็นการฝึกปฏิบัติให้ผู้เรียนมีประสบการณ์การเรียนรู้ ด้วยตนเอง รู้จักวิธีคิดวิธีการดำเนินชีวิต และมีทักษะในการเผชิญกับปัญหาต่างๆ ได้ การจัดการเรียนการสอนตามแนวของหลักสูตรใหม่ จึงน่าจะมีหลักการและแนวปฏิบัติ ดังนี้

1. เน้นการเรียนการสอนตามสภาพจริง
2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระสามารถสรุปและสร้างองค์ความรู้ใหม่ขึ้นได้จากข้อมูลที่มี
3. นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติ ครูเป็นเพียงแหล่งข้อมูลหนึ่งจากหลาย ๆ แหล่งและเป็นผู้อำนวยการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียน
4. เน้นการปฏิบัติที่ควบคู่ไปกับหลักการและทฤษฎี
5. เน้นวิธีการสอนจากการเรียนรู้หลาย ๆ รูปแบบ
6. ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิดมากกว่าการค้นหาคำตอบที่ตายตัวเพียงคำตอบเดียว
7. ถือว่ากระบวนการเรียนรู้มีความสำคัญมากกว่าเนื้อหาเพื่อให้ผู้เรียนมีข้อมูลเพียงพอที่จะสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้ และ
8. ใช้กระบวนการกลุ่มในการเรียนรู้ร่วมกันและเรียนรู้ด้วยตนเอง

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 นั้นจะต้องใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อเป็นเครื่องมือพัฒนาผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร ซึ่งครูผู้สอนจะต้องรู้และเข้าใจแนวคิด การจัดการเรียนรู้และผลที่เกิดกับผู้เรียน แล้วนำมาจัดการเรียนรู้

ให้เอื้อต่อการพัฒนาของผู้เรียนตามหลักสูตร กระบวนการดังกล่าว ได้แก่ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2551 : 15)

1. กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ
2. กระบวนการสร้างความรู้
3. กระบวนการคิด
4. กระบวนการทางสังคม
5. กระบวนการเผชิญสถานการณ์ และแก้ปัญหา
6. กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง
7. กระบวนการปฏิบัติ
8. กระบวนการจัดการ
9. กระบวนการวิจัย
10. กระบวนการเรียนรู้การเรียนรู้ของตนเอง
11. กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนแบบบูรณาการ

2.2.1 ความหมายของการเรียนการสอนแบบบูรณาการ

ลัดดา ศิลาน้อย (2543 : 22) ได้สรุปการสอนแบบบูรณาการไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ในเนื้อหาวิชาต่างๆที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันโดยใช้วิชาหนึ่งหรือเนื้อหาใดเนื้อหาหนึ่งเป็นแกนเมื่อผู้สอนนำมาใช้ในการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงที่มงาน โดยการปรึกษาหารือเสนอแนะให้ความคิดเห็นร่วมกันในการสอนเทคนิคนี้ต้องอาศัยที่มงานที่มีประสิทธิภาพ

อรทัย มูลคำ และคณะ (2543 : 10) ได้กล่าวถึงความหมายของการบูรณาการไว้ว่า หมายถึงการนำศาสตร์สาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันมาผสมผสานเข้ากันเพื่อประโยชน์ในการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอน

กรมวิชาการ (2544 : 3) กล่าวว่า การบูรณาการ เป็นการจัดการเรียนรู้โดยใช้ ความรู้ ความเข้าใจและทักษะในศาสตร์หรือวิชาต่าง ๆ มากกว่า 1 วิชาขึ้นไปรวมเข้าด้วยกันภายใต้เรื่องราว โครงการหรือกิจกรรมเดียวกัน เพื่อแก้ปัญหา หรือแสวงหาความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

สิริพัทธ์ เจษฎาวิโรจน์ (2546 : 25-31) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นการเรียนรู้ในลักษณะองค์รวมจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบหรือวิธีการที่หลากหลาย เน้นการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้จากธรรมชาติ การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและมีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประเมิน

จากการปฏิบัติ (Performance Assessment) และประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment)

ทีศนา แคมมณี (2550) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นการบูรณาการ หมายถึง การนำเนื้อหาสาระที่มีความเกี่ยวข้องกันมาสัมพันธ์ให้เป็นเรื่องเดียวกัน และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในลักษณะที่เป็นองค์รวม และสามารถนำความรู้ความเข้าใจไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

สรุปได้ว่า การเรียนการสอนแบบบูรณาการ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการนำเนื้อหาสาระที่มีความเกี่ยวข้องกันมาสัมพันธ์ให้เป็นเรื่องเดียวกัน ในการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงเนื้อหาวิชาต่าง ๆ และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในลักษณะที่เป็นองค์รวมจากการปฏิบัติจริง และมีการวัดผลและการประเมินผล ที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการประเมินตามสภาพจริง

2.2.2 รูปแบบของการบูรณาการ

กรมวิชาการ (2544 : 5) กล่าวถึงรูปแบบของการบูรณาการ ไว้ว่า การบูรณาการภายในวิชาเป็นการเชื่อมโยงการเรียนรู้ระหว่างเนื้อหาในกลุ่มวิชา หรือรายวิชาเดียวกันเข้าด้วยกันเป็นการบูรณาการระหว่างวิชาถือว่าการบูรณาการที่มีประสิทธิภาพมีอยู่ 4 ลักษณะ ดังนี้

1. การบูรณาการแบบสอดแทรก (Infusion Instruction) เป็นการจัดการเรียนรู้โดยครูผู้สอนวิชาใดวิชาหนึ่งได้นำ เนื้อหาของวิชาอื่น ๆ เข้ามาบูรณาการกับวิชาที่ตนสอน เป็นการวางแผนการสอนและสอนโดยครูเพียงคนเดียว ผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ต่างๆ กับหัวข้อเรื่องสอดคล้องกับชีวิตจริงหรือสาระที่กำหนดขึ้นมา เช่น เรื่อง น้ำ พิษ ผู้สอนสามารถ เชื่อมโยงสาระ และ กระบวนการเรียนรู้ของกลุ่มสาระต่างๆ เช่น การอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ การคิดวิเคราะห์ ทำให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะกระบวนการเรียนรู้ไปแสวงหาความจริงจากหัวข้อเรื่องที่กำหนด

2. การบูรณาการแบบคู่ขนาน (Parallel Instruction) เป็นการจัดการเรียนรู้โดยครู ตั้งแต่สองคนขึ้นไปสอนต่างวิชากัน แต่วางแผนการสอนด้วยกัน เพื่อรวมองค์ประกอบของหัวเรื่อง (Theme) ความคิดรวบยอด (Concept) หรือปัญหา (Problem) แล้วครูแยกสอนในแต่ละวิชา ชิ้นงานที่ให้นักเรียนขึ้นอยู่กับครูในแต่ละวิชา แต่ทั้งหมดต้องสะท้อนถึง หัวเรื่อง ความคิดรวบยอด หรือปัญหาที่ระบุไว้ร่วมกัน

3. แบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary Instruction) เป็นการสร้างหัวเรื่อง (Theme) ขึ้นมาแล้วนำเนื้อหาจากวิชาต่าง ๆ มาโยงสัมพันธ์กับหัวเรื่องนั้น ซึ่งบางครั้งเราอาจจะเรียกวิธีบูรณาการแบบนี้ว่าสหวิทยาการแบบมีหัวข้อ (Thematic Interdisciplinary Studies) หรือ การบูรณาการที่เน้นการนำไปใช้เป็นหลัก (Application-First Approach) การบูรณาการแบบสห

วิทยาการ เป็นการสร้างหัวเรื่องขึ้นมา แล้วนำเนื้อหาจากวิชาต่าง ๆ มาโยงสัมพันธ์กับหัวเรื่องที่กำหนด โดยที่การกำหนดหัวเรื่องต้องมีหลักการดังนี้

3.1 เป็นเรื่องที่คุณเรียนสนใจและมีโอกาสได้เลือกเรียน

3.2 เป็นเรื่องที่สามารถโยงความสัมพันธ์ได้หลายวิชาหรือหลายกลุ่มประสบการณ์

3.3 เป็นเรื่องที่คุณเรียนมีประสบการณ์เดิมอยู่แล้วและสอดคล้องกับชีวิตจริงและมีความหมายต่อผู้เรียน

3.4 เป็นเรื่องที่มีแหล่งความรู้ให้คุณเรียนได้ศึกษา ค้นคว้าอย่างหลากหลาย และเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับท้องถิ่นกับความรู้ที่เป็นสากล

3.5 เป็นเรื่องที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียนและส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน

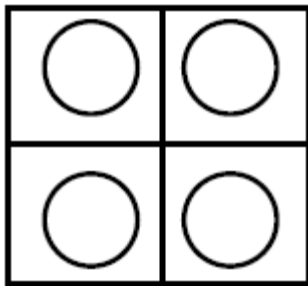
3.6 การตั้งชื่อเรื่องต้องทันสมัย และน่าสนใจให้คุณเรียนอยากรู้ อยากเรียน เช่น “บ้านแสนสุข” “โรคร้ายที่ใกล้ตัว” “นักสืบชุมชนค้นหาคนดี” “ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม”

4. การบูรณาการแบบพหุวิทยาการ (Multidisciplinary Instruction) ครูหลายคนจากหลายวิชาวางแผนร่วมกันเกี่ยวกับเรื่อง (Theme) ความคิดรวบยอด (Concept) หรือปัญหา (Problem) ครูแต่ละคนแยกกันสอนตามรายวิชา แต่มีการมอบหมายงานหรือโครงการร่วมกันซึ่งจะเชื่อมโยงสาขาวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน และกำหนดว่าจะแบ่งโครงการนั้น ออกเป็นโครงการย่อยให้ผู้เรียนปฏิบัติในแต่ละรายวิชาตามโครงการย่อยนั้น

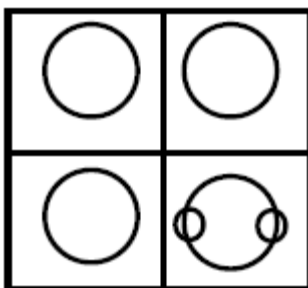
5. การบูรณาการแบบข้ามวิชา หรือร่วมกันสอนเป็นคณะ (Trans Disciplinary Instruction) วิธีการนี้ครูวิชาต่าง ๆ จะร่วมกันสอนเป็นคณะหรือเป็นทีม มีการวางแผน ปรึกษาหารือร่วมกันโดยกำหนดหัวเรื่อง ความคิดรวบยอด (Concept) หรือปัญหา (Problem) ร่วมกันแล้วสอนเป็นคณะโดยผู้เรียนกลุ่มเดียวกัน

รูปแบบการบูรณาการหลักสูตรสามารถทำได้หลายรูปแบบ ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างกันไป และเหมาะสมกับระดับชั้นต่างๆ กันไป Fogarty ได้เสนอรูปแบบการบูรณาการหลักสูตร ที่น่าสนใจไว้ 10 แบบ ดังนี้ คือ (Fogarty, 2002 : 61-65)

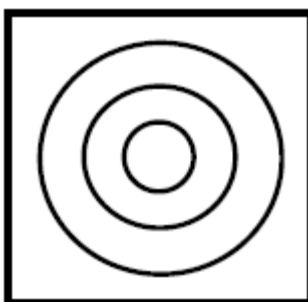
1. Cellular หรือ Fragmented เป็นรูปแบบการบูรณาการ เนื้อหาสาระภายในวิชาเดียวกัน โดยสัมพันธ์ต่อเนื่องกันในลักษณะ ของการเรียงลำดับหัวข้อตามความเหมาะสม เช่น เรียงจากเรื่องที่ย่าง ไปหายาก เรื่องที่มีความซับซ้อนน้อยไปหาเรื่องที่ซับซ้อนมากขึ้น หรือเรียงจากเรื่องที่เป็นพื้นฐานไปหาเรื่องที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกัน และกว้างขวางขึ้น ในการสอนจะสอนตามหัวข้อที่กำหนด เมื่อจบ หัวข้อหนึ่งก็ขึ้นหัวข้อใหม่ต่อไป



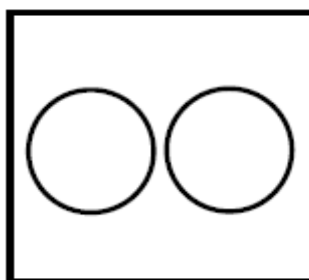
2. **Connected** เป็นรูปแบบการบูรณาการเนื้อหาสาระ ภายในเนื้อหาของแต่ละวิชา เช่นเดียวกัน แต่ในการสอนมีการเชื่อมโยง หัวข้อหรือ ความคิดรวบยอดถึงกัน เชื่อมโยงความคิดต่างๆ ให้ สัมพันธ์กัน ทำให้เห็นความต่อเนื่องหรือเกี่ยวข้องกันของเนื้อหาที่เรียน ในหัวข้อต่าง ๆ เช่น หัวข้อ ร่างกายของฉันทน์ และอาหารที่มีประโยชน์ ในการสอน 2 หัวข้อนี้สามารถเชื่อมโยงให้เห็นว่าร่างกาย ต้องการอาหาร เพราะอะไร และอาหารมีความจำเป็นต่อคนอย่างไร เป็นต้น



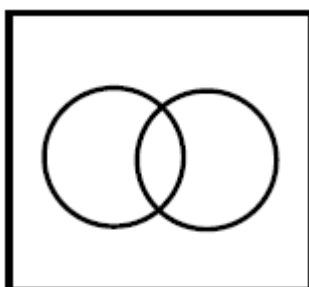
3. **Nested** เป็นรูปแบบการบูรณาการเนื้อหาสาระ ภายในวิชาเดียวกันอีกรูปแบบ หนึ่งแต่เพิ่มความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน มากขึ้น คือ การบูรณาการทักษะหลาย ๆ ทักษะเข้าด้วยกันใน การ รวมเป็นเป้าหมายหลักของหัวข้อ เช่น หัวข้ออาหารที่มีประโยชน์ ครูนำทักษะต่าง ๆ มาบูรณา การสอนหัวข้อนี้ได้หลายทักษะ ได้แก่ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการคาดเดา ทักษะการตัดสินใจ ทักษะ การคิด ทักษะทางสังคม ทักษะการจัดข้อมูล โดยตั้งประเด็นปัญหา หรือคำถามขึ้นแล้วให้ นักเรียนนำทักษะเหล่านี้ไปฝึกคิด อภิปราย และหาคำตอบ



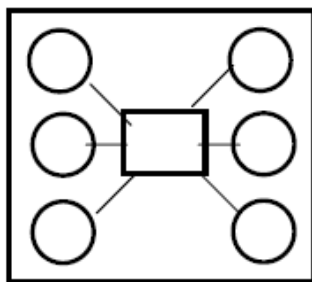
4. **Sequenced** รูปแบบนี้เริ่มเป็นการบูรณาการ ระหว่าง 2 วิชา รูปแบบนี้สามารถทำได้ง่าย โดยการนำหน่วยการเรียนรู้ที่ใช้สอนกันอยู่มาพิจารณาความคิดรวบยอด ทักษะหรือ เจตคติของหน่วยใดคล้ายกันบ้างให้นำมาเชื่อมโยงบูรณาการกัน ซึ่งทั้ง 2 วิชายังสอนแยกกันอยู่ แต่สอนในเวลาเดียวกัน ดังนั้น ต้องมีการจัดลำดับการสอนหัวข้อเรื่องหรือหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ ใหม่ เพื่อจะได้สอนในช่วงเวลาเดียวกันได้ อาจมีการปรับกิจกรรม การเรียนการสอนให้ชัดเจนขึ้นแล้ววางแผนว่าจะสอนในช่วงเวลาใด เพื่อสิ่งที่นำมาบูรณาการกันนั้นจะได้ประสานกันอย่างกลมกลืน



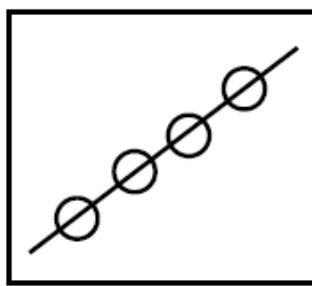
5. **Shared** เป็นการบูรณาการระหว่าง 2 วิชา โดยเนื้อหาสาระที่สอนนั้นมีสาระความรู้ หรือความคิดรวบยอด ที่คาบเกี่ยวกันอยู่ส่วนหนึ่ง ในการบูรณาการรูปแบบนี้ ต้องมีการวางแผนร่วมกัน สอนร่วมกันในส่วนที่คาบเกี่ยวกัน โดยอาจ จัดเป็นหัวข้อร่วมกัน หรือทำโครงการร่วมกัน และอีกส่วนหนึ่ง ที่ไม่ได้คาบเกี่ยวกันนั้นครูก็สอนแยกกันไปตามปกติ



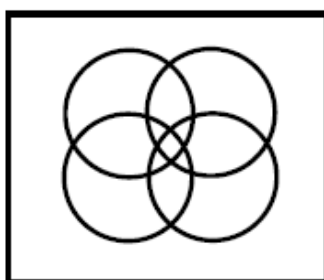
6. **Webbed** เป็นรูปแบบการบูรณาการระหว่าง วิชาหลายวิชา มีลักษณะเป็นการกำหนดหัวข้อเรื่อง (theme) ขึ้นมา แล้วเชื่อมโยงไปสู่วิชาต่างๆ ว่ามีประเด็นหรือเนื้อหาสาระใดที่เห็นว่ามีความสัมพันธ์กัน คล้ายคลึงกัน หรือต่อเนื่องกัน ที่จะสามารถ นำมาจัดรวมเป็นหัวข้อเรื่องเดียวกัน เพื่อที่จะได้สอนรวมกันไป อย่างกลมกลืนได้ ในการบูรณาการรูปแบบนี้จะบูรณาการกัวิชา ก็ได้ ขึ้นอยู่กับประเด็นเนื้อหาสาระ ความคิดรวบยอด หรือทักษะ ส่วนเนื้อหาสาระใดของวิชาใดไม่สามารถนำมาบูรณาการกันได้ ก็ให้สอนตามปกติ



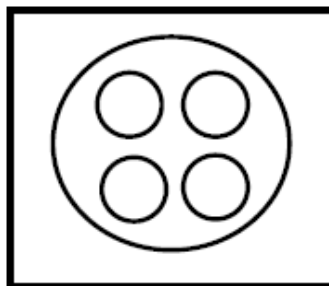
7. **Threaded** เป็นรูปแบบการบูรณาการที่ใช้ทักษะใดทักษะหนึ่งที่ต้องการฝึกเป็นหลัก เช่น ทักษะการคาดเดา ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการวิเคราะห์ แล้วกำหนดเนื้อหา ตลอดจนจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชา ให้สัมพันธ์กับ ทักษะที่กำหนด ซึ่งจะเป็นกวีวิชาก็ได้



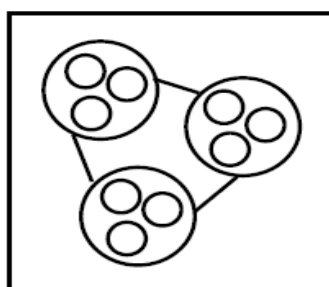
8. **Integrated** เป็นการจัดหลักสูตรบูรณาการ แบบสหวิทยาการ ที่นำเอาความรู้ ความคิดรวบยอด หรือทักษะ ที่เหลื่อมล้ำกันอยู่ของวิชาต่าง ๆ เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ภาษาไทย ศิลปศึกษา มาวางแผนจัดสอนร่วมกันเป็น ทีม การบูรณาการแบบนี้เป็นการช่วยสร้างความเข้าใจ และความซาบซึ้งระหว่างวิชาต่าง ๆ ให้กับผู้เรียน



9. **Immersed** เป็นรูปแบบบูรณาการที่นักเรียนได้ เรียนรู้เนื้อหาสาระในวิชาต่างๆ และมีความสนใจในเนื้อหาวิชา ด้านใดด้านหนึ่ง แล้วนักเรียนใช้ความรู้เนื้อหานั้นในการศึกษา ค้นคว้า ซึ่งเปรียบเหมือนการใช้แว่นขยายประสบการณ์ของตนเอง สร้างประสบการณ์ให้กับตนเอง โดยในการหาประสบการณ์ นั้นนักเรียนอาจจะต้องบูรณาการข้อมูลที่เรียนรู้ทั้งหมดมาใช้



10. **Networked** เป็นรูปแบบบูรณาการที่ กลั่นกรองความรู้ที่มีใช้จากการศึกษาค้นคว้าของนักเรียน เพียงอย่างเดียว แต่นักเรียนจะได้เรียนรู้จากครู ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งการใช้เครือข่ายการเรียนรู้ เรียนรู้ทั้ง ภายในสาขาวิชาและนอกสาขาวิชา แล้วเชื่อมโยงความรู้ เข้ารวมด้วยกันทั้งหมดเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิด ขยายออกไปเป็นแนวทางใหม่



ลักษณะและรูปแบบของการบูรณาการหลักสูตรดังกล่าว จะเห็นได้ว่า มีวิธีการบูรณาการเนื้อหา วิชาต่างๆ เข้าด้วยกันได้หลายวิธี มีทั้งแบบบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน บูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ และบูรณาการจากความคิดของผู้เรียนเอง การเลือกใช้รูปแบบใดนั้นขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของเนื้อหาสาระ ความคิดรวบยอด เจตคติ และทักษะที่ต้องการเน้น ซึ่งผู้สร้างหลักสูตรบูรณาการจะต้องรู้เนื้อหาของหลักสูตรแล้วพิจารณาเลือกรูปแบบใช้ให้เหมาะสม

2.2.3 ลักษณะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงลักษณะของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไว้ว่าเป็นการเชื่อมโยงวิชาหรือศาสตร์ต่างๆ เข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับชีวิตจริงมากขึ้น ได้แก่ (คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2551 : 1)

1. บูรณาการระหว่างความรู้และกระบวนการเรียนรู้ ปัจจุบันเนื้อหาความรู้มีมากมายที่จะต้องเรียนรู้หากไม่ใช้วิธีการเรียนรู้ที่ทันสมัยมาใช้จะทำให้เรียนรู้ไม่ทันตามเวลาที่กำหนดได้ จึงต้องมีการนำวิธีการจัดการเรียนรู้ใหม่ๆ มาใช้ เช่น การสอนโดยวิธีการบอกเล่า การท่องจำจะทำ

ให้ได้ปริมาณความรู้หรือเนื้อหาสาระไม่เพียงพอกับสิ่งที่ต้องเรียนรู้ จึงต้องเลือกใช้กระบวนการเรียนรู้ใหม่ๆ ที่เหมาะสม

2. บูรณาการระหว่างพัฒนาการความรู้และทางจิตใจ การเรียนรู้ที่ดีนั้นผู้เรียนต้องมีความอยากรู้อยากเรียนด้วย ดังนั้นการให้ความสำคัญแก่เจตคติ ค่านิยม ความสนใจและสุนทรียภาพแก่ผู้เรียนในการแสวงหาความรู้ ก่อให้เกิดความซาบซึ้งก่อนลงมือศึกษาซึ่งเป็นการจูงใจให้เกิดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี

3. บูรณาการระหว่างความรู้และการกระทำ การเรียนรู้ที่สามารถนำความรู้สู่การปฏิบัติได้นั้นถือเป็นการดีมาก ดังนั้นการให้ความสำคัญระหว่างองค์ความรู้ที่ศึกษากับการนำไปปฏิบัติจริงโดยนำความรู้ไปแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง

4. บูรณาการระหว่างสิ่งที่เรียนรู้ในโรงเรียนและชีวิตประจำวัน การตระหนักถึงความสำคัญแห่งคุณภาพชีวิต เมื่อผ่านการเรียนรู้แล้วต้องมีความหมายและคุณค่าต่อชีวิตของผู้เรียนอย่างแท้จริง

5. บูรณาการระหว่างวิชาต่างๆเพื่อให้เกิดความรู้ เจตคติและการกระทำที่เหมาะสมกับความต้องการ ความสนใจของผู้เรียนอย่างแท้จริง ตอบสนองต่อคุณค่าในการดำรงชีวิตของผู้เรียน

2.2.4 แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

แนวทางในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีอยู่ 3 ประการ ดังนี้ (อรัญญา สุทธาสี โนบล. 2545 : 20-26)

1. ยึดจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้จุดประสงค์การเรียนรู้เป็นหลักในการบูรณาการใช้จุดประสงค์การเรียนรู้ที่ถอดมาจากหลักสูตรที่เน้นสหวิทยาการ หลักสูตรเน้นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน จุดประสงค์เหล่านี้เป็นจุดประสงค์ใหญ่ๆ ครอบคลุมทุกประเด็นของสมรรถภาพของมนุษย์ เช่น ด้านความรู้สึกรู้จัก ทักษะปฏิบัติ เชี่ยวชาญ การสื่อสาร การแก้ปัญหา ค่านิยมและทักษะเป็นจุดประสงค์จำพวกที่ทำให้ผู้เรียนมี Vision of the Whole จุดประสงค์ใหญ่แต่ละจุดประสงค์เหล่านี้จะนำไปสู่กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย นำไปสู่การดึงความรู้จากสาขาวิชาต่างๆที่เกี่ยวข้องมาจัดบูรณาการเป็นหน่วยเดียวกัน และนำไปสู่การจัดสื่อการเรียนรู้ที่เป็นบูรณาการด้วยหลักคิดแบบนี้สนองหลักสูตรมากกว่าสนองผู้เรียน

2. ยึดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นการเริ่มต้นคิดจากกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีแนวทางว่าต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังนี้

2.1 ผู้เรียนได้เป็นผู้กระทำที่มีส่วนร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ทางกิริยาอาการ ความคิด ความรู้สึก ไม่ใช่การทำตามคำบอก ต้องหลากหลาย ครอบคลุมด้านต่างๆของชีวิตผู้เรียน

2.2 ประเด็นสาระของกิจกรรมต้องสอดคล้องกับชีวิตภูมิหลังของผู้เรียน เช่น ให้ผู้เรียนได้ทำโครงการโดยเริ่มตั้งแต่การวางแผนโครงการ กำหนดและจัดหาทรัพยากร กำหนดระเบียบ

วิธีดำเนินการและประเมินผลการดำเนินการตามโครงการ ปฏิบัติการตามแผน ปรับปรุงการปฏิบัติงาน ประเมินผลและสรุปรายงาน ซึ่งจะนำไปสู่การจัดสื่อการเรียนรู้ที่เป็นบูรณาการ นำไปสู่การดึงความรู้จากสาขาวิชาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมาจัดบูรณาการเป็นหน่วยเดียวกัน และนำไปสู่การเรียนรู้หลายบริบทในหน่วยการเรียนรู้เดียวกัน เช่น ได้คิดแก้ปัญหา ได้ลองถูกลองผิดได้ตั้งสมมติฐาน ได้รู้สึกประสบความสำเร็จ ได้สื่อสารกับเพื่อนในเชิงสร้างสรรค์ เป็นต้น หลักคิดแบบนี้เน้นวิธีการมากกว่าหลักสูตรและผู้เรียน จึงใช้ได้ดีในกรณีที่มีหลักสูตรระดับโรงเรียนหรือกรณีที่เป็นหลักสูตรระยะสั้นๆ ซึ่งค่อนข้างสอดคล้องกับวัฒนธรรม ภูมิหลัง ความถนัดความสนใจของผู้เรียนอยู่แล้ว เช่น วิธีการสอนแบบโครงการ วิธีสอนแบบหน่วยสหสาขาวิชาวิธีสอนเป็นทีม เป็นต้น

3. ยึดผู้เรียน เป็นการยึดผู้เรียนเป็นหลักในการกำหนดจุดประสงค์และกิจกรรมการเรียนรู้โดยยึดหลักความร่วมมือ ความสนใจ ความถนัด การมีเวลาของผู้เรียน เป็นต้นตัวอย่างที่สมบูรณ์ของการใช้หลักคิดแบบนี้ ได้แก่ การเรียนแบบเอกัตภาพ การเรียนโดยอิสระ (Independent Study) การทำโครงการอิสระ โดยผู้สอนและผู้เรียนประชุมร่วมกันในการกำหนดหลักสูตร จุดประสงค์การเรียนรู้ วัสดุ อุปกรณ์ และ ทรัพยากร (2544 : 42) ได้เสนอแนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไว้ดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนอย่างกระตือรือร้น มีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนการสอน
2. การส่งเสริมให้นักเรียนได้ร่วมทำงานกลุ่มด้วยตนเอง โดยการส่งเสริมให้มีกิจกรรมกลุ่มลักษณะต่าง ๆ หลากหลายในการเรียนการสอน และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ลงมือทำกิจกรรมต่าง ๆ อย่างแท้จริงด้วยตนเอง
3. จัดประสบการณ์ต่าง ๆ แก่ผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้จากสิ่งที่เป็นรูปธรรมเข้าใจง่าย ตรงกับความเป็นจริง สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างได้ผลและส่งเสริมให้มีโอกาสได้ปฏิบัติจริงจนเกิดความสามารถและทักษะที่ติดเป็นนิสัย
4. จัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกกล้าคิดกล้าทำ โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสที่จะแสดงออกซึ่งความรู้สึกนึกคิดของตนเองต่อสาธารณชน หรือเพื่อนร่วมชั้น ทั้งนี้เพื่อสร้างเสริมความมั่นใจให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน
5. เน้นการปลูกจิตสำนึก ค่านิยม และจริยธรรมที่ถูกต้องดีงามให้ผู้เรียนสามารถจำแนกแยกแยะความถูกต้องดีงามและความเหมาะสมได้ สามารถขจัดความขัดแย้งได้ด้วยผล มีความกล้าหาญทางจริยธรรม และแก้ปัญหาด้วยปัญญาและสามัคคี

2.2.5 ประโยชน์ของการสอนแบบบูรณาการ

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาสาระ หรือศาสตร์ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนของผู้เรียน (อรทัย มูลคำ และคณะ 2543 : 12)

1. ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้เข้ากับวิถีชีวิตได้ เพราะสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงจำเป็นต้องใช้ความรู้และทักษะจากหลายวิชาาร่วมกันแก้ปัญหา
2. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดรวบยอดในศาสตร์ต่าง ๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย
3. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างวิชาต่าง ๆ กับชีวิตจริง
4. ช่วยขจัดความซ้ำซ้อนของการสอนตามเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรเป็นการเรียนรู้ที่มีบรรยากาศเป็นธรรมชาติสอดคล้องกับชีวิตจริง
5. ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสนำความคิด ประสบการณ์ความสามารถและทักษะต่าง ๆ หลาย ๆ ด้านในการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับการดำเนินชีวิตจริง

จิรัชพรรณ ชาญช่วง (2563 : 87) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง: การเรียนรู้สู่การปฏิบัติจริง ผลการศึกษา พบว่า การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเป็นแนวทางสำคัญของการปฏิรูปการเรียนรู้ ที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เปลี่ยนจากการเรียนการสอนแบบบรรยายสู่การปฏิบัติกล่าวคือ ผู้เรียนจะได้รับการเรียนการสอนแบบบูรณาการสาระการเรียนรู้ผ่านการผสมผสานเนื้อหา สาระภายในศาสตร์หรือสาขาวิชาหรือผสมผสานเนื้อหา ระหว่างศาสตร์ เน้นกระบวนการ เรียนรู้มากกว่าผลผลิต เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและพัฒนาการคิด การตัดสินใจ การทำงานร่วมกับคนอื่น สนับสนุนให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง การจัดการเรียน การสอนตามแนวนี้นี้ช่วยให้ผู้เรียนเห็นความเชื่อมโยงของแต่ละวิชาที่มีต่อกัน ส่งเสริมให้ผู้เรียน เกิดการคิดเชื่อมโยง เช่น การใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ เนื้อหาต่าง ๆ และนำไปใช้ในวิถีชีวิตจริง การคิดวิเคราะห์การใช้เหตุผล และการคิดสร้างสรรค์ โดยการขยายแนวคิดเดิมไปสู่แนวคิดใหม่ ถือเป็นทักษะการคิดขั้นสูง นอกจากนี้การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้สอนในกลุ่มสาระต่าง ๆ ให้นำหน้าเข้าหากันเพื่อร่วมกันพัฒนาแผนการสอน เพื่อให้หลักสูตรบรรลุเป้าหมาย และ ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนและประเทศชาติสืบไป

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความมีวินัยในตนเอง

2.3.1 ความหมายของวินัย

จริงใจ บุญเรืองรอด (2540 : 117 – 136) ได้ให้ความหมายของวินัยว่า วินัย หมายถึงการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียน ดังนี้ (1) ความประพฤติ คือการแสดงออกของพฤติกรรมของคนในกรณีต่าง ๆ เช่น การศึกษาเล่าเรียน การประกอบอาชีพการร่วมกิจกรรมทางสังคม การพักผ่อนหย่อนใจ การแสวงหาปัจจัยดำรงชีวิต เป็นต้น การแสดงพฤติกรรมเหล่านี้ย่อมต้องอยู่ในขอบเขตของความถูกต้องเป็นธรรมและบังเกิดผลโดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น (2) ระเบียบวินัย

เป็นคำที่มักพบว่ามีคำตอบเนื่องเพราะในแง่หนึ่ง ระเบียบและวินัยมีความหมายเหมือนกัน เช่นกรณี ระเบียบวินัยของโรงเรียนจะหมายถึง “แบบแผนของความประพฤติที่ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนด ขึ้นไว้เพื่อให้สมาชิกในโรงเรียนปฏิบัติตาม หรือคเว้นการปฏิบัติ” ซึ่งถือว่าเป็นมาตรฐานภายนอก (External Standard) อย่างไรก็ตาม กรณีเป็นมาตรฐานภายใน (Internal Standard) จะเน้นคำ “วินัย” เท่านั้น เราเรียกว่าวินัยในตนเอง หรือความสามารถในการบังคับตนเอง

พิสิทธิ์ หอมสมบัติ (2546 : 14) ได้สรุปไว้ว่า วินัย หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตาม ระเบียบแบบแผนข้อบังคับที่สังคมกำหนดขึ้น ซึ่งเป็นแนวปฏิบัติสำหรับบุคคลในสังคม เป็นสิ่งควบคุม ให้บุคคลอยู่ในระเบียบแบบแผนเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อความเป็นระเบียบ ความสงบสุขของสังคม

อดุลย์ศักดิ์ ทองดี (2546 : 18) ได้สรุปความหมายของวินัยไว้ว่า วินัยเป็นข้อบังคับสำหรับ ควบคุมความประพฤติส่วนรวมของคนในชาติที่จะต้องประพฤติปฏิบัติตนเพื่อความเป็นระเบียบ เรียบร้อยของสังคม

วิฑูรย์ ไพธิเตมีย์ (2548 : 11) ให้ความหมายว่า วินัย หมายถึง การปฏิบัติตนอยู่ใน กฎระเบียบแบบแผน ข้อบังคับ และข้อปฏิบัติของหน่วยงานตั้งแต่หน่วยงานย่อยไปจนถึงหน่วยงาน ใหญ่หรือสถาบันย่อยไปสู่สถาบันใหญ่เพื่อให้มีการปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน และก่อให้เกิดประโยชน์ ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของคนในสังคมจากสังคมเล็กๆ ไปสู่สังคมใหญ่ๆ จนถึงประเทศชาติเพื่อให้ คนในชุมชนและสังคมเป็นคนที่มีความประพฤติดี ส่งผลต่อประเทศชาติเป็นประเทศที่ได้รับการพัฒนาแล้ว

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2546 : 10) ได้กล่าวถึงความมีวินัยในตนเอง เป็นการรู้จักควบคุมอารมณ์ไม่ให้ไหลล่นไปโดยการปราศจากการควบคุม การรักษาความซื่อตรง อย่างมีหลักการ การรู้จักหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตระหนักในเรื่องนี้ว่าเป็นนิจศีล การรู้จักผ่อน ปรนไม่แข็งดิ่งในการปรับตัวให้ได้กับการเปลี่ยนแปลงการรู้จักรับนวัตกรรมความคิดแนวทาง และข้อมูล ข่าวสารใหม่ ๆ

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2542 : 26) ให้ความหมายของความมีวินัยในตนเอง ว่าวินัยในตนเอง หมายถึง การบังคับควบคุมพฤติกรรมของบุคคล ไม่ใช่การบังคับจากภายนอก แต่ เป็นการบังคับอันใดอันหนึ่งซึ่งทำให้บุคคลสามารถบังคับพฤติกรรมของตนเองได้

สรุปได้ว่า วินัย หมายถึง การปฏิบัติตนอยู่ในกฎระเบียบแบบแผน ข้อบังคับ และเป็นการ ประพฤติปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนข้อบังคับที่สังคมกำหนดขึ้น ความมีวินัยในตนเอง หมายถึง การ บังคับควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การรู้จักหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตระหนักในเรื่องควบคุม อารมณ์อย่างเป็นนิจศีล

2.3.2 ความสำคัญของความมีวินัย

พัฒนา สุขประเสริฐ (2540 : 11) ได้กล่าวถึงความสำคัญและความจำเป็นต้องสร้างวินัย ในโรงเรียนว่า การสร้างวินัยในตนเองในโรงเรียนนั้นเป็นสิ่งสำคัญ ระเบียบวินัยเป็นสิ่งที่สัมพันธ์กับ

ชีวิตความเป็นอยู่ทางสังคมในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ครูจะต้องเป็นผู้คอยแนะแนวทางการสร้างระเบียบวินัยในโรงเรียน เพราะระเบียบวินัยเกิดจากรากฐานของประสบการณ์ในการเรียนรู้และสภาพแวดล้อม ครูจะต้องเป็นผู้สร้างสิ่งเหล่านี้ให้แก่เด็กตั้งแต่เริ่มเข้าโรงเรียนและเนื่องจากโรงเรียนเป็นศูนย์กลางอบรมเด็ก ซึ่งมาจากครอบครัวที่ไม่ซ้ำแบบกันจำนวนมาก และเด็กทั้งหลายก็มีความแตกต่างกันตามธรรมชาติอยู่แล้ว โรงเรียนจึงจำเป็นที่จะต้องกำหนดระเบียบต่าง ๆ ขึ้นเพื่อให้ทุกคนปฏิบัติตามเพื่อความสงบสุขของนักเรียนทุกคน กล่าวโดยสรุป ผู้ที่มีวินัยในตนเองมีพฤติกรรมการแสดงออกดังนี้ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความเป็นผู้นำ มีความรับผิดชอบ มีความตรงต่อเวลา เคารพสิทธิของผู้อื่น มีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม มีลักษณะมุ่งอนาคตมีความซื่อสัตย์สุจริต มีความขยันหมั่นเพียรและรู้จักเสียสละ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น

2.3.3 ประเภทของวินัย

รุจิรุ ภูสาระ และคณะ (2541 : 17) ได้แบ่งวินัยออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ระเบียบวินัยส่วนตัว หมายถึง กฎเกณฑ์ แนวปฏิบัติหรือคติประจำใจซึ่งแต่ละคนจะแตกต่างกันไป เพราะแต่ละคนมีลักษณะเฉพาะตัวไม่เหมือนกัน สิ่งที่ทำให้วินัยส่วนตัวแตกต่างกันออกไป ได้แก่ เพศ วัย ฐานะทางสังคม ระดับการศึกษา เช่น การตรงต่อเวลา เป็นต้น

2. ระเบียบวินัยในหน้าที่ หมายถึง กฎเกณฑ์หรือแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่การงานเช่นวินัยของครอบครัวที่ทุกคนในบ้านต้องปฏิบัติในฐานะบิดา มารดา ลูก หรือผู้อาศัย วินัยของโรงเรียนเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ เช่น วินัยการแต่งกาย การทำความเคารพ เป็นต้น

3. ระเบียบวินัยทางสังคมได้แก่ แนวปฏิบัติอันดีที่ทุกคนในสังคมยึดถือปฏิบัติเหมือนกันมีลักษณะเหมือนวินัยส่วนตัวและวินัยในหน้าที่ แต่วินัยทางสังคมมีความหมายที่กว้างกว่าทั้งนี้วินัยทั้งสองเกี่ยวข้องกับกลุ่มเล็กกว่าวินัยทางสังคม ตัวอย่างวินัยทางสังคม เช่น มารยาท กฎเกณฑ์จารีตประเพณี เป็นต้น

จิตติมา จักรเพชร (2544 : 9) ได้แบ่งประเภทวินัยไว้ 2 ประเภท คือ

1. วินัยในตนเอง (Self – Discipline) หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการที่ปฏิบัติเพื่อบังคับตนเองให้ปฏิบัติตาม ถ้าเด็กมีวินัยในตนเองแล้ว ก็จะลดปัญหาด้านการปกครองของเด็กได้อย่างมาก

2. วินัยเพื่อส่วนรวม หรือวินัยสำหรับหมู่คณะ (External Authority Discipline) หมายถึง วินัยส่วนรวมที่ทุกคนปฏิบัติตามให้เกิดความเรียบร้อยขึ้น เช่น วินัยในการแต่งกาย วินัยในเรื่องการทำความเคารพ

พิสิทธิ หอมสมบัติ (2546 : 16) ได้แบ่งประเภทวินัยเป็น 2 ประเภท คือ

1. วินัยในตนเอง ซึ่งเป็นจิตสำนึกในตนเอง ทำให้สามารถควบคุมจิตใจและพฤติกรรมของตนเองได้

2. วินัยทางสังคม ซึ่งเป็นวินัยที่เกิดจากการควบคุมอำนาจจากภายนอกส่งผลต่อการควบคุมจิตใจและพฤติกรรมของบุคคล เช่น การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมาย เป็นต้น

2.3.4 คุณลักษณะของควมมีวินัยในตนเอง

วินัยเป็นข้อปฏิบัติที่ใช้ควบคุมความประพฤติของคน เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบในสังคมและได้สรุปคุณลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง ไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2540 : 3) ได้สรุปคุณลักษณะของผู้มีวินัย ดังนี้

1. สามารถควบคุมตนเองทางกาย วาจา ใจ รักความจริง ไม่พูดปด
2. สามารถพึ่งตนเอง เช่น การรับผิดชอบในกิจวัตรประจำวัน
3. สามารถทำกิจกรรมหรืองานให้สำเร็จได้ด้วยตนเอง
4. สามารถจัดเก็บสิ่งของของตนเองและผู้อื่น
5. รู้จักรักษาสิ่งของของตนเองและผู้อื่น
6. มีระเบียบวินัยและตรงต่อเวลา
7. ปฏิบัติตามข้อตกลงและกติกาได้อย่างถูกต้อง
8. แสดงความคิดเห็นของตนเอง อีกทั้งฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
9. เคารพในสิทธิและหน้าที่ของกันและกัน

วสัน ปุณผล (2542 : 13) ได้พัฒนาควมมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาโรงเรียนบางไทรวิทยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สรุปคุณลักษณะของบุคคลที่มีวินัยในตนเองไว้ดังนี้

1. การตรงต่อเวลา
2. มีความซื่อสัตย์
3. มีความรับผิดชอบ
4. ความมีระเบียบ และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของโรงเรียนหรือสังคม
5. มีความเคารพในสิทธิของผู้อื่น
6. ยอมรับในการกระทำของตน

คุณลักษณะของผู้มีวินัยในตนเองนั้น จะเป็นบุคคลที่มีความสามารถควบคุมพฤติกรรมอารมณ์ของตนเองให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ และระเบียบของสังคม รวมทั้งมีพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างมีเหตุผลตามวัฒนธรรม ประเพณี กฎ ระเบียบข้อบังคับ กฎหมาย เคารพสิทธิและหน้าที่ ของผู้อื่นและทำให้ผู้อื่นให้การยอมรับได้

กัญระญา รุ่งเรือง (2545 : 15) กล่าวถึง คุณลักษณะของบุคคลที่มีวินัยในตนเองในทำนองเดียวกันไว้ ดังนี้

1. มีความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง มีความแน่ใจหรือมั่นใจในความสามารถของตนเองว่าจะกระทำสิ่งต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผลและเชื่อว่าการที่ประสบผลสำเร็จได้ตามที่บุคคลนั้นตั้งใจไว้เป็นผลจากความสามารถทักษะหรือการกระทำของตนเอง
2. ความเป็นผู้นำ หมายถึง สามารถนำ ชักจูง แก้ปัญหาและดำเนินกิจกรรมของกลุ่มไปสู่เป้าหมายที่กำหนด และรับผิดชอบต่อกลุ่มได้
3. มีความรับผิดชอบ หมายถึง มีความสนใจ ความตั้งใจที่จะทำงานและติดตามผลงานที่ได้กระทำแล้วเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เป็นผลสำเร็จไปด้วยดี ยอมรับในสิ่งที่ตนกระทำไปทั้งในด้านที่เป็นผลดีและผลเสีย
4. มีความตรงต่อเวลา รู้จักกาลเทศะ หมายถึง ทำงานที่ได้รับมอบหมายหรือกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งให้ตรงต่อเวลาหรือให้สำเร็จตามเวลาที่กำหนดได้ ตลอดจนรู้ว่าจะประพฤติอย่างไรให้เหมาะสมกับเวลาและโอกาส
5. เคารพสิทธิของผู้อื่น หมายถึง ไม่ประพฤติปฏิบัติก้าวร้าวหรือล่วงล้ำสิทธิของผู้อื่น
6. มีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ทางสังคม หมายถึง ประพฤติโดยไม่ขัดกับกฎข้อบังคับของสังคมทั่วไปรวมทั้งปฏิบัติตามระเบียบที่สังคมกำหนดไว้ทั้งต่อหน้าและลับหลัง
7. มีลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง สามารถอดใจรอผลที่เกิดขึ้นในอนาคตที่ดีกว่าในปัจจุบัน
8. มีความซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง มีลักษณะของพฤติกรรมหรือความรู้สึกของบุคคลที่คิดและกระทำดังนี้คือ ไม่หลอกลวงตนเองและผู้อื่นไม่ทุจริตไม่หาผลประโยชน์และไม่เอาเปรียบผู้อื่นและละอายเกรงกลัวต่อบาป
9. ความอดทนขยันหมั่นเพียร หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของตนเองให้สำเร็จด้วยความมานะอดทนมีจิตใจเข้มแข็งไม่ยอมแพ้อุปสรรคที่เกิดขึ้น มีความพยายามอย่างสม่ำเสมอปฏิบัติหน้าที่การงานจนสำเร็จ
10. รู้จักเสียสละและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น หมายถึง การยอมเสียสละสิทธิและยอมลำบากเพื่อประโยชน์สุขของผู้อื่น โดยการช่วยเหลือผู้อื่นซึ่งได้รับความเดือดร้อน หรือประสบภัยพิบัติให้ได้รับความสะดวกและความสบายใจมากขึ้น

2.3.5 ทฤษฎีที่เกี่ยวกับความมีวินัยในตนเอง

1. ทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเอง ดวงเดือน พันธุมนาวิณ และเพ็ญแข ประจักษ์ปัจจนิก (2540 : 62) ได้สรุปทฤษฎีการมีวินัยในตนเองของ เมอเรอร์ (Mowrer) ไว้ว่า การเกิดวินัยในตนเองของบุคคลนั้น นักจิตวิทยาเชื่อว่าจะต้องมีพื้นฐานมาตั้งแต่ระยะแรกเกิดจนกระทั่งเติบโตขึ้นมาเป็นผู้ใหญ่ จุดเริ่มต้นคือ ความสัมพันธ์ระหว่างทารกกับมารดา หรือผู้เลี้ยงดูอันจะนำไปสู่ความสามารถในการควบคุมตนเองเมื่อเติบโตขึ้นการเรียนรู้ของทารกจะเกิดขึ้นหลายระดับ และมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 จุดเริ่มต้นอยู่ที่การที่ทารกได้รับการบำบัดความต้องการ เช่น หิวก็ได้ดื่มนม ร้อนก็ได้อาบน้ำ เมื่อทารกได้รับความรู้สึกสบายพอใจ ความรู้สึกนี้จะติดตราตรึงอยู่ในสำนึกของทารก ไปจนเติบโตขึ้น

1.2 ขั้นต่อมาเมื่อทารกได้รับการบำบัดความต้องการจนพอใจแล้วสิ่งที่เกิดควบคู่กับเหตุการณ์นี้อยู่เสมอทุกครั้ง คือ การปรากฏตัวของมารดาหรือผู้เลี้ยงดู

1.3 การรับรู้ขั้นต่อมาของเด็กก็คือ ความสุข ความพอใจของเด็กที่เกิดจากการได้รับการบำบัดความต้องการต่าง ๆ ที่ถ่ายทอดจากมารดาทำให้การปรากฏตัวของมารดา ก่อให้เกิดความพอใจความสุขแก่เด็กได้

เมอเรอร์เชื่อว่าการเรียนรู้จะเกิดเป็นลำดับขั้น ขั้นแรกจะเป็นรากฐานของการเรียนรู้ขั้นต่อไป ผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับเด็ก คือ มารดา ผู้เลี้ยงดู จะเป็นแบบอย่างให้แก่เด็กได้เลียนแบบทั้งคำพูด การกระทำ ทั้งทางดีและไม่ดี เช่น เด็กเห็นมารดาสูบบุหรี่เสมอ เด็กก็จะสูบบุหรี่ด้วยความพอใจผู้ที่ไม่ผ่านการเรียนรู้ตามขั้นตอนที่กล่าวแล้วจะกลายเป็นผู้ขาดวินัยในตนเอง ขาดความยับยั้งชั่งใจในการกระทำ และกลายเป็นผู้ทำผิดกฎเกณฑ์และกฎหมายของบ้านเมืองอยู่เสมอในรายที่ร้ายแรงอาจกลายเป็นอาชญากรหมดโอกาสที่จะแก้ไขได้

2. ทฤษฎีแรงจูงใจทางจริยธรรม การที่บุคคลจะกระทำพฤติกรรมทางจริยธรรมต่าง ๆ นั้น ความต้องการกระทำเป็นเหตุสำคัญ เพคและเฮวิกเฮิสต์ (Pack and Havighurst) ดวงเดือน พันธุนาวิน และเพ็ญแข ประจวบปัจฉิม (2540 : 64) ก็เห็นความสำคัญนี้และเชื่อว่า การควบคุมของอีโก้ (Ego) และซูเปอร์อีโก้ (Super Ego) ร่วมกันช่วยให้เกิดความต้องการ แสดงเพื่อผู้อื่นอย่างมีเหตุผล ในแต่ละคนจะมีพลังควบคุมอีโก้และซูเปอร์อีโก้ในส่วนผสมที่ไม่เท่ากัน และอาจจะแบ่งบุคคลตามลักษณะทั้งสองนี้รวมกันออกเป็น 5 ประเภท คือ

2.1 พวกปราศจากจริยธรรม หมายถึง พวกที่มีพลังทั้งสองน้อยมากโดยบุคคลจะยึดตนเองเป็นศูนย์กลางและเห็นแก่ตัวฝ่ายเดียวเป็นพวกที่ไม่สามารถควบคุมตัวเองได้

2.2 พวกเอาแต่ใจ หมายถึง พวกที่มีพลังอีโก้มีพลังควบคุมซูเปอร์อีโก้มีมากขึ้น แต่ก็จัดอยู่ในประเภทปานกลางค่อนข้างน้อย บุคคลประเภทนี้ยึดตนเอง เป็นศูนย์กลางและกระทำทุกอย่างเพื่อความพอใจและผลของตัวเอง

2.3 พวกคล้อยตาม หมายถึง บุคคลที่มีพลังอีโก้มีพลังควบคุมซูเปอร์อีโก้มากกว่า คือ อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างมาก คนพวกนี้จะยึดพวกพ้องเป็นหลัก และคล้อยตามผู้อื่นโดยไม่ไตร่ตรอง คนประเภทนี้จะอยู่ภายใต้ความควบคุมของกลุ่มหรือสังคม

2.4 พวกตั้งใจจริงแต่ขาดเหตุผล หมายถึง บุคคลที่มีพลังควบคุมอีโก้ในระดับปานกลาง แต่มีพลังควบคุมของซูเปอร์อีโก้มาก พวกนี้จะยอมรับกฎเกณฑ์และค่านิยมของสังคมถือตาม

กฎเกณฑ์อย่างเคร่งครัด เห็นว่ากฎเกณฑ์เป็นของศักดิ์สิทธิ์ มักจะเกิดผลเสียต่อคนอื่นที่ไม่สนใจ คนพวกนี้ขาดความยืดหยุ่นอย่างมีเหตุผล แต่ก็เป็นหลักให้กับสังคมได้

2.5 พวกเขาเห็นแก่ผู้อื่นอย่างมีเหตุผล หมายถึง บุคคลที่มีพลังควบคุมอีโก้มาก ขณะเดียวกันก็มีพลังซูปเปอร์อีโก้มากเช่นกัน ทำให้เกิดความสมดุล ระหว่างการทำตามกฎเกณฑ์ของสังคมและความสมเหตุสมผล บุคคลประเภทนี้จะมีความสามารถควบคุมตนเองไม่ตกอยู่ในอิทธิพลของสังคมหรือกลุ่มอย่างปราศจากเหตุผล นักทฤษฎีเชื่อว่า เป็นขั้นที่บุคลิกภาพได้พัฒนาถึงขีดสูงสุดของมนุษย์

2.3.6 การพัฒนาให้เกิดวินัยในตนเอง

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2540 : 21) ให้แนวคิดในการสร้างวินัยไว้ 5 ประการ คือ

1. การทำให้เกิดพฤติกรรมเคยชิน โดยให้บุคคลรู้เห็นและปฏิบัติพฤติกรรมที่ดีเพื่อเป็นพื้นฐานและปฏิบัติต่อเนื่องจนเกิดพฤติกรรมเคยชินที่ดี

2. การใช้วัฒนธรรมในสังคม เป็นแนวปฏิบัติผสมผสานกับหลักการทำให้เป็นพฤติกรรมเคยชิน เช่นการทำความเคารพด้วยการไหว้เมื่อพบผู้ใหญ่ เป็นสิ่งที่เด็กทำได้โดยง่ายแต่การเข้าแถวไม่ใช้วัฒนธรรมไทย เด็กไม่ได้เห็นแบบอย่างที่ดีอยู่เสมอตั้งเช่นการไหว้ของไทย ดังนั้นการไหว้จึงง่ายต่อการปฏิบัติมากกว่าการเข้าแถว

3. การใช้องค์รวม เป็นความสัมพันธ์ระหว่างจิตใจพฤติกรรมและสติปัญญาซึ่งเป็นหลักการทางการศึกษา และหลักการพัฒนาจริยธรรมคือ มีความเข้าใจในความสำคัญของสิ่งที่จะกระทำมีความพอใจและยอมรับในสิ่งที่จะกระทำ ยอมรับไปสู่ความร่วมมือในการกระทำ

4. การใช้แรงหนุนสภาพจิต เป็นการตั้งความมุ่งมั่นหรืออุดมการณ์ และพยายามปฏิบัติตามเป้าหมายที่มุ่งมั่นไว้ ซึ่งอาจทำให้เกิดการเปรียบเทียบเน้นความภาคภูมิใจในผลการปฏิบัติ หากใช้มากเกินไปจะกลายเป็นการดูหมิ่นผู้อื่น อันเกิดจากการเปรียบเทียบและพึงพาคำลึงใจจากภายนอก

5. การใช้กฎเกณฑ์บังคับ เป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้เกิดวินัยได้ชั่วระยะหนึ่ง เมื่อไม่มีผู้ใดควบคุมวินัยก็จะหายไป จึงเป็นวิธีที่ไม่ถูกต้อง

2.3.7 การปรับปรุงแก้ไขนักเรียนที่มีปัญหาทางวินัย

กาญจนา ศรีภาพสินธุ์ (2531 : 244 – 275) ได้กล่าวว่า การปรับปรุงแก้ไขนักเรียนที่มีปัญหาทางวินัย โดยใช้วิธีการลงโทษจะมีทั้งส่วนช่วยให้ได้ผล (นักเรียนหยุดพฤติกรรมนั้น) และที่ไม่ได้ผลซึ่งไม่เพียงไม่หยุดพฤติกรรมที่มีปัญหานั้นได้แต่กลับเกิดปัญหาหลากหลายมากขึ้นจนไม่อาจแก้ไขได้ ดังนั้นการลงโทษจึงต้องระมัดระวังให้มากต้องนำแนวความคิดทางพฤติกรรมศาสตร์มาใช้ ปัจจุบัน

วิธีการปรับปรุงแก่นักเรียนที่มีปัญหาทางวินัย 2 วิธี คือ วิธีการที่ไม่ใช้การลงโทษกับวิธีการลงโทษ กล่าวคือ

1. วิธีการที่ไม่ใช้การลงโทษ วิธีการนี้ใช้ความรู้ในการปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมที่เริ่มด้วยการวิเคราะห์หาสาเหตุของพฤติกรรมที่มีปัญหา จากนั้นหาวิธีการที่นำมาใช้แก้ปัญหาเพื่อไม่ให้นักเรียนทำพฤติกรรมนั้นซ้ำอีก วิธีการดังกล่าวแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือวิธีการที่ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในตัวเด็กเอง และวิธีการปรับเปลี่ยนสิ่งแวดล้อม

1.1 วิธีการที่ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในตัวเด็กเอง ซึ่งมีวิธีการดังนี้

1.1.1 การชักจูงและแนะแนวเป็นวิธีการที่ใช้กันอยู่เสมอ เมื่อพบพฤติกรรมที่มีปัญหาใช้ได้ผลบ้างไม่ได้ผลบ้าง ที่ได้ผลมักจะเป็นพฤติกรรมที่ไม่รุนแรง หรือที่มีได้กระทำจนเป็นนิสัย และครูมีวาทศิลป์ในการชักจูงแนะแนว แต่หากเป็นพฤติกรรมที่เริ่มเป็นนิสัย และครูเองก็ขาดวิธีการและวาทศิลป์ย่อมได้ผลน้อย เพื่อให้การชักจูงแนะแนวทางได้ผลควรเลือกใช้วิธีนี้กับนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ยังไม่ได้กระทำเป็นนิสัย ครูพยายามวิเคราะห์หาสาเหตุ ของพฤติกรรมนั้นให้ชัดเจนและในการแก้ไขครูจะต้องใช้เนื้อหาสาระและใช้ถ้อยคำที่จูงใจตัวครูจะต้องวางตัวให้เป็นที่น่านับถือน่าเคารพด้วย เช่นนี้แล้ววิธีการชักจูงแนะแนวทางจะได้ผล

1.1.2 การให้คำปรึกษา วิธีการนี้เป็นวิธีการของนักแนะแนวที่ทำเป็นกระบวนการหรือเป็นแบบเป็นแผนมากขึ้นกว่าการชักจูงแนะแนวทาง ผู้ดำเนินการควรผ่านการศึกษาศึกษาฝึกฝนเทคนิคของการให้คำปรึกษาโดยเฉพาะ จึงจะสามารถให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือเป็นกลุ่มได้ผลความสำเร็จของการให้คำปรึกษา จะขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของผู้ให้คำปรึกษา สิ่งอำนวยความสะดวก เวลาที่ให้แก่งานนี้ และความยาก ตลอดจนความรุนแรงของพฤติกรรมที่ผิดของนักเรียน

1.1.3 การสอนซ่อมเสริม ปัญหาการเรียนกับปัญหาความประพฤติหลาย ๆ กรณีมีความเกี่ยวพันกัน เช่น เริ่มจากปัญหาส่วนตัวทำให้นักเรียนประพฤติผิดและส่งผลต่อการเรียนทำให้เกิดปัญหาการเรียน หรือเริ่มจากปัญหาการเรียน เรียนไม่ได้ดี เรียนไม่ทันทำให้เบื่อหน่ายคับข้อง ทำให้ประพฤติผิด ดังนั้นหากเริ่มต้นด้วยการแก้ปัญหการเรียนจึงอาจส่งผลต่อ การแก้ปัญหความประพฤติด้วย วิธีการที่จะช่วยแก้ปัญหการเรียนที่ใช้กันมาก คือ การสอนซ่อมเสริมที่ช่วยทำให้การเรียนดีขึ้น ประกอบด้วยการสอนซ่อมเสริม เปิดโอกาสให้ครูได้ใกล้ชิดนักเรียนมากขึ้น(กรณีครูเป็นผู้สอนซ่อมเสริม) ย่อมเป็นโอกาสของการเอื้ออาทรในด้านอื่นได้ด้วย

1.2 วิธีการปรับปรุงสิ่งแวดล้อม แยกเป็นสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและสิ่งแวดล้อมทางบ้านและชุมชน

1.2.1 วิธีการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนรวมทั้งสิ่งแวดล้อมทางกาย สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมทางสังคมสิ่งแวดล้อมทางกาย

ได้แก่ สภาพห้องเรียน ตัวโรงเรียน ตำรา วัสดุอุปกรณ์ที่จับต้องได้ สิ่งแวดล้อมที่เป็นนามธรรมหรือ ค่อนข้างเป็นนามธรรม ได้แก่ กฎ ระเบียบต่าง ๆ หลักสูตรโปรแกรมการเรียนสิ่งแวดล้อมทางสังคม ได้แก่ บุคคลและความสัมพันธ์ของบุคคลที่แวดล้อมเด็ก นับตั้งแต่เพื่อนนักเรียนทั้งกลุ่มเดียวกัน ครู ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ของโรงเรียน สิ่งแวดล้อมเหล่านี้สร้างบรรยากาศที่ช่วยลดพฤติกรรมที่มีปัญหา ทางวินัยได้ การจัดบริเวณสถานที่ให้สวยงามน่ารื่นรมย์จะช่วยให้เด็กนักเรียนมีความรู้สึกผ่อนคลาย มากกว่าสภาพบริเวณ สถานที่สกปรกรกรุงรัง ห้องที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนจะ ช่วยกิจกรรมดำเนินไปอย่างราบรื่นไม่ติดขัด ช่วยลดภาวะความเครียดได้มากสิ่งที่จะต้องจัดเป็นพิเศษ คือ สิ่งแวดล้อมทางสังคม พฤติกรรมของคนหนึ่ง ส่งผลต่ออีกคนหนึ่งเฉพะอย่างยิ่ง คือการจัดการกับ พฤติกรรมที่เบี่ยงเบน หรือพฤติกรรมลบที่ไม่พึงประสงค์โรงเรียนไม่น้อยให้ความเอาใจใส่โดยตรงกับ พฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาด้วยวิธีการลงโทษ และมักพบว่าจะต้องลงโทษกันต่อเนื่องไม่สิ้นสุด การ ลงโทษพฤติกรรมที่ไม่ดีสร้างความรู้สึกไม่พอใจ และเก็บกดที่มีโอกาสเกิดขึ้นเมื่อไรก็ได้ ดังนั้น นักจิตวิทยาจึงมักจะแนะนำให้ใช้วิธีการชื่นชมพฤติกรรมดีหรือวางเฉยกับพฤติกรรมไม่ดี จะให้ผลต่อ การสร้างความมีระเบียบวินัยได้มากกว่าการลงโทษ เช่นการชมเชยหรือให้รางวัลกับนักเรียนที่มีน้ำใจ รักษาความสะอาด จะดีกว่าประจานหรือดูดำนักเรียนที่ทำสกปรก เป็นต้น อย่างไรก็ตามก็เป็นการ ยากที่ครูอาจารย์จะเผชิญกับความผิดที่เห็นอยู่แต่ตาอยากแก่การวางเฉย ควรแก้ไขเฉพาะหน้า ด้วยเหตุผลไม่ใช่อารมณ์ และหากจำเป็นต้องมีการลงโทษ ควรทำในที่ลับ และด้วยวิธีการที่สร้างสรรค์

1.2.2 การจัดโปรแกรมการทำงานควบคู่กับการเรียน นักเรียนที่มีปัญหาความ ประพฤติมีหลายสาเหตุ ดังได้กล่าวมาแล้ว การแก้ปัญหาจำเป็นต้องให้เหมาะสมกับเหตุผล สำหรับการ จัดโปรแกรมการทำงานควบคู่กับการเรียนนี้ นับเป็นวิธีการแก้ปัญหาได้ในหลาย ๆ สาเหตุ เช่น ความยากจน การมีเวลาว่างมาก และใช้เวลาไม่เป็น ปัญหาการปรับตัว เป็นต้น เพราะการจัด โปรแกรมลักษณะนี้ทำให้นักเรียนมีเวลาว่างน้อยลง ได้เงินมาใช้จ่ายที่จำเป็นได้ประสบการณ์เสริมหรือ เดิมจากการเรียนตามปกติ แต่การดำเนินการต้องระมัดระวังเกี่ยวกับกฎหมายแรงงานต้องระวังมิให้ การงานส่งผลกระทบต่อ การเรียนตามปกติ ครูจึงใกล้ชิดเด็กในระยะเริ่มแรก และค่อย ๆ ห่างออกไป จนแน่ใจว่าการเรียนและการงานของเด็กทำควบคู่กันได้

1.2.3 การเลือกชั้นหรือโรงเรียนที่เหมาะสมให้ ภารกิจนั้นนับว่าไม่ง่ายในการ แก้ปัญหาเด็กที่มีปัญหาเรื่องความประพฤติ เพราะในการกระทำถึงขั้นเปลี่ยนโรงเรียนเมื่อถึงที่สุดชั้น หรือกลุ่มนี้จะต้องสัมพันธ์โดยตรงกับโปรแกรมการเรียน เพื่อที่การเรียนกับการแก้ปัญหาความ ประพฤติด้วยกระบวนการกลุ่มจะทำได้ควบคู่กันไป กลุ่มที่มีลักษณะเหมาะสมในการช่วย แก้ปัญหา ความประพฤติ จะต้องเป็นกลุ่มที่มีบรรยากาศดี เปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดง ไม่ซ้ำเติม เมื่อผิดพลาด หากแต่ให้กำลังใจกันเพื่อแก้ไขใหม่ มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันมากกว่าการแข่งขัน โปรแกรมการเรียน มีความยืดหยุ่นเข้ากับความต้องการของนักเรียนได้ง่าย มีสื่อการสอนพร้อมผู้สอนมีจิตวิทยาการเรียน

การสอนเป็นอย่างดี สอนด้วยความตั้งใจด้วยเทคนิคที่ชวนติดตาม ฝ่าสังเกตุ ติดตามนักเรียนด้วยความเอาใจใส่ ช่วยเหลือแก้ไขเมื่อนักเรียนประสบปัญหาการให้นักเรียนมีปัญหาเข้าศึกษาในกลุ่มและโปรแกรมที่มีคุณสมบัติที่กล่าวมาจะช่วยแก้ปัญหาให้นักเรียนได้มากแต่สถานศึกษาจะต้องมีกระบวนการจูงใจครูที่รับผิดชอบอย่างเหมาะสมหา ไม่แล้วจะเป็นการลงโทษครูดีไปโดยไม่สมควร

1.2.4 การจัดโปรแกรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง การจัดโปรแกรมเรียนด้วยตนเอง จำเป็นต้องอาศัยสื่อที่พัฒนาขึ้นเพื่อการนี้โดยเฉพาะ มีประโยชน์ในการศึกษาวิชาการด้านต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกโดยไม่ต้องเข้าชั้นเรียน ครูมีบทบาทน้อยลง บทบาทหลักจะเป็นไปในการอำนวยความสะดวกและการให้คำปรึกษาหารือ การเรียนของนักเรียนเป็นไปค่อนข้างอิสระของแต่ละบุคคลเร็วหรือช้าตามความถนัด และความสามารถของแต่ละบุคคล ใช้มากในโรงเรียนที่ไม่จัดชั้นเรียน(Non – Graded Schools) สำหรับเด็กที่มีปัญหาด้านความสามารถเรียนหรือเรียนซ่อมเสริมได้เมื่อพลาดจากโปรแกรมการเรียนตามปกติ ทั้งยังสามารถดโอกาสของการกระทบกระทั่งกับนักเรียนอื่น ๆ ไปได้มาก อย่างไรก็ตามการเรียนด้วยตนเองนั้น ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้มีวินัยในตนเองพอสมควรจึงจะสามารถเรียนได้จนครบบทเรียน หรือเท่าที่แต่ละคนสามารถได้ไม่ยกเลิกลางคันบ่อยเด็กที่มีปัญหาความสามารถไม่น้อยจะหย่อนเรื่องวินัยในตนเอง จึงจำเป็นต้องแก้ไขด้วยการเพิ่มบทบาทของครูในการเรียนด้วยตนเองในช่วงแรก ๆ แล้วค่อย ๆ ลดบทบาทของครูลงเมื่อเด็กมีความรับผิดชอบมากขึ้น

1.2.5 การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมทางบ้านและชุมชน นับเป็นภารกิจที่ยากในการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมทางบ้านและชุมชนเพียงเพื่อแก้ปัญหาเด็กที่มีปัญหาเท่านั้นการแก้ปัญหาด้วยการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมที่บ้านง่ายกว่าชุมชน แต่จะดำเนินการได้ก็ต่อเมื่อทราบข้อมูลเหตุของปัญหาของเด็กแน่ชัดว่าเกิดจากทางบ้านและเหตุจากทางบ้านนั้นเกิดจากอะไรแล้วแก้ไขให้ถูกประเด็น เช่น พบว่าเด็กเกรงไม่ยอมอยู่บ้านที่บ้านชอบใช้ชีวิตดูว่ากล่าวไร้เหตุผลอยู่เป็นประจำ บรรยากาศไม่น่าอยู่แล้วไปพบเพื่อนเกรงเช่นนี้ ย่อมเป็นช่องทางให้เห็นว่าควรมีการปรับพฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัว แสวงหายุทธวิธีที่เหมาะสมตามควรแก่กรณีการแก้ปัญหาชุมชนให้มีสิ่งแวดล้อมที่ดีดำเนินการได้เช่นเดียวกันหากพบปัญหา นักเรียนเกรงหรือมีปัญหาความประพฤติอันเกิดจากชุมชนเป็นจำนวนมาก พอที่จะทำให้ผู้นำชุมชนตระหนัก อย่างไรก็ตามแม้หากจะไม่มีปัญหาแต่ผู้นำชุมชนสนใจในการป้องกันปัญหาก็สามารถดำเนินการได้ด้วยการจัดกิจกรรมหรือจัดสิ่งแวดล้อมที่ช่วยเสริมความเข้าใจอันดีในชุมชนอยู่เสมอ เช่น การจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อพลานามัยเป็นประจำ มีการแข่งขันกีฬาเป็นระยะ ๆ มีกิจกรรมทางศาสนาและวัฒนธรรมที่ดึงดูดซึ่งให้ประโยชน์ทั้งในด้านการป้องกันและแก้ปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบนของนักเรียนได้ วิธีการหนึ่งให้ประโยชน์ทั้งระยะสั้นและระยะยาวทั้งเป็นการป้องกันและแก้ปัญหานักเรียนมีปัญหาความประพฤติ คือ การจัดการศึกษาให้พ่อแม่ (Parent Education) เพื่อให้พ่อแม่เข้าใจและสามารถให้การเลี้ยงดูฝึกฝนเบื้องต้น ให้เด็กมีรากฐานทางร่างกาย สติปัญญา สังคม และจิตใจที่ดี เมื่อโรงเรียนนักเรียนประสบปัญหาจะช่วยให้สามารถ

ปรับตัว หรือแก้ปัญหาได้ในบางกรณี แม้จะยังแก้ปัญหาไม่ได้ก็ยังมีบ้านที่ยังคอยช่วยเหลือแนะนำ ให้กำลังใจจึงมีประโยชน์มากและโรงเรียนสามารถดำเนินการได้โดยผ่านสมาคมครูผู้ปกครอง

2. วิธีการลงโทษ การลงโทษนักเรียนที่มีปัญหาด้านความประพฤติ มีมาแต่โบราณ ตั้งแต่มีการเรียนการสอนในวัดหรือเจ้าสำนักต่าง ๆ เป็นวิธีการที่ได้ผลในระดับหนึ่ง หากรู้จักใช้วิธีการลงโทษที่ถูกต้อง คือ สามารถหยุดพฤติกรรมได้อย่างน้อยก็ระยะหนึ่ง และเป็น การแสดงให้เห็นว่ากฎระเบียบที่วางไว้นั้น มีความศักดิ์สิทธิ์และความจำเป็น การปล่อยให้มี การฝ่าฝืนโดยไม่มีการลงโทษ จะทำให้นักเรียนเข้าใจว่า สิ่งที่ตนประพฤตินั้นถูกต้องอย่างไรก็ตาม จากผลการศึกษาค้นคว้าในระยะหลัง ๆ แสดงว่าการลงโทษให้ผลดีสู้การไม่ใช้วิธีการลงโทษไม่ได้ เพราะการลงโทษนั้นเป็นการสร้างความเครียดและความคับข้องใจให้แก่ผู้ถูกลงโทษ ถ้าใช้วิธีการ ลงโทษรุนแรงเต็มไปด้วยอารมณ์ในที่สาธารณะจะสร้างความคับข้องใจแก่นักเรียนมาก และ ไม่เฉพาะเด็กที่ถูกลงโทษเท่านั้น แต่รวม นักเรียนที่ร่วมรับรู้ในเหตุการณ์นั้นด้วย การลงโทษอาจหยุดพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้ชั่วคราว แต่ความคับข้องใจความเครียดจะถูกอัดแน่นอย่างพร้อมที่จะระเบิดออกมาได้ ทั้งในและนอกโรงเรียนทั้งที่ขณะ เป็นนักเรียน หรือจบการศึกษาไปแล้ว วิธีการลงโทษ ไม่อาจจะสร้างวินัยในตนเองได้ แต่จะเก็บกดไว้ชั่วคราว จึงมักจะพบอยู่เสมอว่า นักเรียนที่อยู่ใน โรงเรียนที่เคร่งครัดและเน้นการลงโทษ จะรู้สึกโล่งใจที่จบการศึกษาเสียได้ ความขาดวินัยจึงติดตามไปทั้งขณะเมื่อไปศึกษาต่อหรือเมื่อออกไปทำงาน ดังนั้น การรักษาวินัยในปัจจุบันจึงเน้นวิธีการที่ไม่ใช้การลงโทษใช้วิทยาการทาง จิตวิทยา และการแนะแนวเข้ามามากขึ้น การลงโทษทำได้เมื่อมีความจำเป็นจริง ๆ เท่านั้น โดยต้องพูดให้นักเรียนเข้าใจว่าถูกลงโทษเพราะอะไร ถ้าเป็นไปได้ควรให้นักเรียนเลือกวิธีการลงโทษเอง หลีกเลี่ยงการลงโทษทางกาย และการลงโทษขณะโกรธและมีอารมณ์ นอกจากนั้นในการเลือกวิธีการลงโทษจะต้องพิจารณาถึงสาเหตุของการทำผิด ความรุนแรงนิสัยและจำนวนครั้งที่ทำผิด รวมทั้งบุคลิกภาพของนักเรียนด้วย สำหรับการลงโทษทางกายนั้นยังมีข้อถกเถียงมากฝ่ายที่เห็นว่าควรนั้นมีความเห็นว่าการเข้าถึงตัวนักเรียนได้ผลดีเพราะนักเรียนบางคนชินกับวิธีการนั้นมาจากบ้าน ทำให้นักเรียนได้คิดหลายตลบ ก่อนที่จะทำผิดซ้ำ ส่วนฝ่ายที่ไม่เห็นด้วย มีความเห็นว่าเป็นวิธีการที่ดูร้ายรั้นมนุษยธรรม ยากที่จะพิสูจน์ได้ว่ามีสาเหตุเพียงพอที่จะลงโทษทางกายทั้งยังช่วยให้เด็กดูร้ายขึ้นไปอีก

2.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.4.1 ความหมาย

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2539 : 146) ได้ให้ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า เป็นแบบทดสอบที่วัดความรู้ของนักเรียนหลังจากที่ได้เรียนไปแล้วซึ่งมักจะเป็นข้อคำถามให้นักเรียนตอบด้วยกระดาษและดินสอกับให้นักเรียนปฏิบัติจริง ซึ่งแบ่งแบบทดสอบประเภทนี้เป็น 2 พวก คือ

1. แบบทดสอบของครู หมายถึง ชุดของข้อคำถามที่ครูเป็นผู้สร้างขึ้น เป็นข้อคำถามที่ถามเกี่ยวกับความรู้ที่นักเรียนได้เรียนในห้องเรียน เป็นการทดสอบว่านักเรียนมีความรู้มากน้อยแค่ไหน บทพร้อมในส่วนใดจะได้ซ่อมเสริม หรือเป็นการวัดเพื่อดูความพร้อมที่จะเรียนในเนื้อหาใหม่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการของครู

2. แบบทดสอบมาตรฐาน หมายถึง แบบทดสอบที่สร้างขึ้นจากผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชาหรือจากครูที่สอนวิชานั้น แต่ผ่านการทดลองหาคุณภาพหลายครั้ง จนมีคุณภาพดีจึงสร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบนั้น สามารถใช้เป็นหลักและเปรียบเทียบผลเพื่อประเมินค่าของการเรียนการสอนในเรื่องใดก็ได้ แบบทดสอบมาตรฐานจะมีคู่มือดำเนินการสอบบอกถึงวิธีการสอบ และยังมีมาตรฐานในด้านการแปลคะแนนด้วย

ทั้งแบบทดสอบของครูและแบบทดสอบมาตรฐาน จะมีวิธีการในการสร้างข้อคำถามที่เหมือนกัน เป็นคำถามที่วัดเนื้อหาและพฤติกรรมที่ได้สอนไปแล้ว จะเป็นพฤติกรรมที่สามารถตั้งคำถามได้ ซึ่งควรให้ครอบคลุมพฤติกรรมในด้านต่างๆ ทั้ง 6 ด้านดังนี้

1. วัดด้านความรู้ความจำ
2. วัดด้านความเข้าใจ
3. วัดด้านการนำไปใช้
4. วัดด้านการวิเคราะห์
5. วัดด้านการสังเคราะห์
6. วัดด้านการประเมินค่า

ชรินทร์ชัย อินทிரารณ และคณะ (2540 : 5) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จในด้านความรู้ ทักษะ สมรรถภาพด้านต่างๆของสมอง หรือมวลประสบการณ์ทั้งปวงของบุคคลที่ได้รับการเรียนการสอน หรือผลงานที่นักเรียนได้จากการประกอบกิจกรรม

บุญชม ศรีสะอาด (2553 : 15) ได้กล่าวว่า แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ (Achievement Test) หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ความสามารถของบุคคลในด้านวิชาการซึ่งเป็นผลจากการเรียนรู้ในเนื้อหาสาระและตามจุดประสงค์ของวิชา หรือเนื้อหาที่สอนนั้น โดยทั่วไปจะวัดผลสัมฤทธิ์ในวิชาต่างๆ ที่เรียนในโรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษาต่าง ๆ อาจจำแนกออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. แบบทดสอบอิงเกณฑ์ (Criterion Referenced Test) หมายถึง แบบทดสอบที่สร้างขึ้นตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม มีคะแนนจุดตัดหรือคะแนนเกณฑ์สำหรับใช้ตัดสินว่าผู้สอบมีความรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่ การวัดตรงตามจุดประสงค์เป็นหัวใจสำคัญของข้อสอบในแบบทดสอบประเภทนี้

2. แบบทดสอบอิงกลุ่ม (Norm Referenced Test) หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งสร้าง เพื่อวัดให้ครอบคลุมหลักสูตร จึงสร้างตามตารางวิเคราะห์หลักสูตร ความสามารถในการจำแนกผู้สอบ ตามความเก่งอ่อนได้ดี เป็นหัวใจของข้อสอบในแบบทดสอบประเภทนี้ การรายงานผลการสอบอาศัย คะแนนมาตรฐานซึ่งเป็นคะแนนที่สามารถให้ความหมายแสดงถึงสถานภาพความสามารถของบุคคล นั้นเมื่อเปรียบเทียบกับบุคคลอื่น ๆ ที่ใช้กลุ่มเปรียบเทียบ

สมนึก ภัททิยธนี (2546 ก : 65) กล่าวสรุปความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง ความสามารถในการที่พยายามเข้าถึงความรู้ซึ่งเกิดจากการทำงานที่ประสานกัน และต้อง อาศัยความพยายามอย่างมาก ทั้งองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสติปัญญา และองค์ประกอบที่ไม่ใช่ สติปัญญา แสดงออกในรูปของความสำเร็จ ซึ่งสามารถสังเกตและวัดได้ด้วยเครื่องมือทางจิตวิทยาหรือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไป

สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถของบุคคลในด้าน วิชาการ ความรู้หรือทักษะ ความสามารถหรือประสิทธิภาพของบุคคล ที่เกิดจากการเรียนรู้ การฝึก ปฏิบัติทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา สื่อต่างๆ ความสำเร็จสามารถวัดโดยใช้แบบสอบถาม หรือคะแนนที่ครูให้ โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.4.2 ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การทดสอบเป็นกระบวนการสำคัญในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการทดสอบจะมี หลายลักษณะขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการทดสอบ เกชม สահร่ายทิพย์ (2542 : 7-8) ได้แบ่ง ประเภทของการทดสอบออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. การทดสอบก่อนสอนหรือการทดสอบเพื่อจัดตำแหน่ง (Placement Testing) เป็น การทดสอบเพื่อสำรวจความพร้อม หรือการทดสอบเพื่อวัดความรู้พื้นฐานเดิมของผู้เรียนก่อนทำการ เรียนการสอน

2. การทดสอบย่อย (Formative Testing) เป็นการทดสอบตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ที่กำหนดขึ้นโดยทำการสอบระหว่างดำเนินการสอนเพื่อสำรวจความรู้ความสามารถของผู้เรียนว่ามี ความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะเรียนในหน่วยการเรียนต่อไปหรือไม่

3. การทดสอบบรมหรือการทดสอบเพื่อประเมินผลการเรียน (Summative Testing) เป็นการทดสอบเพื่อสรุปผลการเรียนหลังจากการเรียนสิ้นสุดลง

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นการทดสอบเพื่อประเมินผลการเรียน โดยจะทำการ วัดหลังจากการเรียนการสอนสิ้นสุดลง จำเป็นต้องใช้เครื่องมือในการวัด นั่นคือแบบทดสอบวัดผล สัมฤทธิ์ทางการเรียน

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2530 : 29-32) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์ตาม แนวคิดของพวงรัตน์ ทวีรัตน์ เป็นการตรวจสอบความสามารถของสมรรถภาพทางสมองของบุคคลว่า

เรียนแล้วรู้อะไรบ้างและมีความสามารถด้านใดมากน้อยเพียงใด เช่น พฤติกรรมด้านความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่ามากน้อยอยู่ในระดับใด นั่นคือ การวัดผลสัมฤทธิ์เป็นการตรวจสอบพฤติกรรมของผู้เรียนในด้านพุทธิพิสัย ซึ่งเป็นการวัด 2 องค์ประกอบตามจุดมุ่งหมายและลักษณะของวิชาที่เรียน คือ

1. การวัดด้านการปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบความรู้ความสามารถทางการปฏิบัติโดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงให้เป็นผลงานปรากฏออกมา ให้ทำการสังเกตและวัดได้ เช่น วิชา ศิลปะศึกษา พลศึกษา งานช่าง การวัดแบบนี้จึงต้องวัดโดยใช้ข้อสอบภาคปฏิบัติ (Performance Test) ซึ่งการประเมินผลจะพิจารณาที่วิธีปฏิบัติ (Procedure) และผลงานที่ปฏิบัติ

2. การวัดด้านเนื้อหา เป็นการตรวจสอบความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา รวมถึงพฤติกรรม ความสามารถในด้านต่างๆ อันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน มีวิธีการสอบวัดได้ 2 ลักษณะ คือ

2.1 การสอบปากเปล่า การสอบแบบนี้มักกระทำเป็นรายบุคคล ซึ่งเป็นการสอบที่ต้องการการดูแลเฉพาะอย่าง เช่น การสอบอ่านฟังเสียง การสอบสัมภาษณ์ ซึ่งต้องการการดูแลใช้ถ้อยคำ ในการตอบคำถาม รวมทั้งการแสดงความคิดเห็น

2.2 การสอบแบบให้เขียนความ เป็นการสอบวัดที่ให้ผู้สอบเขียนเป็นตัวหนังสือตอบซึ่งมีการตอบอยู่ 2 รูปแบบ คือ

2.2.1 แบบไม่จำกัดคำตอบ ได้แก่ การสอบวัดที่ใช้ข้อสอบแบบอัตนัยหรือความเรียง

2.2.2 แบบจำกัดคำตอบ เป็นการสอบที่กำหนดขอบเขตของคำถามที่จะให้ตอบหรือกำหนดคำตอบออกมาให้เลือก ซึ่งมีรูปแบบของคำถามคำตอบ 4 รูปแบบ คือแบบเลือกทางใดทางหนึ่ง แบบจับคู่ แบบเติมคำ และแบบเลือกตอบ

สมนึก ภัททิยธนี (2546 ก : 73-79) ได้แบ่งประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ครูสร้างขึ้นเป็น 6 ประเภท ดังนี้

2.1 ข้อสอบแบบความเรียงหรืออัตนัย (Subjective or Essay) เป็นข้อสอบที่มีเฉพาะคำถาม แล้วให้นักเรียนเขียนตอบอย่างเสรี เขียนบรรยายตามความรู้ และข้อคิดเห็นของแต่ละคน

2.2 ข้อสอบแบบกาถูก-ผิด (True-false Test) เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบที่มีตัวเลือก 2 ตัวเลือก แต่ละตัวเลือกดั้งกล่าวเป็นแบบคงที่ และมีความสามารถตรงกันข้าม เช่น ถูก - ผิด ใช่ - ไม่ใช่ จริง - ไม่จริง เหมือนกัน - ต่างกัน เป็นต้น

2.3 ข้อสอบแบบเติมคำ (Completion Test) เป็นข้อสอบที่ประกอบด้วยประโยคหรือข้อความที่ยังไม่สมบูรณ์แล้วให้ผู้ตอบเติมคำหรือประโยค หรือข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้ เพื่อให้มีใจความสมบูรณ์และถูกต้อง

2.4 แบบทดสอบแบบตอบสั้นๆ (Short Answer Test) ข้อสอบแบบนี้คล้ายกับข้อสอบแบบเติมคำ แต่แตกต่างกันที่ข้อสอบแบบตอบสั้นๆ เขียนเป็นประโยคคำถามที่สมบูรณ์แล้วให้ผู้ตอบเขียนตอบ คำตอบที่ต้องการจะสั้นและกะทัดรัดได้ใจความสมบูรณ์ ไม่ใช่เป็นการบรรยายแบบข้อสอบความเรียงหรืออัตนัย

2.5 ข้อสอบแบบจับคู่ (Matching Test) เป็นข้อสอบเลือกตอบชนิดหนึ่งโดยมีคำหรือข้อความแยกออกเป็น 2 ชุด แล้วให้ผู้ตอบเลือกจับคู่ ว่าแต่ละข้อความในชุดหนึ่ง(ตัวยืน) จะคู่กับคำหรือข้อความใดในอีกชุดหนึ่ง (ตัวเลือก) ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างไรอย่างหนึ่งตามที่ผู้ออกข้อสอบกำหนดไว้

2.6 ข้อสอบแบบเลือกตอบ (Multiple Choice Test) ลักษณะทั่วไป คำถามแบบเลือกตอบโดยทั่วไปจะประกอบด้วย 2 ตอน คือ ตอนนำหรือคำถาม (Stem) กับตัวเลือก(Choice) ในตอนเลือกนี้จะประกอบด้วยตัวเลือกที่เป็นคำตอบถูกและตัวเลือกที่เป็นตัวลวงปกติจะมีคำถามที่กำหนดให้นักเรียนพิจารณา แล้วหาตัวเลือกที่ถูกต้องมากที่สุดเพียงตัวเดียวจากตัวลวงอื่นๆ และคำถามแบบเลือกตอบที่ดี นิยมใช้ตัวเลือกที่ใกล้เคียงกัน ดูเผินๆ จะเห็นว่าทุกตัวเลือกถูกหมดแต่ความจริงมีน้ำหนักความถูกมากน้อยต่างกัน

ดังนั้น การที่ครูผู้สอนจะเลือกออกข้อสอบประเภทใดนั้น ต้องพิจารณาข้อดี ข้อจำกัด ความเหมาะสมของแบบทดสอบกับเนื้อหา หรือจุดประสงค์ในการเรียน ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้ศึกษาวิจัยเลือกใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบเลือกตอบ (Multiple Choice Test)

2.4.3 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในครั้งนี้เป็นแบบทดสอบอิงเกณฑ์

สมนึก ภัททิยธนี (2546 ข : 97) ได้สรุปถึงการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า

1. ครูผู้สอนควรทำความเข้าใจข้อสอบแต่ละชนิด และทุกครั้งที่จะออกข้อสอบชนิดใด ควรคำนึงถึงหลักการออกข้อสอบชนิดนั้นๆ ด้วย
2. ข้อสอบชนิดใดก็ตาม หากมีคุณสมบัติเป็นไปตามคุณลักษณะของแบบทดสอบที่ดีหลายประการ ก็เป็นข้อสอบที่ดีมากเท่านั้น
3. ปัจจุบันนักเรียนมีจำนวนมาก การพิมพ์และการตรวจข้อสอบสามารถใช้เครื่องจักรทดแทนการตรวจด้วยคน จึงควรใช้ข้อสอบแบบเลือกตอบ

4. โดยทั่วไปการสอบแต่ละครั้ง น่าจะใช้ข้อสอบเพียง 2 ชนิด ก็มีประสิทธิภาพเพียงพอแล้ว ได้แก่ ข้อสอบอัตนัยหรือความเรียง กับข้อสอบแบบเลือกตอบส่วนข้อสอบชนิดอื่น ๆ น่าจะใช้เป็นเพียงแบบฝึกหัด หรืออาจจะใช้งานทดสอบย่อยเพื่อช่วยจูงใจให้นักเรียนสนใจในวิชาที่กำลังสอน และสามารถพัฒนาให้เป็นข้อสอบ 2 ชนิดนี้ กล่าวคือ

4.1 ถ้าเป็นข้อสอบ แบบกาถูก- กาคิด ควรพัฒนาให้เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบ

4.2 ถ้าเป็นข้อสอบแบบจับคู่ ควรพัฒนาให้เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบชนิดตัวเลือกคงที่

4.3 ถ้าเป็นข้อสอบเติมคำหรือตอบสั้นๆ ควรพัฒนาให้เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบ (ถ้าให้ตอบสั้น ๆ) หรือแบบอัตนัย (ถ้าให้ตอบยาว ๆ) ข้อความดังกล่าวข้างต้นจึงสรุปได้ว่า การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนควรจะสร้างตามลำดับขั้นตอน เริ่มจากการวิเคราะห์จุดประสงค์เนื้อหาวิชา ทำตารางวิเคราะห์ข้อสอบที่กำหนดรูปแบบของข้อคำถาม ศึกษาวิธีการเขียนข้อสอบ ตรวจสอบ พิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง ทดลองใช้ วิเคราะห์คุณภาพและปรับปรุง แล้วพิมพ์แบบทดสอบฉบับจริง

บุญชม ศรีสะอาด (2553 : 68-73) กล่าวถึงแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบอิงเกณฑ์ดำเนินตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. วิเคราะห์จุดประสงค์ เนื้อหาชั้นแรกจะต้องทำการวิเคราะห์ดูว่ามีหัวข้อเนื้อหาใดบ้างที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และที่ตรงจุด แต่ละหัวข้อเหล่านั้นต้องการให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมหรือมรรณภาพอะไร กำหนดออกมาให้ชัดเจน

2. กำหนดพฤติกรรมย่อยที่จะออกข้อสอบ จากชั้นแรกพิจารณาต่อไปว่าจะวัดพฤติกรรมย่อยอะไรบ้าง อย่างละกี่ข้อพฤติกรรมย่อยดังกล่าวคือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมนั่นเอง เมื่อกำหนดจำนวนข้อที่ต้องการจริงเสร็จแล้ว ต่อมาพิจารณาว่า จะต้องออกข้อสอบเกินไว้หัวข้อละกี่ข้อ ควรออกเกินไว้ไม่ต่ำกว่า 25 % ทั้งนี้หลังจากที่นำไปทดลองใช้ และวิเคราะห์หาคุณภาพของข้อสอบรายข้อแล้ว จะตัดข้อที่มีคุณภาพ ไม่เข้าเกณฑ์ออก ข้อสอบที่เหลือจะได้ไม่น้อยกว่าข้อที่ต้องการจริง

3. กำหนดรูปแบบของข้อคำถามและศึกษาวิธีการเขียนข้อสอบ ขั้นตอนนี้จะเหมือนกับขั้นตอนที่ 2 ของการวางแผนสร้างข้อสอบแบบอิงกลุ่มทุกประการ คือตัดสินใจว่าจะใช้ข้อคำถามรูปแบบใด และศึกษาวิธีเขียนข้อสอบ เช่น ศึกษาหลักในการเขียนคำถามแบบนั้นๆ ศึกษาวิธีเขียนข้อสอบเพื่อวัดจุดประสงค์ประเภทต่าง ๆ ศึกษาเทคโนโลยีในการเขียนข้อสอบของตน

4. เขียนข้อสอบ ลงมือเขียนข้อสอบตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมตามตารางที่กำหนดจำนวนข้อสอบของแต่ละจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และใช้รูปแบบเทคนิคการเขียนตามที่ศึกษาในขั้นตอนที่ 3

5. ตรวจสอบข้อสอบ นำข้อสอบที่ได้เขียนไว้แล้วในขั้นตอนที่ 4 มาพิจารณาทบทวนอีกครั้งโดยพิจารณาความถูกต้องตามหลักวิชา แต่ละข้อวัดพฤติกรรมย่อยหรือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องการหรือไม่ ตัวถูกตัวลวงเหมาะสมเข้าเกณฑ์หรือไม่ ทำการปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

6. ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา นำจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและข้อสอบที่วัดแต่ละจุดประสงค์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและด้านเนื้อหาจำนวนไม่ต่ำกว่า 3 คน พิจารณาว่าข้อสอบแต่ละข้อ วัดตามจุดประสงค์ที่ระบุไว้นั้นหรือไม่ ถ้ามีข้อที่ไม่เข้าเกณฑ์ ควรพิจารณาปรับปรุงให้เหมาะสมเว้นแต่จะไม่สามารถปรับปรุงให้ดีขึ้นได้อย่างชัดเจน

7. พิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง นำข้อสอบทั้งหมดที่ผ่านการพิจารณาว่าเหมาะสมเข้าเกณฑ์ในขั้นที่ 6 มาพิมพ์เป็นแบบทดสอบ มีคำชี้แจงเกี่ยวกับแบบทดสอบ วิธีตอบ จัดวางรูปแบบการพิมพ์ให้เหมาะสม

8. ทดลองใช้ วิเคราะห์คุณภาพ และปรับปรุง

8. พิมพ์แบบทดสอบฉบับจริง นำข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกเข้าเกณฑ์ จากผลการวิเคราะห์ในขั้นที่ 8 มาพิมพ์เป็นแบบทดสอบฉบับจริงต่อไป โดยเน้นการพิมพ์ที่ประณีต มีความถูกต้อง มีคำชี้แจงที่ละเอียดแจ่มชัด ผู้อ่านเข้าใจง่าย

2.5 บริบทของมหาวิทยาลัย

2.5.1 ประวัติความเป็นมาการก่อตั้งมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

เมื่อปีพุทธศักราช 2436 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงมีพระกรุณาโปรดเกล้าพระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้ตั้งวิทยาลัยขึ้นในบริเวณวัดบวรนิเวศวิหาร ทรงพระราชทานว่า มหามกุฏราชวิทยาลัย เพื่อเป็นการศึกษาเล่าเรียนของพระภิกษุสามเณร ทรงอุทิศพระราชทรัพย์บำรุงประจำปี และก่อสร้างสถานศึกษาของมหาวิทยาลัย

ครั้งเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2439 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินเปิดมหามกุฏราชวิทยาลัย พระองค์ทรงอุปถัมภ์ด้วยทรงพระราชทานพระราชทรัพย์บำรุงประจำปี อาศัยพระราชประสงค์ดังกล่าวแล้วนั้น สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส จึงทรงตั้งพระวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัยขึ้น 3 ประการดังนี้ 1. เพื่อเป็นสถานศึกษาของพระภิกษุสามเณร 2. เพื่อเป็นสถานศึกษาวิทยาการอันเป็นของชาติภูมิและของต่างประเทศ 3. เพื่อเป็นสถานที่เผยแผ่พระพุทธศาสนา

เมื่อกิจการของมหามกุฏราชวิทยาลัยได้ดำเนินการแล้วปรากฏว่า พระวัตถุประสงค์เหล่านั้นได้รับผลเป็นที่น่าพอใจตลอดมาเพื่อที่จะให้พระวัตถุประสงค์เหล่านั้นได้ผลดียิ่งขึ้น ดังนั้นเมื่อวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2488 สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ ในฐานะที่ทรงเป็น

นายกรัฐมนตรีมหามกุฏราชวิทยาลัยพร้อมทั้งพระเถรานุเถระจึงได้ประกาศแต่งตั้งสถาบันการศึกษาชั้นสูงในรูปมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาขึ้นโดยอาศัยนามว่า สภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยมีจุดมุ่งหมาย คือ 1. เพื่อให้เป็นสถานศึกษาพระปริยัติธรรม 2. เพื่อให้เป็นสถานศึกษาวิทยาการอันเป็นของชาติภูมิและต่างประเทศ 3. เพื่อให้เป็นสถานศึกษาเผยแผ่พระพุทธศาสนาทั้งในประเทศและนอกประเทศ 4. เพื่อให้พระภิกษุสามเณรมีความรู้และความสามารถในการบำเพ็ญประโยชน์แก่ประชาชน 5. เพื่อให้พระภิกษุสามเณรมีความรู้และความสามารถในการค้นคว้าโต้ตอบ หรืออภิปรายได้อย่างกว้างขวางแก่ชาวไทยและชาวต่างประเทศ 6. เพื่อให้พระภิกษุสามเณรได้เป็นกำลังสำคัญในการจรรโลงพระพุทธศาสนา และเป็นศาสนทายาทที่เหมาะสมแก่กาลสมัย 7. เพื่อความเจริญก้าวหน้าและคงอยู่ตลอดกาลนานของพระพุทธศาสนา

ทั้งนี้ ภายใต้การบริหารของคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า กรรมการสภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย ปัจจุบันเรียกว่า กรรมการสภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย สถาบันแห่งนี้เริ่มเปิดให้มีการอบรมศึกษาแก่พระภิกษุสามเณรตั้งแต่วันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2489 จนถึงปัจจุบันมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีวิทยาเขตอยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศรวม 7 แห่ง คือ 1. วิทยาเขตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2. วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัยในพระอุปถัมภ์ อำเภอสามปราณ จังหวัดนครปฐม 3. วิทยาเขตอีสาน บ้านโนนชัย อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 4. วิทยาเขตล้านนา วัดเจดีย์หลวง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 5. วิทยาเขตศรีธรรมมาโศกราช วัดพระมหาธาตุ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 6. วิทยาเขตร้อยเอ็ด บ้านดงลาน อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด 7. วิทยาเขตศรีล้านช้าง วัดศรีสุทธาวาส อำเภอเมือง จังหวัดเลย 3 วิทยาลัยคือ 1. มหาปชาบดีเถรีวิทยาลัย จังหวัดนครราชสีมา 2. วิทยาลัยศาสนศาสตร์กาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ 3. วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร จังหวัดยโสธร

2.5.2 ประวัติความเป็นมา

วิทยาเขตมหาวิมลราชวิทยาลัย เปิดทำการเรียนการสอนครั้งแรก เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม พ.ศ. 2526 โดยพระเดชพระคุณพระเทพโมลี (ประจวบ กนฺตจาโร) (ปัจจุบันคือสมเด็จพระพุทธชินวงศ์) อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เจ้าอาวาสวัดมกุฏกษัตริยาราม กรุงเทพมหานคร และผู้อำนวยการโรงเรียนมหาวิมลราชวิทยาลัย เป็นองค์ประธานเปิดการศึกษา มีนักเรียนรุ่นแรก จำนวน 11 รูป และเป็นวิทยาเขตแห่งแรกของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วัตถุประสงค์

ความสำคัญของการศึกษาของคณะสงฆ์ในปัจจุบันนี้จะต้องอนุวัติให้ทันกับความเจริญของโลกซึ่งเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จากพระดำริของสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณสมเด็จพระสังฆราช (จวน อุฏฐายีมหาเถร) วัดมกุฏกษัตริยาราม ขณะทรงดำรงตำแหน่งนายกสภาการศึกษามหามกุฏราช

วิทยาลัย มีพระประสงค์ที่จะขยายการศึกษาของคณะสงฆ์ให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น ในปี พ.ศ. 2513-2514 ได้ทรงจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ทำหน้าที่ร่างหลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา และประกาศใช้เป็นหลักสูตรหนึ่งของกระทรวงศึกษาธิการ ในปี พ.ศ.2514 สมัย ฯพณฯ สุกิจ นิมมานเหมินทร์ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อกระทรวงประกาศใช้หลักสูตรแล้ว พระองค์ท่านได้เปิดโรงเรียนพระปริยัติธรรมแห่งแรกขึ้น ชื่อว่า โรงเรียนวชิรมกุฏ ซึ่งตั้งอยู่บริเวณหลังวัดมกุฏกษัตริยาราม กรุงเทพมหานคร เป็นสาขาแห่งหนึ่งของสภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย โดยใช้หลักสูตร พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2514 ในปีเดียวกันนี้ นายฉับ คุณนายสงวน ชูจิตตารมย์ ได้มีจิตศรัทธาถวายที่ดินจำนวน 186 ไร่ ที่ ตำบลสนับทึบ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ต่อมาได้มีผู้บริจาคซื้อถวายเพิ่มเติมเป็น 736 ไร่) ให้เป็นที่ตั้งสถานศึกษาของคณะสงฆ์ ขยายการศึกษาออกไปสู่ชนบทและเปิดทำการสอนพระภิกษุสามเณรขึ้นได้ทรงวางวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสถาบันสงฆ์แห่งนี้ไว้ 6 ประการ คือ 1. เพื่อเป็นสถาบันการศึกษาชั้นสูงของคณะสงฆ์ 2. เพื่อเป็นสถานที่พักอาศัยเล่าเรียนของพระภิกษุสามเณร 3. เพื่อเป็นสถานที่พักอาศัยเล่าเรียนวิชาการทางพระพุทธศาสนาของชาวต่างประเทศ 4. เพื่อเป็นศูนย์กลางการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการชั้นสูงเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา 5. เพื่อเป็นสถานที่อบรมในด้านการศึกษาปฏิบัติธรรม 6. เพื่อเป็นสถานที่ศึกษาฝึกอบรมพระภิกษุผู้จะปฏิบัติศาสนกิจในระดับสูง เช่น งานด้านการปกครอง การเผยแผ่ การสาธารณูปการ เป็นต้น ขณะที่ทรงเตรียมการจะดำเนินงานภายหลังชาวบ้านเก็บเกี่ยวข้าวเสร็จสิ้นแล้ว แต่พระดำริดังกล่าวยังไม่ทันสัมฤทธิ์ผล พระองค์ทรงสิ้นพระชนม์เสียก่อน เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2514 ต่อมาปี พ.ศ. 2516 พระเถระานุเถระผู้มีบทบาทในการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์ฝ่ายธรรมยุติหลายรูป เช่น

1. สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช ฯ วัดบวรนิเวศวิหาร
2. สมเด็จพระญาณวโรดม (ประยูร สุนตงกุโร) วัดเทพศิรินทราวาส
3. สมเด็จพระพุทธชินวงศ์ (ประจวบ กนตจาโร) วัดมกุฏกษัตริยาราม
4. พระเทพเมธาจารย์ (สุวรรณ กถจโน) วัดมกุฏกษัตริยาราม
5. พระธรรมวราจารย์ (แบน กิตติสาโร) วัดบวรนิเวศวิหาร
6. พระธรรมเจดีย์จารย์ (วิริยงค์ สิริโนโร) วัดธรรมมงคล
7. พระเทพปัญญาภควี (บรรจง กลลิตโต) วัดมกุฏกษัตริยาราม

โดยร่วมกันก่อตั้งสถาบันสงฆ์แห่งนี้ขึ้น เริ่มแรกใช้ชื่อว่า สภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย สาขาวังน้อย เป็นที่รู้จักกันของประชาชนโดยทั่วไปว่า วิทยาลัยสงฆ์วังน้อย ในปี พ.ศ.2519 ได้ขอตั้งเป็นวัดชื่อ วัดชูจิตธรรมาราม เพื่อเป็นเกียรติแก่วงศ์สกุลชูจิตตารมย์ผู้ถวายที่ดินเพื่อการก่อตั้งครั้งแรก ต่อมาเมื่อวันที่ 20 มีนาคม พ.ศ.2520 ได้รับพระมหากรุณาธิคุณ พระราชทานพระนามาภิไธย ในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารว่า มหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

และทรงพระราชทานพระนามาภิไธยย่อว่า ม.ว.ก. ภายใต้สัมมาธรรมจักร พร้อมทั้งพระราชทานสุภาชิตว่า วชิรปมจิตโต สिया (พึงเป็นผู้มีจิตแกร่งประดุจเพชร) ให้เป็นตราประจำวิทยาลัย

ด้านการบริหาร

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ภายใต้พระราชบัญญัติ พ.ศ. 2540 ได้แบ่งส่วนงานการบริหารงานของวิทยาเขตออกเป็น 3 ส่วนงาน คือ 1. สำนักงานวิทยาเขต 2. ศูนย์บริการวิชาการ 3. วิทยาลัยศาสนศาสตร์

ปัจจุบันวิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย มีบุคลากรทำหน้าที่บริหารงานประจำวิทยาเขตประกอบด้วย

1. พระกิตติสารสุธี รองอธิการบดี
2. ผศ.ดร.สำราญ ศรีคำมูล ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายคฤหัสถ์
3. พระครูพิศิษฐ์ธรรมนิเทศ ผู้อำนวยการศูนย์บริการวิชาการ
4. พระมหาโชควรรณ อากาศโร ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขต
5. พระครูวิภัชธรรมวิจิตร ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์

และจำนวนบุคลากรประจำวิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย รวมทั้ง อาจารย์และเจ้าหน้าที่ทั้งหมด 26 รูป/คน โดยเป็นพระภิกษุ จำนวน 9 รูป และคฤหัสถ์ จำนวน 17 คน

ด้านการศึกษา

วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัยจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา คือ หลักสูตรศาสนบัณฑิตใช้อักษรย่อว่า ศน.บ.โดยใช้ระบบการจัดการศึกษาตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัยได้เปิดการเรียนการสอนตามลำดับดังต่อไปนี้

ในปี 2526 ได้เปิดสอนวิชาศาสนาบังคับและวิชาพื้นฐานทั่วไป ใน 2 ระดับชั้น คือ ศาสนศาสตร์ปีที่ 1 และปีที่ 2 ส่วนชั้นปีที่ 3 และปีที่ 4 ต้องเข้าไปศึกษาต่อที่ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วัดบวร-นิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร (รุ่นที่ 4 เป็นรุ่นสุดท้ายที่เข้าไปศึกษาต่อที่ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร)

ในปี 2531 เปิดการเรียนการสอน 2 คณะคือ 1. คณะมนุษยศาสตร์ วิชาเอกภาษาอังกฤษ 2. คณะสังคมศาสตร์ วิชาเอกสังคมวิทยา ในปี 2534 เปิดการเรียนการสอน 3 คณะคือ 1. คณะมนุษยศาสตร์ วิชาเอกภาษาอังกฤษ 2. คณะสังคมศาสตร์ วิชาเอกสังคมวิทยา 3. คณะศึกษาศาสตร์ วิชาเอกภาษาอังกฤษ ในปี 2542 เปิดการเรียนการสอนครบ 4 คณะคือ 1. คณะมนุษยศาสตร์ วิชาเอกภาษาอังกฤษ 2. คณะสังคมศาสตร์ วิชาเอกสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา 3. คณะศึกษาศาสตร์ วิชาเอกภาษาอังกฤษ 4. คณะศาสนาและปรัชญา วิชาเอกปรัชญา

ในปี 2545 เปิดการสอนเพิ่มอีก 1 สาขาวิชา คือ 1. คณะสังคมศาสตร์ วิชาเอกรัฐศาสตร์ การปกครอง ปัจจุบันได้เปิดสอนตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ดังนี้ ก) คณะ

มนุษยศาสตร์ เปิดสอนวิชาเอกดังต่อไปนี้ 1. วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษ วิชาโทภาษาไทย ข) คณะศึกษาศาสตร์ เปิดสอนวิชาเอกดังต่อไปนี้ 1. วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษ วิชาโทบริหารการศึกษา 2. วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษ วิชาโทภาษาไทย ค) คณะสังคมศาสตร์ เปิดสอนวิชาเอกดังต่อไปนี้ 1. วิชาเอกสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา วิชาโทการให้คำปรึกษาและการแนะแนว 2. วิชาเอกรัฐศาสตร์ การปกครอง วิชาโทพุทธศาสตร์ 3. วิชาเอกรัฐศาสตร์การปกครอง วิชาโทสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ง) คณะศาสนาและปรัชญา เปิดสอนวิชาเอกดังต่อไปนี้ 1. วิชาเอกปรัชญา วิชาโทศาสนาเปรียบเทียบ

ในปี 2548 วิทยาเขตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ได้ขออนุมัติเปิดศูนย์การศึกษา ปราชญ์บุรีที่วัดป่าทรงคุณ ตำบลดงพระราม อำเภอเมือง จังหวัดปราชญ์บุรี โดยมีนักศึกษารุ่นแรก จำนวน 23 รูป และนักศึกษารายวิชาชีพครู จำนวน 23 คน

ในปี 2549 ขออนุมัติเปิดโครงการบัณฑิตศึกษา (ระดับปริญญาโท) ได้เปิดสอนตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย 3 สาขาวิชาดังนี้ 1. สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา 2. สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง 3. สาขาวิชาการจัดการศึกษา (บริหารการศึกษาในปัจจุบัน)

ปัจจุบันในระดับปริญญาตรีมีการเรียนการสอน 3 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ (คณะศึกษาศาสตร์) สาขาวิชาการปกครอง (คณะสังคมศาสตร์) และสาขาวิชาปรัชญา (คณะศาสนาและปรัชญา)

ปรัชญา/ปณิธาน

ความเพียรเลิศ อดทนเยี่ยม เปี่ยมกตัญญู รู้สัจจะ

วัตถุประสงค์หลัก

1. ผลิตบัณฑิตพระภิกษุ สามเณรให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนา เพื่อจรรโลงพระพุทธศาสนาในระดับชาติและนานาชาติ

2. ผลิตบัณฑิตคฤหัสถ์ทุกคนให้เป็นคนดี คือ คิดดี พูดดี และทำดีตามแนวทางแห่งพระพุทธศาสนาบริการวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนาแก่สังคมให้เกิดผลสัมฤทธิ์เป็นประจักษ์ชัดเจนต่อสังคมไทยและสังคมโลก

3. ผลิตบัณฑิตเป็นผู้นำเพื่อสร้างสังคมไทยให้มีความเข้มแข็งทางสังคมศาสตร์และมีคุณภาพทั้งด้านความรู้และความประพฤติ

4. ผลิตบัณฑิตเป็นผู้นำเพื่อสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งภูมิปัญญา การเรียนรู้และเป็นศูนย์กลางทางวิชาการพระพุทธศาสนาเถรวาท

5. ผลิตบัณฑิตเป็นผู้นำเพื่อสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งสมานฉันท์ความเอื้ออาทรต่อกันและความสามัคคีโดยใช้หลักสาราณียธรรมและพรหมวิหารธรรม

6. สร้างระบบการบริหารองค์การให้เป็นองค์การที่มีลักษณะของความเป็นมหาวิทยาลัย เฉพาะทางพระพุทธศาสนาและมีมาตรฐานระดับสากล

วิสัยทัศน์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย เป็นสถานศึกษาและปฏิบัติ มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ฝึกอบรมปฏิบัติจิตภาวนา ส่งเสริมและให้บริการทางวิชาการพระพุทธศาสนาแก่พระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ รวมทั้งการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

พันธกิจ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย มุ่งจะผลิตบุคลากรทางพระพุทธศาสนาที่ประกอบด้วยความรู้ดีทั้งทางธรรมและทางโลก ความสามารถดีในการคิด พูด ทำ มีคุณธรรมจริยธรรมประจำใจ สามารถควบคุมกายวาจาใจให้สงบเย็นมีอุมมคติและมีอุดมการณ์มุ่งอุทิศตนบำเพ็ญประโยชน์แก่สังคม

เอกลักษณ์มหาวิทยาลัย และอัตลักษณ์มหาวิทยาลัย

อัตลักษณ์ บัณฑิตมีความรอบรู้ในหลักพระพุทธศาสนาและสามารถเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่สังคมในระดับชาติและนานาชาติ

เอกลักษณ์ บริการทางวิชาการพระพุทธศาสนาแก่สังคมในระดับชาติและนานาชาติ

สถานที่ตั้ง

วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ตั้งอยู่บนถนนพหลโยธิน ระหว่างกิโลเมตรที่ 73 - 74 สายกรุงเทพมหานคร- สระบุรี ภายในวัดชูจิตธรรมาราม เลขที่ 57 หมู่ที่ 1 ตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รหัสไปรษณีย์ 13170 หมายเลขโทรศัพท์ที่จะติดต่อ วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย 0-3574-5037-8 โทรสาร 0-3574-5037

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา คณะศาสนาและปรัชญา/ภาควิชาปรัชญา

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป 1. รหัสและชื่อหลักสูตร รหัสหลักสูตร : 25491861105489
ภาษาไทย : ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาอังกฤษ : Bachelor of Arts Program in Philosophy, Religions and cultures 2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา ชื่อเต็ม (ภาษาไทย) : ศิลปศาสตรบัณฑิต (ปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม) ชื่อย่อ (ภาษาไทย) : ศศ.บ. (ปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม) ชื่อเต็ม (ภาษาอังกฤษ) : Bachelor of Arts (Philosophy, Religions and cultures) ชื่อย่อ (ภาษาอังกฤษ) : B.A. (Philosophy, Religions and cultures) 3. วิชาเอก ปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม 4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร 132 หน่วยกิต 5.

รูปแบบของหลักสูตร 5.1 รูปแบบ หลักสูตรระดับปริญญาตรี 4 ปี 5.2 ประเภทของหลักสูตร หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ 5.3 ภาษาที่ใช้ ภาษาไทย 5.4 การรับเข้าศึกษา รับนักศึกษาไทยและ นักศึกษาต่างชาติที่มีทักษะในการใช้ภาษาไทยได้ 5.5 ความร่วมมือกับสถาบันอื่น หลักสูตรเฉพาะของ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่จัดการเรียนการสอนโดยตรง 5.6 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จ การศึกษา ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว 6. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/ เห็นชอบหลักสูตร 6.1 เป็นหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562 ปรับปรุงจากหลักสูตรศาสนศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา พ.ศ. 2559 6.2 สภาวิชาการเห็นชอบหลักสูตรของมหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ 7/2562 วันที่ 4 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2562 6.3 สภามหาวิทยาลัย อนุมัติหลักสูตรในการประชุม ครั้งที่ 9/2562 วันที่ 27 เดือน กันยายน พ.ศ. 2562 6.4 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ 1 ปี การศึกษา 2563 7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน หลักสูตรมีความ พร้อมเผยแพร่ว่าเป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีใน ปีการศึกษา 2565 8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา 8.1 พระธรรมทูต/พระสังฆาธิการ 8.2 ศาสนาจารย์/อนุศาสนาจารย์ 8.3 นักวิจัย/นักวิชาการด้านปรัชญา ด้านศาสนา ด้านวัฒนธรรม 8.4 นักเขียน/นักวิจารณ์ 8.5 ข้าราชการและพนักงานของรัฐในกระทรวง องค์การมหาชนที่เกี่ยวข้อง

2.6 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ใน รายวิชาพุทธปรัชญาเถรวาท สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย มีนักการศึกษาหลาย ท่าน ได้ทำการศึกษาวิจัย ดังนี้

2.6.1 งานวิจัยในประเทศ

พิศเพลิน เขียนหวาน และวชิติ บุญสนอง (2555 : 86-87) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูปีการศึกษา 2553 วิทยาลัยราชพฤกษ์ ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระหว่างเรียน หลังจากได้รับการเรียนรู้แบบบูรณาการสูงกว่าก่อนได้รับการเรียนรู้แบบบูรณาการในทุกแผน และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การเรียนหลังจากได้รับการเรียนรู้แบบบูรณาการสูงกว่าก่อนได้รับการเรียนรู้แบบบูรณาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

นิธิบุญธอวี ปือราเฮง (2558 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลของการสอนแบบบูรณาการด้วยการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน สื่อประสม และนวัตกรรมคุณลักษณะศึกษาด้านทักษะทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระการเรียนรู้ศาสนาประวัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบบูรณาการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ใช้วิธีการสอนแบบปกติหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบบูรณาการมีระดับคุณลักษณะด้านทักษะทางสังคมสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบบูรณาการโดยใช้การสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน สื่อประสม และนวัตกรรมคุณลักษณะศึกษาด้านทักษะทางสังคมใน 3 ด้านมีความคงทนในการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน

ผกาภาศ พิธรากร (2558 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยใช้กระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาชุมชนของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ผลการวิจัย พบว่า 1. สภาพปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนกภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2. รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาชุมชนของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก เรียกว่า เรียกว่า “ PCK MODEL ” ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ ผลลัพธ์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอนมี 5 ขั้นตอน คือ ขั้นเตรียมความพร้อม (P:Preparation) ขั้นเรียนรู้ (A:Analysis)ขั้นสะท้อนความคิด (R:Reflection) ขั้นสร้างความรู้(C: Construction)และขั้นประเมินผล(E: Evaluation) และจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ ประกอบด้วย ขั้นตอนการกำหนดความรู้ (Knowledge Identification) ขั้นตอนการสืบค้นความรู้(Knowledge Capture) ขั้นตอนการสร้างความรู้ (Knowledge Creation) ขั้นตอนการจัดเก็บความรู้ (Knowledge Storing) ขั้นตอนการ

แลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge Sharing) และขั้นตอนการประเมินผลความรู้ (Knowledge Evaluation) ระบบสังคม ระบบสนับสนุน เงื่อนไขการใช้รูปแบบและผ่านการรับรองรูปแบบ

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ที่พัฒนาขึ้น พบว่า ค่าเฉลี่ยสมรรถนะการสร้างสรรคผลงานเพื่อพัฒนาชุมชนเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับดี และสูงกว่าก่อนทดลองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ที่พัฒนาขึ้น พบว่า นักศึกษาพยาบาลพึงพอใจรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาชุมชนของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลในระดับมาก

4. ถอดบทเรียน พบว่า ความสำเร็จเกิดจากการบริหารจัดการที่ดี ประสบการณ์ของอาจารย์ มีแผนการสอน KM action plan มีการบูรณาการการเรียนการสอน 3 รายวิชา คนในชุมชนพึงพอใจและยินดีให้ความร่วมมือ

ทัศนียา แสนทิพย์ (2559 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโดยรวม 6 ด้าน อยู่ในระดับค่อนข้างสูงเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำด้านความรับผิดชอบ ด้านความอดทน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง และด้านการรักษาระเบียบใจ เมื่อจำแนกตามเพศต่างกัน โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 เมื่อจำแนกตามระดับชั้นการศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ฉวีวรรณ สุวรรณภา (2559 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อเสริมทักษะการคิด ในรายวิชาสัมมนาสังคมศึกษา ของนิสิตสาขาวิชา สังคมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ ผลการวิจัย พบว่า 1. ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้โครงงานในรายวิชาสัมมนา สังคมศึกษา ผู้เรียนเกิดทักษะการคิด จากผู้สอนที่ได้กระตุ้นสร้างความสนใจด้วยการอภิปราย ตอบคำถาม และใช้คำถามปลายเปิดให้ผู้เรียนคิดตอบได้หลากหลาย ซึ่งเป็นทักษะการคิดด้าน การสื่อความหมาย การตั้งคำถาม ในเรื่องของการกำหนดหัวข้อเรื่องที่จะศึกษา เหตุผลที่ศึกษา วัตถุประสงค์ของการศึกษาร่วมกัน มีการวางแผนร่วมกัน ในช่วงที่มีการทำโครงงาน ต้องช่วย กันแก้ไขซึ่งถือเป็นทักษะการคิดในการแก้ไขปัญหา มีการออกแบบการจัดทำกิจกรรมเป็นความ คิดสร้างสรรค์ และผู้เรียนมีประเมินการทำงานร่วมกัน ซึ่งเป็นทักษะทางตัวเลขและการจัด ลำดับ 2. ความพึงพอใจการเรียนรู้แบบบูรณาการการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะการคิด ใน รายวิชา สัมมนาสังคมศึกษาของนิสิตสาขาวิชาสังคมศึกษาด้วยโครงงานด้านผู้สอน ด้านวิธี สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนและด้านการวัดผลประเมินผลอยู่ในระดับดีมากทุกด้าน

มนัสวี ตาซุชาติ (2563 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบสหวิทยาการ เรื่อง ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่าจากนักเรียนทั้งหมด 25 คน มีจำนวนนักเรียนที่ ผ่านเกณฑ์ 23 คน คิดเป็นร้อยละ 92 และนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 84.36 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบสหวิทยาการ พบว่า มีความพึงพอใจมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านนักเรียนได้เรียนอย่างมีความสุขมีความพึงพอใจมากที่สุด

2.6.2. งานวิจัยต่างประเทศ

Ahmad Arshad (2001) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการ: ผลการออกแบบการเรียนการสอนออนไลน์บนพื้นฐานทางทฤษฎี มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการ (ILM) รวมทั้งศึกษาเพื่อสำรวจถึงเครื่องมือบนเว็บ ที่สามารถนำมาช่วยสนับสนุนผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ การใช้วิธีการที่เป็นกระบวนการที่ค้นที่หลากหลายที่ผสมผสานสิ่งที่ดีที่สุดของทั้งความรู้ความเข้าใจและสภาพการณ์ในสภาพแวดล้อมการสร้างสรรคการเรียนรู้แบบเปิดการสร้างวิธีการอย่างกว้างๆ 3 วิธี คือ ใช้วิธีการกำหนดตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ประกอบด้วย 1. กลยุทธ์การจัดการหาความรู้ 2. เครื่องมือพัฒนาศักยภาพทางปัญญาที่สนับสนุนการฝึกปฏิบัติ และ 3. การประเมินส่วนประกอบที่เป็นสิ่งประดิษฐ์จากการเรียนรู้ที่จับต้องได้นอกจากนี้รูปแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นรูปแบบที่ใช้ความรู้ความชำนาญ ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาศาสตร์การสอน และการกำกับตนเอง เป็นหลักการที่ใช้ในการออกแบบการเรียนการสอนขณะที่หลักการเหล่านี้เป็นการจัดการอย่างชัดเจนในการจัดชั้นเรียนแบบดั้งเดิม แต่ยังไม่เคยมีการนำมาใช้เพื่อสร้างเป็นพื้นฐานหลักของรูปแบบการเรียนรู้แบบเปิด รูปแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการจึงแสดงให้เห็นถึงการสังเคราะห์ดังกล่าวรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษา 338 คนที่ใช้เครื่องมือออนไลน์ที่หลากหลาย จากการสำรวจ 4 ครั้ง ที่ดำเนินการตลอดภาคเรียน ร้อยละ 60 ของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ชายและอายุเฉลี่ย 21 ปี ผู้ตอบแบบสอบถามใช้เวลาประมาณ 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ในการเรียนรายวิชานี้ วัสดุตีพิมพ์ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการทดสอบภาคปฏิบัติและสารสนเทศทางออนไลน์เป็นเครื่องมือที่ใช้บ่อยมากที่สุด เครื่องมืออื่นๆ เช่น แลปวิดิทัศน์และโปรแกรมการสื่อสารมีค่าเชิงบวกด้วยเช่นกัน คะแนนส่วนใหญ่เสนอให้ผสมการเรียนแบบค้นพบกับการเรียนการสอนแบบให้คำแนะนำ ไปด้วยกัน จากรายการออนไลน์ 15 รายการ สกัดองค์ประกอบ 3 ครั้ง อธิบายความแปรปรวนทั้งหมดได้ร้อยละ 69 และค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงกว่า จุดเริ่มต้นที่ 0.7 องค์ประกอบเหล่านี้สอดคล้องกับการสร้างวิธีการอย่างกว้างๆ 3 วิธี ที่กำหนดไว้ก่อนหน้านี้ การให้มิติเหล่านี้และการสร้างการเรียนรู้แบบแอบแฝง Structural Equation Modeling Techniques ถูกนำมาประยุกต์เพื่อยืนยันรูปแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการ รูปแบบการเรียนรู้แบบออนไลน์ ได้รับการแนะนำเพื่อสนับสนุนนั้กออกแบบการเรียนการ

สอนผ่านเว็บในการวางแผนกลยุทธ์การจัดการความรู้ที่เหมาะสม การฝึกปฏิบัติที่เหมาะสมและวิธีการประเมินที่เหมาะสม

Wang, Hui-chih Laura and Shih, Harry (2003) ได้ศึกษาเรื่องการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการหัวข้อเรื่อง (ITIM) ในการจัดการศึกษาภาษาอังกฤษ สำหรับประเทศไต้หวันในศตวรรษที่ 21 ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ก็วิจัยทำงานเป็นคณะ เพื่อบูรณาการเนื้อหาสาระหว่างวิชาต่างๆ เข้าไปรวมกันเป็นหน่วยการเรียนรู้ ในกระบวนวิชา ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษา ชั้นปี ที่ 1 แนวความคิดหลักของการออกแบบหน่วยการเรียนรู้เหล่านี้อยู่บนพื้นฐานของ การศึกษาแบบองค์รวม การออกแบบหลักสูตรในรายวิชาภาษาอังกฤษเหล่านี้มีการจัดการหน่วยการเรียนรู้ดังนี้ 1. หน่วยการเรียนรู้จริยธรรมร่วมสมัย 2. หน่วยการเรียนรู้ภาวะสังคม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาเจตคติของนักศึกษาที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษชั้นปี ที่ 1 ซึ่งมีการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการหัวข้อเรื่อง (ITIM) ประยุกต์เข้าไปในชั้นเรียน 2. ประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการหัวข้อเรื่อง (ITIM) ที่นำมาใช้ในวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาชั้นปี ที่ 1 ตามความคิดเห็นของนักศึกษา 3. อธิบายผลสะท้อนกลับที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของนักศึกษา ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า นักศึกษามีเจตคติทางบวกต่อวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษาชั้นปี ที่ 1 ที่ได้รับการออกแบบใหม่ นักศึกษามีความพึงพอใจมาก นอกจากนี้มันเป็นสิ่งท้าทายจริงๆสำหรับผู้สอนที่จะใช้งานรูปแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการหัวข้อเรื่อง (ITIM) ในชั้นเรียนการสอนภาษาอังกฤษของพวกเขา ผู้สอนต้องเป็นผู้ริเริ่มในการส่งเสริมให้มีการพัฒนายุทธวิธีระหว่างตัวของพวกเขาเองและกับคนอื่นๆ

Hsia, Lin, Wu, & Tsai (2006) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการทางการพยาบาลโดยใช้แนวคิดการจัดการความรู้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างกรอบแนวคิด การบูรณาการกระบวนการพยาบาลกับการจัดการความรู้และออกแบบการใช้ระบบการจัดการความรู้ร่วมกับกระบวนการพยาบาลโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผลการวิจัย พบว่า แนวทางสำหรับการออกแบบระบบ KMS (Knowledge Management System) เพื่อนำมาใช้ช่วยให้แผนกไอทีและฟังก์ชันที่จำเป็น KM ทางเทคนิคเพื่อสนับสนุนกิจกรรมในกระบวนการพยาบาล และสามารถช่วยให้ผู้ดูแลระบบการดูแลสุขภาพและผู้เชี่ยวชาญในการประเมินศักยภาพของการเปิดใช้งานไอทีและโอกาสมันสร้างขึ้นเพื่อทบทวนหรือปรับโครงสร้างกระบวนการพยาบาลและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องบนพื้นฐานของความสามารถในการเปิดใช้งานไอที

Saade R., Nebebe F., and Mak T. (2011) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องระบบการจัดการความรู้จากแนวคิดทฤษฎีและการปฏิบัติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ออกแบบของระบบการศึกษาออนไลน์และศึกษาประสบการณ์ของนักเรียนในการใช้ระบบการศึกษาออนไลน์ ผลการวิจัย พบว่า กระบวนการออกแบบการเรียนรู้หลักการและวิธีการระบบสารสนเทศสามารถวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการสร้าง

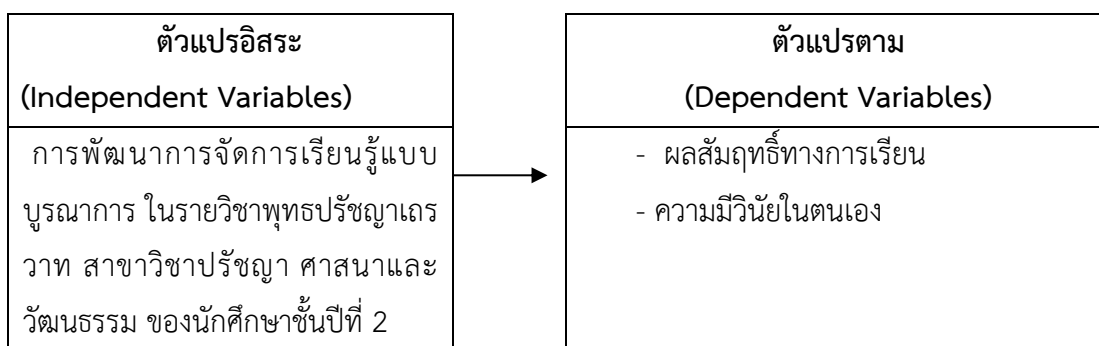
แบบจำลองโครงสร้าง ดังนี้ 1. ต้องเข้าใจธรรมชาติของการเรียนการสอน 2. การประเมินและการใช้หลักการเรียนรู้สามารถเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ของนักเรียน 3. การออกแบบเทคโนโลยีที่สนับสนุนการเรียนรู้ต้องมีหลักการเป็นรูปธรรม 4. การสอนตามแบบ MIS ทำให้นักเรียนมีประสบการณ์การเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

Ramakrishnan K. and Yasin N.M. (2012) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดการความรู้เพื่อพัฒนางานวิชาการ กลุ่มตัวอย่างเป็นอาจารย์และเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยจำนวน 34 คน ผลการวิจัย พบว่า ระบบการจัดการความรู้เป็นเครื่องมือสำคัญในการบรรลุโอกาสที่ดีกว่าการตัดสินใจและข้อได้เปรียบในการแข่งขันระหว่างองค์กรและระบบการจัดการความรู้ในสถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษาสามารถเพิ่มประสิทธิภาพประสิทธิผลและคุณภาพของบัณฑิตที่สามารถตอบสนองความต้องการของนายจ้าง ผลการวิจัยสรุปว่า กระบวนการจัดการความรู้ในการเรียนการสอนประกอบด้วย 6 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดความรู้ (Knowledge Identification) การกำหนดความรู้ เป็นการกำหนดความรู้ที่ต้องการของสมาชิกในชั้นเรียนที่มีลักษณะเป็นชุมชนนักปฏิบัติ (Community of Practices : CoPs) ซึ่งมีความสนใจในเรื่องเดียวกันโดยให้การกำหนดความรู้เกิดจากความต้องการของสมาชิกทั้งหมดเป็นสำคัญ เพื่อความรู้นั้นจะเป็นประโยชน์ต่อสมาชิกทุกคนและสอดคล้องตามความต้องการของสังคม ขั้นตอนที่ 2 การสืบค้นความรู้ (Knowledge Capture) การสืบค้นความรู้ เป็นกระบวนการศึกษา ค้นคว้า สืบเสาะ เพื่อให้ได้มาซึ่ง ความรู้ทั้งที่เป็นความรู้ภายในบุคคล และความรู้ภายนอกบุคคล โดยอาศัยเครื่องมือและวิธีการต่าง ๆ ขั้นตอนที่ 3 การสร้างความรู้ (Knowledge Creation) การสร้างความรู้เป็นกระบวนการที่สมาชิกผู้ดำเนินการจัดการความรู้ได้ทำการ วิเคราะห์ความรู้ที่ได้จากขั้นตอนการสืบค้นความรู้ และสังเคราะห์ความรู้โดยการสร้างความรู้ให้ ใหม่ด้วยตนเอง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ขั้นตอนที่ 4 การจัดเก็บความรู้ (Knowledge Storing) การจัดเก็บความรู้เป็นกระบวนการที่สมาชิกผู้ดำเนินการจัดการความรู้ ทำการจัดเก็บ หรือบันทึกความรู้ใหม่ที่ได้สร้างขึ้นให้อยู่ในลักษณะความรู้ภายในบุคคลและความรู้ภายนอกบุคคล โดยจัดเก็บหรือบันทึกในสื่อและเทคโนโลยีประเภทต่าง ๆ ขั้นตอนที่ 5 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge Sharing) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นกระบวนการที่สำคัญในการนำความรู้ใหม่ที่สร้างและ จัดเก็บมาแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันทำให้เกิดการต่อยอดความรู้ให้สูงขึ้น ขยายฐานความรู้ และเผยแพร่ความรู้ ตลอดจนการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้กว้างขวางและมีประโยชน์มากขึ้น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จะอาศัยวิธีการสื่อสารรูปแบบการสื่อสารและเทคโนโลยีประเภทต่าง ๆ ใน การดำเนินการ ขั้นตอนที่ 6 การประเมินผลความรู้ (Knowledge Evaluation) การประเมินผลความรู้ เป็นกระบวนการวัดผลและประเมินผลทั้งการประเมิน ตนเอง (Self-assessment) การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment)การประเมินความรู้ การประเมินกระบวนการ การติดตาม ทั้งนี้สามารถประเมินผลระหว่างดำเนินการ (Formative Evaluation) และ ประเมินผลหลังการ

ดำเนินการ (Summative Evaluation) เพื่อให้ทราบการจัดการ ความรู้ การได้มาซึ่งความรู้ที่ต้องการ ของสมาชิกและสังคมมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างไร มากน้อยเพียงใดและมีความคิดเห็นเป็น อย่างไร

2.7 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัย การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในรายวิชาพุทธปรัชญาเถรวาท สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้



แผนภาพที่ 1 สรุปรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะดำเนินการวิจัยตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

- 3.1. กลุ่มเป้าหมาย
- 3.2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
- 3.4. การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย จำนวน 5 รูป/คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ 2 ชนิด

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. แบบวัดความมีวินัยในตนเอง

3.3 การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.3.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 เป็นแบบอิงเกณฑ์ แบบปรนัย ซึ่งผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างและการหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัยชนิดอิงเกณฑ์ โดยศึกษาวิธีเขียนข้อสอบแบบเลือกตอบจากหนังสือการวิจัยเบื้องต้นของ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 59-63) และรูปแบบการเขียนข้อสอบและการสร้างแบบทดสอบของ (สมนึก ภัททิยธนี. 2546 : 72-80)
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ของนักศึกษา หลักสูตรอุดมศึกษา ประกอบการสร้างแบบทดสอบเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

3. สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สอดคล้องกับเนื้อหาในรายวิชาหลักสูตร จำนวน 30 ข้อ ซึ่งเป็นข้อสอบปรนัย มีเกณฑ์การให้คะแนน คือ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน

4. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสร็จแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับ จุดประสงค์การเรียนรู้

5. ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

6. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้วิธีตรวจสอบรายการ (Checklist) ซึ่งมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

7. วิเคราะห์ข้อมูลค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ คัดเลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 – 1.00 เป็นข้อสอบที่อยู่ในเกณฑ์ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (สุรพงษ์ คงสัตย์ และธีรชาติ ธรรมวงศ์. 2555 : ออนไลน์)

8. นำแบบทดสอบที่ได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปทดลอง (Try Out) กับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

9. นำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบ มาหาคุณภาพของข้อสอบ โดยการหาค่าความยากง่ายของข้อสอบ และค่าอำนาจจำแนก (B) ตั้งแต่ 0.25 – 0.88 เป็นรายข้อแบบอิงเกณฑ์ โดยวิธีของเบรนนัน (Brennan) (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. 2551 : 91)

10. นำข้อสอบที่คัดเลือกไว้จำนวน 30 ข้อ วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (r_{cc}) ของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้วิธีของ Lovett (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 96)

11. จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับสมบูรณ์ จำนวน 30 ข้อ ที่ผ่านการตรวจคุณภาพแล้ว เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยต่อไป

3.3.2 สร้างแบบวัดความมีวินัยในตนเอง นักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 1 ฉบับ มี 25 ข้อ ต้องการ 20 ข้อ มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ท

2. สร้างแบบวัดชนิดมาตราประมาณค่า (RatingScale) มี 5 ระดับ จำนวน 25 ข้อ ต้องการใช้จริง 20 ข้อ ดังนี้

ข้อความ			
มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มาก	ให้	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
น้อย	ให้	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

3. นำแบบวัดที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม

4. นำแบบวัดที่ได้ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ ทางด้านการวัดผลประเมินผลโดยผู้เชี่ยวชาญระหว่างข้อความกับพฤติกรรมชี้วัดด้านความมีวินัยในตนเอง (IOC) รวมทั้งให้พิจารณาความชัดเจนและความถูกต้องของภาษาในข้อความที่เขียนขึ้น

5. คัดเลือกข้อคำถามที่ผู้เชี่ยวชาญ เห็นด้วยกับคำถามนั้นไว้ ถือว่าเป็นข้อความที่ดี และปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำ แล้วจัดพิมพ์เป็นแบบวัดความมีวินัยในตนเอง

6. นำแบบวัดที่จัดพิมพ์แล้วไปทดลอง (Try Out) กับนักศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

7. นำแบบวัดที่คัดเลือกไว้จำนวน 20 ข้อ มาหาค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach)

8. จัดพิมพ์เป็นแบบวัดฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

3.3.3 แบบแผนการทดลองและการดำเนินการทดลอง

1. แบบแผนการทดลอง

การทดลองครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าใช้แบบแผนทดลองแบบ One Group Pre-test Post -test Design (ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539 ข. : 249)

ตาราง 1 แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design

กลุ่ม	Pre - test	Treatment	Post - test
กลุ่มทดลอง	T ₁	X	T ₂

T₁ หมายถึง สอบก่อนทดลอง

X หมายถึง การทดลองใช้แผนการสอน

T₂ หมายถึง สอบหลังการทดลอง

2. การดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงทดลอง กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองเอง และใช้เวลาสอน 24 ชั่วโมง โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

2.1 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไปทดสอบ ก่อนเรียน (Pre-test) กับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ซึ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 5 รูป/คน และตรวจเก็บคะแนนไว้ โดยผู้วิจัยจัดสอบเองและตรวจให้คะแนนเอง

2.2 หลังจากสอนเนื้อหาทั้งหมดครบแล้ว นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบวัดความมีวินัยในตนเอง ชุดเดิมมาทำการทดสอบหลังเรียนกับกลุ่มทดลองอีกครั้ง (Post-test) และตรวจเก็บคะแนน

2.3 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความมีวินัยในตนเอง ในการจัดการเรียนการสอน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

3. ระยะเวลาในการดำเนินการ

การวิจัยในครั้งนี้ ใช้เวลาในการวิจัยกลุ่มทดลอง 1 กิจกรรม 24 ชั่วโมง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ขั้นตอนในการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. หาร้อยละ คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนที่ได้จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความมีวินัยในตนเอง ก่อนเรียนและหลังเรียน

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ

1. หาความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประเมินความสอดคล้องจากสูตรการหาดัชนีความสอดคล้อง IOC (สมนึก ภัทธีธานี.2545 : 166-167)

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหาหรือระหว่าง

ข้อทดสอบกับจุดประสงค์

ΣR แทน ผลรวมระหว่างคะแนนความคิดเห็นของเชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2. หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบวัดเจตคติ โดยใช้สูตรของโรวินเนลลีและแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 117)

$$IC = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ IC แทน ดัชนีความสอดคล้องของข้อความกับประเด็นหลักที่ศึกษา

ΣR แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3. หาความยากของข้อสอบ โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 84)

$$p = \frac{R}{N}$$

เมื่อ p แทน ค่าระดับความยาก

R แทน จำนวนผู้ตอบถูกทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

4. การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดความเจตคติ ด้วยวิธีการทดสอบค่า t (t-test) ของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้สูตร ดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539 : 216)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2 + S_L^2}{N}}}$$

เมื่อ t	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
\bar{X}_H	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มสูง
\bar{X}_L	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
S_H^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มสูง
S_L^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำ

5. หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คำนวณจากสูตรของแบรนแนน (Brannan) ใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 90)

$$B = \frac{U}{N_1} - \frac{L}{N_2}$$

เมื่อ B	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
U	แทน	จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านที่ตอบถูก
L	แทน	จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
N_1	แทน	จำนวนผู้รอบรู้หรือผ่านเกณฑ์
N_2	แทน	จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์

6. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดเจตคติ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 96)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
k	แทน	จำนวนข้อเครื่องมือวัด

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
 S_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

7. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้วิธีของ Lovett ในการคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 96)

$$r_{cc} = 1 - \frac{K \sum X_i - \sum X_i^2}{(K-1) \sum (X_i - C)}$$

เมื่อ r_{cc} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
 K แทน จำนวนข้อสอบ
 X_i แทน คะแนนของแต่ละคน
 C แทน คะแนนเกณฑ์หรือจุดตัดของแบบทดสอบ

3.5.2 สถิติพื้นฐาน

1. ร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 104)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ p แทน ร้อยละ
 f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
 N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2 ค่าเฉลี่ย (Mean) คำนวณจากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) คำนวณจากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละตัว

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

Σ แทน ผลรวม

3.5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานในการวิจัย

นำข้อมูลที่ได้เครื่องมือแต่ละประเภทมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน t – test (Dependent Samples) ในการหาค่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Pre Test - Post Test)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

- 4.1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2. ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และความหมายสัญลักษณ์ที่ใช้ในการแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	สถิติทดสอบที่ใช้ในการพิจารณาความมีนัยสำคัญใน t-distribution
p	แทน	ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.2 ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การทดสอบการแจกแจงของข้อมูล โดยการใช้สถิติ Komogorov – Smirnov Test และ Shapiro - Wilk Test

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีต่อการเรียนการสอน วิชาพุทธปรัชญาเถรวาท สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ระหว่าง ก่อนเรียนและหลังเรียน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความมีวินัยในตนเองที่มีต่อการเรียนการสอน วิชาพุทธปรัชญาเถรวาท สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 หลังเรียน

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การทดสอบการแจกแจงของข้อมูล โดยการใช้สถิติ Komogorov – Smirnov Test และ Shapiro - Wilk Test

1. การทดสอบแจกแจงข้อมูล

ตารางที่ 2 แสดงการทดสอบการแจกแจงของข้อมูล โดยการใช้สถิติ Komogorov – Smirnov Test และ Shapiro - Wilk Test

จำนวนนักศึกษา	สถิติที่ใช้ทดสอบ	Sig.
5	Komogorov – Smirnov(a)	.200
	Shapiro - Wilk	.421

Sig. $\geq .05$ ข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ

จากตารางที่ 2 พบว่าการทดสอบการแจกแจงของข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย 5 รูป/คน โดยใช้สถิติ Komogorov – Smirnov Test และ Shapiro - Wilk Test ได้ค่า Sig. เท่ากับ .200 และ .421 ตามลำดับ ซึ่งมีค่ามากกว่า .05 แสดงว่าข้อมูลที่น่ามาทดสอบสมมติฐาน ข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติสามารถใช้สถิติ t – test ได้

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีต่อการเรียนการสอน วิชาพุทธปรัชญาเถรวาท สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

ตาราง 3 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน วิชาพุทธปรัชญาเถรวาท สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

คะแนน	N	\bar{X}	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	5	16.80	2.16	-10.490	.000**
หลังเรียน	5	28.00	0.70		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า กลุ่มเป้าหมายที่เรียนวิชาพุทธปรัชญาเถรวาท สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($p < .01$)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความมีวินัยในตนเองที่มีต่อการเรียนการสอน วิชาพุทธปรัชญาเถรวาท สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 หลังเรียน

ตาราง 4 คะแนนเฉลี่ยความมีวินัยในตนเองรายข้อ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 หลังเรียน

รายการประเมิน	หลังเรียน		แปลผล
	\bar{X}	S.D.	
1. ข้าพเจ้ามักจะคุยกันในขณะที่อาจารย์สอน	1.20	0.44	น้อยที่สุด
2. ข้าพเจ้าไม่เคยส่งแบบฝึกหัดทันตามที่อาจารย์กำหนด	1.40	0.54	น้อยที่สุด
3. ข้าพเจ้ามักจะทำการบ้านไม่เสร็จ	1.40	0.54	น้อยที่สุด
4. ข้าพเจ้ามักจะปฏิบัติตามกฎของมหาวิทยาลัยฯ	4.40	0.54	มาก
5. ข้าพเจ้าทำการบ้านเสร็จทันเวลาแม้อาจารย์จะไม่ตรวจการบ้านก็ตาม	4.40	0.54	มาก
6. ข้าพเจ้าชอบที่จะขีดเขียนข้อความลงบนโต๊ะ ม้านั่งชั้นเรียนหรือในห้องน้ำ	2.40	0.54	น้อย
7. เมื่อทราบกำหนดการสอบข้าพเจ้าจะวางแผนดูหนังสือเพื่อเตรียมตัวสอบ	4.40	0.54	มาก
8. ข้าพเจ้าแอบเล่นกับเพื่อน ๆ ในขณะที่อาจารย์กำลังสอน	2.40	0.54	น้อย
9. เมื่อทำการบ้านไม่ได้ ข้าพเจ้าจะปล่อยให้ผ่านไป	2.40	0.54	น้อย
10. ข้าพเจ้าจะแต่งกายเรียบร้อยและถูกต้องตามระเบียบของมหาวิทยาลัยฯ	4.60	0.54	มากที่สุด
11. ข้าพเจ้าจะมีความขยันมากขึ้นเมื่อรู้ว่าคะแนนในการเรียนของตนเองน้อย	4.60	0.54	มากที่สุด
12. ข้าพเจ้าสามารถทำงานที่อาจารย์สั่งให้เสร็จและทันเวลาได้ด้วยตนเอง	4.40	0.54	มาก
13. เมื่ออาจารย์มอบหมายงานข้าพเจ้าจะทำทันทีที่มีเวลาว่าง	4.60	0.54	มากที่สุด

ตาราง 4 (ต่อ) คะแนนเฉลี่ยความมีวินัยในตนเองรายข้อ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 หลังเรียน

รายการประเมิน	หลังเรียน		แปลผล
	\bar{X}	S.D.	
14. ข้าพเจ้าชอบทำอะไรตามใจตนเองไม่ว่าสิ่งนั้นจะถูกหรือผิด	2.20	0.44	น้อย
15. ข้าพเจ้ามีความพากเพียรพยายามต่อการทำงานตามที่อาจารย์สั่ง	4.60	0.54	มากที่สุด
16. ข้าพเจ้าคิดว่าการเปิดเรียนควรต้องไปเรียน และควรใส่ใจให้มากที่สุด	4.60	0.54	มากที่สุด
17. เมื่อทำงานส่งอาจารย์ ตามที่อาจารย์สั่งไม่ได้ข้าพเจ้าจะเลิกทำทันที	2.20	0.44	น้อย
18. เอกสารประกอบการเรียนของข้าพเจ้าส่วนมากเป็นระเบียบเรียบร้อย	4.80	0.44	มากที่สุด
19. วิชาใดที่ไม่ชอบข้าพเจ้าจะหนีเรียน หรือไม่ตั้งใจเรียน	2.40	0.54	น้อย
20. ข้าพเจ้าสามารถเดินทางมามหาลัยฯ ได้ทันเวลาทุกครั้งที่เข้าเรียน	4.60	0.54	มากที่สุด
21. ข้าพเจ้าไม่ชอบลอกการบ้านจากเพื่อน	4.60	0.54	มากที่สุด
22. ข้าพเจ้าเข้าห้องเรียนช้าอยู่เป็นประจำ	2.40	0.54	น้อย
23. เมื่ออาจารย์สอนข้าพเจ้าจะนั่งอย่างเรียบร้อย และตั้งใจเรียน	4.60	0.54	มากที่สุด
24. เมื่อทำงานตามที่อาจารย์สั่งเสร็จแล้ว จะนำมาส่งงานด้วยตนเองเสมอ และพร้อมปรับปรุงแก้ไข	4.60	0.54	มากที่สุด
25. แม้ว่าจะงานที่อาจารย์สั่งจะยากมากข้าพเจ้าจะพยายามทำให้เสร็จทันเวลา	4.60	0.54	มากที่สุด
รวม	3.55	0.18	มาก

จากตาราง 4 พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่เรียนวิชาพุทธปรัชญาเถรวาท สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยรวมมีค่าเฉลี่ยหลังเรียนอยู่ในระดับมาก มีพฤติกรรมด้านบวกเพิ่มขึ้น มีค่าเฉลี่ยหลังเรียนอยู่ในระดับมาก มีพฤติกรรมด้านลบลดลง มีค่าเฉลี่ยหลังเรียนอยู่ในระดับน้อย

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในรายวิชาพุทธปรัชญาเถรวาท สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ตามลำดับดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในรายวิชาพุทธปรัชญาเถรวาท สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายที่เรียนวิชาพุทธปรัชญาเถรวาท สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

2. นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่เรียนวิชาพุทธปรัชญาเถรวาท สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยรวมมีค่าเฉลี่ยหลังเรียนอยู่ในระดับมาก มีพฤติกรรมด้านบวกเพิ่มขึ้น มีค่าเฉลี่ยหลังเรียนอยู่ในระดับมาก มีพฤติกรรมด้านลบลดลง มีค่าเฉลี่ยหลังเรียนอยู่ในระดับน้อย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยพบประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพุทธปรัชญาเถรวาท สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยจากการทดลองกับตัวอย่างจำนวน 5 รูป/คน พบว่า ได้คะแนนค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเท่ากับ 28.00 และก่อนเรียน เท่ากับ 16.80 คะแนน ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งผลให้นักศึกษาได้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของมนัสวี ตาชูชาติ (2563 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบสหวิทยาการ เรื่อง ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่าจากนักเรียนทั้งหมด 25 คน มีจำนวนนักเรียนที่ ผ่านเกณฑ์ 23

คน คิดเป็นร้อยละ 92 และนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 84.36 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของผกา มาศ พิธรากร (2558 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบ การเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยใช้กระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาชุมชนของนักศึกษา พยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ผลการวิจัย พบว่า ค่าเฉลี่ยสมรรถนะการ สร้างสรรค์ผลงานเพื่อพัฒนาชุมชนเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับดี และสูงกว่าก่อนทดลองและผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักศึกษาสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ งานวิจัยของนิธิบุญรวิ ปือราเฮง (2558 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลของการสอนแบบบูรณา การด้วยการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน สื่อประสม และนวัตกรรมคุณลักษณะศึกษาด้านทักษะทาง สังคมที่มีต่อพฤติกรรมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระการเรียนรู้ศาสนประวัติของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบบูรณาการมีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูงกว่านักเรียนที่ใช้วิธีการสอนแบบปกติหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นผลเนื่องมาจาก

การจัดการเรียนการสอนวิชาพุทธปรัชญาเถรวาท สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและ วัฒนธรรม ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่อาจารย์ผู้สอนให้ความสนใจกับ นักศึกษาทุกคน และได้ลงมือปฏิบัติจริงในเรื่องที่สงสัย ทำให้เกิดการพัฒนาคำถาม ทักษะ และสร้าง องค์ความรู้ที่มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2553 : 68-73) กล่าวถึง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบอิงเกณฑ์ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ 1. วิเคราะห์ จุดประสงค์ เนื้อหาชั้นแรกจะต้องทำการวิเคราะห์ดูว่ามีหัวข้อเนื้อหาใดบ้างที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิด การเรียนรู้ และที่จะต้องวัด แต่ละหัวข้อเหล่านั้นต้องการให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมหรือมรรคาอะไร กำหนดออกมาให้ชัดเจน 2. กำหนดพฤติกรรมย่อยที่จะออกข้อสอบ จากชั้นแรกพิจารณาต่อไปว่าจะ วัดพฤติกรรมย่อยอะไรบ้าง อย่างละกี่ข้อพฤติกรรมย่อยดังกล่าวคือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมนั่นเอง เมื่อกำหนดจำนวนข้อที่ต้องการจริงเสร็จแล้ว ต่อมาพิจารณาว่า จะต้องออกข้อสอบเกินไว้หัวข้อละกี่ ข้อ ควรออกเกินไว้ไม่ต่ำกว่า 25 % ทั้งนี้หลังจากที่นำไปทดลองใช้ และวิเคราะห์หาคุณภาพของ ข้อสอบรายข้อแล้ว จะตัดข้อที่มีคุณภาพ ไม่เข้าเกณฑ์ออก ข้อสอบที่เหลือจะได้ไม่น้อยกว่าข้อที่ ต้องการจริง 3. กำหนดรูปแบบของข้อคำถามและศึกษาวิธีการเขียนข้อสอบ ขั้นตอนนี้จะเหมือนกับ ขั้นตอนที่ 2 ของการวางแผนสร้างข้อสอบแบบอิงกลุ่มทุกประการ คือตัดสินใจว่าจะใช้ข้อคำถาม รูปแบบใด และศึกษาวิธีเขียนข้อสอบ เช่น ศึกษาหลักในการเขียนคำถามแบบนั้นๆ ศึกษาวิธีเขียน ข้อสอบเพื่อวัดจุดประสงค์ประเภทต่าง ๆ ศึกษาเทคโนโลยีในการเขียนข้อสอบของตน 4. เขียน ข้อสอบ ลงมือเขียนข้อสอบตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมตามตารางที่กำหนดจำนวนข้อสอบของแต่ละ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และใช้รูปแบบเทคนิคการเขียนตามที่ศึกษาในขั้นตอนที่ 3 5. ตรวจสอบ ข้อสอบ นำข้อสอบที่ได้เขียนไว้แล้วในขั้นตอนที่ 4 มาพิจารณาทบทวนอีกครั้งโดยพิจารณาความ

ถูกต้องตามหลักวิชา แต่ละข้อวัดพฤติกรรมย่อยหรือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องการหรือไม่ ตัวถูกตัวลวงเหมาะสมเข้าเกณฑ์หรือไม่ ทำการปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น 6. ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา นำจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและข้อสอบที่วัดแต่ละจุดประสงค์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและด้านเนื้อหาจำนวนไม่ต่ำกว่า 3 คน พิจารณาว่าข้อสอบแต่ละข้อ วัดตามจุดประสงค์ที่ระบุไว้นั้นหรือไม่ ถ้ามีข้อที่ไม่เข้าเกณฑ์ ควรพิจารณาปรับปรุงให้เหมาะสมเว้นแต่จะไม่สามารถปรับปรุงให้ดีขึ้นได้อย่างชัดเจน 7. พิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง นำข้อสอบทั้งหมดที่ผ่านการพิจารณาว่าเหมาะสมเข้าเกณฑ์ในขั้นที่ 6 มาพิมพ์เป็นแบบทดสอบ มีคำชี้แจงเกี่ยวกับแบบทดสอบ วิธีตอบ จัดวางรูปแบบการพิมพ์ให้เหมาะสม 8. ทดลองใช้ วิเคราะห์คุณภาพ และปรับปรุง 9. พิมพ์แบบทดสอบฉบับจริง นำข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกเข้าเกณฑ์ จากผลการวิเคราะห์ในขั้นที่ 8 มาพิมพ์เป็นแบบทดสอบฉบับจริงต่อไป โดยเน้นการพิมพ์ที่ประณีต มีความถูกต้อง มีคำชี้แจงที่ละเอียดแจ่มชัด ผู้อ่านเข้าใจง่าย

2. การศึกษาความมีวินัยในตนเอง นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่เรียนวิชาพุทธปรัชญาเถรวาท สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยรวมมีค่าเฉลี่ยหลังเรียนอยู่ในระดับมาก มีพฤติกรรมด้านบวกเพิ่มขึ้น มีค่าเฉลี่ยหลังเรียนอยู่ในระดับมาก มีพฤติกรรมด้านลบลดลง มีค่าเฉลี่ยหลังเรียนอยู่ในระดับน้อย ใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 รูป/คน พบว่า ข้อคำถามด้านบวก ได้แก่ ข้อ 4,5,7,9-13,15,16,18,20,21, และข้อ 23-25 ได้คะแนนค่าเฉลี่ยหลังเรียน เท่ากับ 4.42 คะแนน หมายถึงมีพฤติกรรมด้านบวกเพิ่มขึ้น มีค่าเฉลี่ยหลังเรียนอยู่ในระดับมาก ข้อคำถามด้านลบ ได้แก่ ข้อ 1-3,6,8,14,17,19,22 ได้คะแนนค่าเฉลี่ยหลังเรียน เท่ากับ 2.00 คะแนน หมายถึงมีพฤติกรรมด้านลบลดลง มีค่าเฉลี่ยหลังเรียนอยู่ในระดับน้อย ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทศนียา แสันทิพย์ (2559 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาคความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโดยรวม 6 ด้าน อยู่ในระดับค่อนข้างสูงเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำด้านความรับผิดชอบ ด้านความอดทน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง และด้านการรักษาระเบียบใจ ทั้งนี้อาจเป็นผลเนื่องมาจาก

การจัดการเรียนการสอนวิชาพุทธปรัชญาเถรวาท สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติเพื่อพัฒนาความรู้ที่เหมาะสมสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2540 : 21) ให้แนวคิดในการสร้างวินัยไว้ 5 ประการ คือ 1. การทำให้เกิดพฤติกรรมเคยชิน โดยให้บุคคลรู้เห็นและปฏิบัติพฤติกรรมที่ดีเพื่อเป็นพื้นฐานและปฏิบัติต่อเนื่องจนเกิดพฤติกรรมเคยชินที่ดี 2. การใช้วัฒนธรรมในสังคม เป็นแนวปฏิบัติผสมผสานกับหลักการทำให้เป็นพฤติกรรมเคยชิน เช่นการทำความเคารพด้วย

การไหว้เมื่อพบผู้ใหญ่ เป็นสิ่งที่เด็กทำได้โดยง่ายแต่การเข้าแถวไม่ใช้วัฒนธรรมไทย เด็กไม่เห็นแบบอย่างที่ดีอยู่เสมอตั้งเช่นการไหว้ของไทย ดังนั้นการไหว้จึงง่ายต่อการปฏิบัติมากกว่าการเข้าแถว

3. การใช้ข้อคร่ำวม เป็นความสัมพันธ์ระหว่างจิตใจพฤติกรรมและสติปัญญาซึ่งเป็นหลักการทางการศึกษา และหลักการพัฒนาจริยธรรมคือ มีความเข้าใจในความสำคัญของสิ่งที่จะกระทำมีความพอใจและยอมรับในสิ่งที่จะกระทำ ย่อมนำไปสู่ความพร้อมในการกระทำ 4. การใช้แรงหนุนสภาพจิตเป็นการตั้งความมุ่งมั่นหรืออุดมการณ์ และพยายามปฏิบัติตามเป้าหมายที่มุ่งมั่นไว้ ซึ่งอาจทำให้เกิดการเปรียบเทียบเน้นความภาคภูมิใจในผลการปฏิบัติหากใช้มากเกินไปจะกลายเป็นการดูหมิ่นผู้อื่นอันเกิดจากการเปรียบเทียบและพึงพากำลังใจจากภายนอก 5. การใช้กฎเกณฑ์บังคับ เป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้เกิดวินัยได้ชั่วระยะหนึ่ง เมื่อไม่มีผู้ใดควบคุมวินัยก็จะหายไป จึงเป็นวิธีที่ไม่ถูกต้อง

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรคำนึงถึงลักษณะของสื่อที่ใช้ประกอบในการทำกิจกรรม และเครื่องมือที่มีคุณภาพในการใช้งาน พร้อมทั้งการประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรคำนึงถึงระยะเวลาในการจัดกิจกรรมต้องมีความเหมาะสมกับผู้เรียน เช่น เวลาการบรรยาย การทำกิจกรรมร่วมกัน และเวลาที่ลงตัวในการนำเสนอชิ้นงานร่วมกัน
3. กิจกรรมการติดตามผล ควรสังเกตพฤติกรรมที่ปฏิบัติจริง ว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถมากน้อยเพียงใด

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างผลการจัดกิจกรรมกับการจัดกิจกรรมรูปแบบอื่น เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางในการพัฒนานักศึกษาต่อไป
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ด้านความมีวินัยในตนเอง ในระดับชั้นอื่น ๆ เป็นต้น
3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการประเมินตามสภาพจริง ประกอบการทำกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอื่น ๆ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข พร้อมกับนำไปทดลองวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมการสอนในสถานศึกษาต่อไป

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2544). *การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรมศาสนา.
- _____. (2542). *คู่มือการสร้างเสริมค่านิยมคุณธรรม จริยธรรมและวินัย ระดับประถมศึกษา*.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กาญจนา ศรีภาพสินธุ์. (2531). *การบริหารกิจการนักเรียน*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กัญระญา รุ่งเรือง. (2545). *ผลของการจัดกิจกรรมกลุ่มแบบหลากหลายต่อความมีวินัยในตนเอง
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เกษม สահรายทิพย์. (2542). *การวัดผลสัมฤทธิ์*. พิษณุโลก: คณะศึกษาศาสตร์.มหาวิทยาลัยนเรศวร.
คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (2551). *ข่าวสารวิชาการ*. เชียงใหม่ : หน่วยส่งเสริม
และพัฒนาวิชาการ งานบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จริงใจ บุญเรืองรอด. (2540). *การบริหารกิจการนักเรียน*. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- จิระพรรณ ชาญช่าง. (2563). *การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะการคิด
ขั้นสูง: การเรียนรู้สู่การปฏิบัติจริง*. *วารสารครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 48 (3),
78-89.
- ฉวีวรรณ สุวรรณภา. (2559). *การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อเสริมทักษะการคิด ในรายวิชา
สัมมนาสังคมศึกษา ของนิสิตสาขาวิชา สังคมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย วิทยาเขตแพร่*. *บทความวิจัย*. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 3(2), 1-19.
- ชนินทร์ชัย อินทราภรณ์ และคณะ. (2540). *พจนานุกรมศัพท์การศึกษา*. กรุงเทพฯ : ไอ.คิว.
บุ๊คเซ็นเตอร์.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉินึก. (2540). *จริยธรรมของเยาวชนไทย*. กรุงเทพฯ :
สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ทัศนียา แสนทิพย์. (2559). *การศึกษาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนนิคมสร้างตนเอง
จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1*. วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทศนา แหมมณี. (2545 ก). *ศาสตร์การสอน องค์กรความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มี
ประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- _____ (2545 ข). รูปแบบการเรียนการสอน : ทางเลือกที่หลากหลาย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____ (2550). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธิตีมา จักรเพชร. (2544). ผลของชุดการแนะแนวที่มีต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุเหร่าแสนแสบ กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิธิบงอรวิ ปือราเฮง. (2558). ผลของการสอนแบบบูรณาการด้วยการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน สื่อประสม และนวัตกรรมคุณลักษณะศึกษาด้านทักษะทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระการเรียนรู้ศาสนประวัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประสิทธิ์ นิมจินดา. (2541). การศึกษาไทย (การศึกษา 171). มหาสารคาม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประทีป เมธาคุณวุฒิ. (2545). หลักสูตรอุดมศึกษา : การประเมินและการพัฒนา. กรุงเทพฯ : นิชินแอตเวอร์ไทซิงกรุ๊ป.
- ผกามาศ พิธากร. (2558). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยใช้กระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาชุมชนของนักศึกษายาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2530). การสร้างและพัฒนาแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พิศเพลิน เขียนหวาน และวชิต บุญสนอง. (2555). ผลการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ปีการศึกษา 2553 วิทยาลัยราชพฤกษ์. รายงานการวิจัย. วิทยาลัยราชพฤกษ์.
- พัฒนา สุขประเสริฐ. (2540). กลยุทธ์ในการฝึกอบรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พิสิทธิ์ หอมสมบัติ. (2546). การพัฒนาวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านดอนยู กิ่งอำเภอเขาเยย จังหวัดอุบลราชธานี. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- มนัสวี ตาซุชาติ. (2563). ผลการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบสหวิทยาการ เรื่อง ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- รุจิร ภู่อาระ และจันทราณี สงวนนาม. (2545). การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์.
- รุจิร ภู่อาระ และคณะ. (2541). แบบเรียนแนวหน้าชุดพัฒนากระบวนการหลักสูตรใหม่กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- ลัดดา ศิลาน้อย. (2550). การพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคณะศึกษาศาสตร์ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนเชิงผลิตภาพ. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 30(1) (มกราคม-มีนาคม).
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2539). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก.
- วสัน ปุณผล. (2542). การพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางไทรวิทยาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ปรียญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วิฑูรย์ โพธิ์เตมีย์. (2548). การพัฒนาการดำเนินงานสร้างวินัยของนักเรียน ด้านการรักษาความสะอาดโรงเรียนแกเปะราษฎร์นิยม อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์. ปรียญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2543). การพัฒนาการเรียนการสอนทางอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2546 ก.). การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กาลสินธุ์ : ประสานการพิมพ์.
_____ (2546 ข.). เทคนิคการสอนและรูปแบบการเขียนข้อสอบแบบเลือกตอบวิชาคณิตศาสตร์เบื้องต้น. มหาสารคาม : ภาควิชาวิจัยและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุวิทย์ มูลคำ และอุทัย มูลคำ. (2544). เรียนรู้สู่ครูมืออาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: ที. พี. พรินส์.
- สุมาลี จันทร์ชลอ. (2542). การวัดผลและประเมินผล. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- สิริพัชร์ เจษฎาวิโรจน์. (2546). การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ. กรุงเทพฯ: บุ๊ค พอยท์.
- สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. (2551). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา. ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพฯ : การพิมพ์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). *รูปแบบและภารกิจอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ :
วัฒนาพานิช.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2546). *โครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน
ทั่วประเทศ*. กรุงเทพฯ : จงพลเทรตติ้ง.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2540). *โครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียนทั่วประเทศ*.
กรุงเทพฯ : จงพลเทรตติ้ง.
- อรัญญา สุทธาสีโนบล. (2545). “การสอนแบบบูรณาการ (Integrated Instruction).”
วารสารวิชาการ, 5(12), 20-26.
- อรรถัย มูลคำ และคณะ. (2543). *Child – center; Storyline Method: การบูรณาการหลักสูตร
และการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
อดุลย์ศักดิ์ ทองดี. (2546). *การพัฒนาวินัยในด้านการแต่งกายของนักเรียนโรงเรียนบ้านกลาง
อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน*.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม.. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2553). *หลักการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- Ahmad, A. (2001). *Validating a theory-based design for online instruction :
the integrated learning model*. Ph.D. Thesis, McGill University (Canada)
- Fogarty, R. (2002). *How to integrate the curricula*. Illinois: Skylight Professional
Development.
- Hsia, L., and Wu,T. (2006). A framework for designing nursing knowledge
management systems. *Interdisciplinary Journal of Information Knowledge
and Management*. 1: 13-22.
- Ramakrishnan, K., and Yasin, N.M. (2012). Knowledge management system and
higher education institutions. *International Conference on Information and
Network Technology*. 37: 67-71.

บรรณานุกรม (ต่อ)

Saade, R., Nebebe, F. and Mak, T. (2011). Knowledge management systems development: theory and practice. *Interdisciplinary Journal of Information Knowledge and Management*. 6: 35-72.

Wang, H. L., and Shih, H. (2003). *The use of the integrated thematic instruction model (ITIM) in english education in taiwan in the 21st Century*.

Accessed October 5. Available from:

http://www.hiceducation.org/edu_proceedings/Hui%20_%20chich%20Laura%20Wang.pdf

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ใบรับรองจริยธรรมการวิจัย



ใบรับรองจริยธรรมการวิจัยของข้อเสนอการวิจัย
เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัยและใบยินยอม

หมายเลขข้อเสนอการวิจัย ว.๔๔๕/๒๕๖๕

ข้อเสนอการวิจัยนี้และเอกสารประกอบของข้อเสนอการวิจัยตามรายงานการแสดงผลงานด้านล่าง ได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยแล้ว คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่าข้อเสนอการวิจัยที่จะดำเนินการมีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมาย ข้อบังคับและข้อกำหนดภายในประเทศ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามข้อเสนอการวิจัยนี้ได้

ชื่อข้อเสนอการวิจัย: การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในรายวิชาพุทธปรัชญาเถรวาท สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักศึกษาชั้นปีที่ ๒
(The Development of Learning Integration in Theravada Buddhist Philosophy Course in Philosophy, Religion, and Culture of Second-year Students)

รหัสข้อเสนอการวิจัย: -

สถาบันที่สังกัด: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้วิจัยหลัก: พระครูธรรมธะมณีน กิตติปาโล

เอกสารที่พิจารณาพบทวน

- | | |
|---|--------------------------------|
| ๑. แบบเสนอโครงการวิจัย | ฉบับที่ วันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๕ |
| ๒. เอกสารชี้แจงข้อมูลผู้เข้าร่วมการวิจัย | ฉบับที่ วันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๕ |
| ๓. หนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัย | ฉบับที่ วันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๕ |
| ๔. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล | ฉบับที่ วันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๕ |

(พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.)

รองประธานคณะกรรมการฯ ปฏิบัติหน้าที่แทน

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒๙ กันยายน ๒๕๖๕

หมายเลขใบรับรอง: ว.๔๔๕/๒๕๖๕

วันที่ให้การรับรอง: ๒๙ กันยายน ๒๕๖๕

วันหมดอายุใบรับรอง: ๒๙ กันยายน ๒๕๖๖

ภาคผนวก ข

รายละเอียดของรายวิชา (มคอ. 3)

รหัส PH 1001 พุทธปรัชญาเถรวาท

รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/ คณะ/ ภาควิชา	คณะศาสนาและปรัชญา สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม

หมวดที่ 1 ข้อมูลโดยทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา	PH 1001 พุทธปรัชญาเถรวาท (Theravada Buddhist Philosophy)
2. จำนวนหน่วยกิต	3 หน่วยกิต (3-0-6) บรรยาย 3 คาบ/สัปดาห์ ปฏิบัติ 0 คาบ ศึกษาด้วยตนเอง 6 คาบ/สัปดาห์
3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา	3.1 หลักสูตร ศาสนศาสตร์บัณฑิต 3.2 เป็นวิชาเอกต้องเรียนรายวิชาบังคับเรียน
4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน	อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา พระครูธรรมธร มะลิน กิตติปาโล,ผศ.
5. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน	ภาคการศึกษา 2/2564 ชั้นปีที่ 2 ภาคปกติ
6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisites) (ถ้ามี)	ไม่มี
7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)	ไม่มี
8. สถานที่เรียน	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย
9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด	วันที่ 27 ตุลาคม 2564

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้นักศึกษาทราบและเข้าใจแนวคิดทางปรัชญาทั่วไป 2. เพื่อให้นักศึกษาทราบและเข้าใจทัศนะปรัชญาก่อนและร่วมสมัยพุทธกาล 3. เพื่อให้นักศึกษาทราบและเข้าใจปรัชญาทางพระพุทธศาสนาเถรวาท
--------------------------	---

<p>4. เพื่อให้นักศึกษาได้ศึกษาประวัติและแนวคิดของนักคิดที่สำคัญของนักปรัชญาร่วมสมัย</p> <p>5. เพื่อทราบความสัมพันธ์และความแตกต่างระหว่างพุทธปรัชญาเถรวาทและลัทธิปรัชญาร่วมสมัย</p> <p>6. สามารถนำหลักพุทธปรัชญาที่ได้ศึกษามาประยุกต์ใช้ในชีวิตได้อย่างเหมาะสม</p>
<p>2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ ปรับปรุงรายวิชา</p> <p>1. เพื่อให้ผู้ศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาทั่วไป เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>2. เพื่อให้ผู้ศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดทางปรัชญาสมัยต่างๆได้</p> <p>3. เพื่อวิเคราะห์หลักธรรมในพุทธปรัชญาโดยเปรียบเทียบกับแนวคิดทางปรัชญาสำนักอื่นได้</p> <p>4. เพื่อนำแนวคิดทางพุทธปรัชญามาเปรียบเทียบใช้กับการปฏิบัติในชีวิตประจำวัน</p>

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

<p>1. คำอธิบายรายวิชา (ภาษาไทย)</p> <p>ศึกษาหลักธรรมเรื่องโลก มนุษย์ ปฏิจจสมุปบาท กรรม สังสารวัฏ ไตรลักษณ์ และนิพพาน</p>			
<p>คำอธิบายรายวิชา (ภาษาอังกฤษ)</p> <p>To study Dhamma doctrines in terms of world, human beings, Pativasamuppada (Dependent origination), Kamma (Action), Samsaravatta (Process of birth and death), Tilakkhana (Three characteristics) and Nibbana (The extinction of all defilements and suffering)</p>			
<p>2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา</p>			
บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
๔๕ (๓ ชั่วโมง x ๑๕ สัปดาห์)	สอนเสริมตามความต้องการของนักศึกษาเฉพาะราย	ไม่มีการฝึกปฏิบัติ	๙๐ (๖ ชั่วโมง X ๑๕ สัปดาห์)
<p>3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล</p> <p>๑ อาจารย์ประจำรายวิชา ประกาศเวลาให้คำปรึกษา/ตามตารางที่กำหนดไว้</p> <p>๒ อาจารย์ให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มตามความต้องการ จำนวน ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)</p> <p>๓ อาจารย์ประกาศ E-mail และเบอร์โทรศัพท์ ในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา</p>			

หมวดที่ 4 การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา

1. คุณธรรม จริยธรรม			
สถานะ	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
●	1. มีจิตสำนึกและตระหนักศึกษาในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณทางอาชีพ	<ul style="list-style-type: none"> - การสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป - สอดแทรกในเนื้อหาวิชาเรียนของพระพุทธศาสนา - การเรียนรู้จากสถานการณ์จริง การจัดกิจกรรมในชั้นเรียนหรือในวิชาเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินผล การเรียนรู้จากการเรียน รายวิชาศึกษาทั่วไปและ รายวิชาต่างๆ ในคณะพุทธศาสตร์ - ประเมิน พฤติกรรมโดยเพื่อนนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ผู้สอน - ประเมิน คุณลักษณะบัณฑิต โดยผู้ใช้บัณฑิต
○	2. มีวินัย ซื่อสัตย์ และรับผิดชอบ ต่อตนเองและสังคม	<ul style="list-style-type: none"> - การสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป - สอดแทรกในเนื้อหาวิชาเรียนของพระพุทธศาสนา - การเรียนรู้จากสถานการณ์จริง การจัดกิจกรรมในชั้นเรียนหรือในวิชาเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินผล การเรียนรู้จากการเรียน รายวิชาศึกษาทั่วไปและ รายวิชาต่างๆ ในคณะพุทธศาสตร์ - ประเมิน

			พฤติกรรมโดยเพื่อนนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ผู้สอน - ประเมินคุณลักษณะบัณฑิต โดยผู้ใช้บัณฑิต
○	3. มีจิตสาธารณะ รักและภาคภูมิใจในท้องถิ่น สถาบัน และประเทศชาติ	- การสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป - สอดแทรกในเนื้อหาวิชาเรียนของพระพุทธศาสนา - การเรียนรู้จากสถานการณ์จริง การจัดกิจกรรมในชั้นเรียนหรือในวิชาเรียน	- ประเมินผล การเรียนรู้จาก การเรียน รายวิชาศึกษา ทั่วไปและ รายวิชาต่างๆ ในคณะพุทธ ศาสตร์ - ประเมิน พฤติกรรมโดย เพื่อนนักศึกษา อาจารย์ที่ ปรึกษา อาจารย์ผู้สอน - ประเมิน คุณลักษณะ บัณฑิต โดยผู้ใช้ บัณฑิต

2. ความรู้

สถาน ะ	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
●	1. มีความรู้ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีสำคัญในสาขาวิชาพุทธศาสตร์	-การสอนหลายรูปแบบในรายวิชาตามหลักสูตร ได้แก่ การบรรยาย อภิปราย การ	-ประเมินผลการเรียนรู้จากการเรียนรายวิชา โดยการสอบข้อเขียน

สถานะ	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
		นำเสนอ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การเขียนรายงาน	สอบภาคปฏิบัติ - การทำแบบฝึกหัด การทำรายงาน การนำเสนอ ผลงาน - ประเมินคุณลักษณะบัณฑิต โดยผู้ใช้บัณฑิต
●	2. ทักษะแลประสบการณ์การเรียนรู้ในสาขาวิชาพุทธศาสตร์ สามารถปฏิบัติงานในสถานการณ์ต่างๆได้	- การสอนหลายรูปแบบในรายวิชาตามหลักสูตร ได้แก่ การบรรยาย อภิปราย การนำเสนอ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การเขียนรายงาน - การฝึกงาน การได้ฝึกการทำงานเดี่ยวและเป็นกลุ่ม - การศึกษาดูงานนอกสถานที่ การเข้าร่วมประชุมสัมมนาต่างๆ ที่คณะพุทธศาสตร์จัดขึ้น	- ประเมินผลการเรียนรู้จากการเรียนรายวิชา โดยการสอบข้อเขียน สอบภาคปฏิบัติ - การทำแบบฝึกหัด การทำรายงาน การนำเสนอ ผลงาน - ประเมินคุณลักษณะบัณฑิต โดยผู้ใช้บัณฑิต
●	3. ความรู้ความเข้าใจในพัฒนาการใหม่ๆ ในสาขาวิชา รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหา และการต่อยอดองค์ความรู้ในสาขาวิชา	- การสอนหลายรูปแบบในรายวิชาตามหลักสูตร ได้แก่ การบรรยาย อภิปราย การนำเสนอ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การเขียนรายงาน - การฝึกปฏิบัติ การฝึกงาน การได้ฝึกการทำงานเดี่ยวและเป็นกลุ่ม - การศึกษาดูงานนอกสถานที่ การเข้าร่วมประชุมสัมมนาต่างๆ ที่คณะพุทธศาสตร์จัดขึ้น	- ประเมินผลการเรียนรู้จากการเรียนรายวิชา โดยการสอบข้อเขียน สอบภาคปฏิบัติ - การทำแบบฝึกหัด การทำรายงาน การนำเสนอ ผลงาน - ประเมินคุณลักษณะบัณฑิต โดยผู้ใช้บัณฑิต
○	4. ตระหนักศึกษาในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎ ระเบียบ	- การสอนหลายรูปแบบในรายวิชาตามหลักสูตร ได้แก่ การ	- ประเมินผลการเรียนรู้จากการเรียนรายวิชา โดย

สถานะ	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
	ข้อบังคับที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์	บรรยาย อภิปราย การนำเสนอ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การเขียนรายงาน - การฝึกปฏิบัติ การฝึกงาน การได้ฝึกการทำงานเดี่ยวและเป็นกลุ่ม - การศึกษาดูงานนอกสถานที่ การเข้าร่วมประชุมสัมมนาต่างๆ ที่คณะพุทธศาสตร์จัดขึ้น	การสอบข้อเขียน สอบภาคปฏิบัติ - การทำแบบฝึกหัด การทำรายงาน การนำเสนอ ผลงาน - ประเมินคุณลักษณะบัณฑิต โดยผู้ใช้บัณฑิต
○	5. ความรู้ด้านพระพุทธศาสนา	- การสอนหลายรูปแบบในรายวิชาตามหลักสูตร ได้แก่ การบรรยาย อภิปราย การนำเสนอ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การเขียนรายงาน - การฝึกปฏิบัติ การฝึกงาน การได้ฝึกการทำงานเดี่ยวและเป็นกลุ่ม - การศึกษาดูงานนอกสถานที่ การเข้าร่วมประชุมสัมมนาต่างๆ ที่คณะพุทธศาสตร์จัดขึ้น	- ประเมินผลการเรียนรู้จากการเรียนรายวิชา โดยการสอบข้อเขียน สอบภาคปฏิบัติ - การทำแบบฝึกหัด การทำรายงาน การนำเสนอ ผลงาน - ประเมินคุณลักษณะบัณฑิต โดยผู้ใช้บัณฑิต

3. ทักษะทางปัญญา

สถานะ	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
●	1. สามารถค้นหา ตีความ และประเมินสารสนเทศ เพื่อใช้ในการพัฒนาความรู้และการแก้ปัญหาทางอาชีพได้อย่างสร้างสรรค์	มอบหมายงานบุคคล (ตอบคำถาม แบบทดสอบ) มอบหมายงานบุคคล (ค้นคว้าข้อมูล โครงการ รายงาน) มอบหมายงานกลุ่มย่อย (ค้นคว้าข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ อภิปราย รายงาน)	- ประเมินผลการเรียนรู้จากการเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไป - ประเมินผลการเรียนรู้จากรายวิชาต่างๆ ที่มีการส่งเสริมให้ทำงานกลุ่ม - ประเมินผลการเรียน

สถานะ	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
		นำเสนอข้อมูล ฝึกการแสดงออกซึ่งพฤติกรรม	รายวิชาฝึกงาน ฝึก ประสบการณ์อาชีพ - ประเมินคุณลักษณะ บัณฑิต โดยผู้ใช้บัณฑิต
●	2. สามารถคิดวิเคราะห์ และริเริ่มสร้างสรรค์ โดยใช้ ความรู้และประสบการณ์ของตนใน การแก้ปัญหการทำงาน ได้	- การสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป - การสอนในรายวิชาต่างๆ ตาม หลักสูตร โดยเน้นการทำงานเป็น กลุ่ม - การจัดให้มีรายวิชาฝึกงาน ฝึก ภาคสนาม ฝึกประสบการณ์อาชีพ	- ประเมินผลการเรียนรู้ จากการเรียนรายวิชา ศึกษาทั่วไป - ประเมินผลการเรียนรู้ จากรายวิชาต่างๆ ที่มีการ ส่งเสริมให้ทำงานกลุ่ม - ประเมินผลการเรียน รายวิชาฝึกงาน ฝึก ประสบการณ์อาชีพ - ประเมินคุณลักษณะ บัณฑิต โดยผู้ใช้บัณฑิต
○	3. สามารถวางแผนการ ทำงานและการบริหาร จัดการงานได้	มอบหมายงานบุคคล (ค้นคว้า ข้อมูล โครงการ รายงาน) มอบหมายงานกลุ่มย่อย (ค้นคว้า ข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ อภิปราย รายงาน) นำเสนอข้อมูล	- ประเมินผลการเรียนรู้ จากการเรียนรายวิชา ศึกษาทั่วไป - ประเมินผลการเรียนรู้ จากรายวิชาต่างๆ ที่มีการ ส่งเสริมให้ทำงานกลุ่ม - ประเมินผลการเรียน รายวิชาฝึกงาน ฝึก ประสบการณ์อาชีพ - ประเมินคุณลักษณะ บัณฑิต โดยผู้ใช้บัณฑิต

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

สถานะ	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
○	1. ภาวะผู้นำ มีความคิด ริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหา ได้อย่างเหมาะสมบน พื้นฐานของตนเองและของ	- จัดกิจกรรมกลุ่มในการ ประวัติศาตร์ของ พระพุทธศาสนาทั้งสายเถรวาท และมหายานพร้อมวิเคราะห์	- ประเมินจากงานที่ นำเสนอและพฤติกรรม การทำงานเป็นกลุ่ม - การนำเสนอผลงานและ

สถานะ	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
	กลุ่ม	<p>และตีความคำสอนในประเด็นต่างๆ</p> <ul style="list-style-type: none"> -ปฏิบัติกิจกรรมเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม - การนำเสนอผลงานรายกลุ่มในการทำงาน -ทักษะการทำงานเป็นทีม -ทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี 	<p>ความรับผิดชอบร่วมกันในงานนั้น</p>
○	<p>2. ตระหนักศึกษาในความแตกต่างหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรมสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี</p>	<ul style="list-style-type: none"> -จัด กิจกรรม กลุ่ม ในการ ประวัติ ศาสตร์ ของ พระพุทธศาสนาทั้งสายเถรวาทและมหายานพร้อมวิเคราะห์และตีความคำสอนในประเด็นต่างๆ -ปฏิบัติกิจกรรมเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม -การนำเสนอผลงานรายกลุ่มในการทำงาน -ทักษะการทำงานเป็นทีม -ทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี 	<ul style="list-style-type: none"> -ประเมินจากงานที่นำเสนอและพฤติกรรมการทำงานเป็นกลุ่ม -การนำเสนอผลงานและความรับผิดชอบร่วมกันในงานนั้น
●	<p>3. ความรับผิดชอบในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองและอาชีพอย่างต่อเนื่อง</p>	<ul style="list-style-type: none"> -จัด กิจกรรม กลุ่ม ในการ ประวัติ ศาสตร์ ของ พระพุทธศาสนาทั้งสายเถรวาทและมหายานพร้อมวิเคราะห์และตีความคำสอนในประเด็นต่างๆ -ปฏิบัติกิจกรรมเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม -การนำเสนอผลงานรายกลุ่มในการทำงาน 	<ul style="list-style-type: none"> -ประเมินจากงานที่นำเสนอและพฤติกรรมการทำงานเป็นกลุ่ม -การนำเสนอผลงานและความรับผิดชอบร่วมกันในงานนั้น

สถานะ	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
		-ทักษะการทำงานเป็นทีม -ทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี	

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

สถานะ	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
-			
○	2. มีทักษะการใช้ภาษาไทย และภาษาอังกฤษในการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์	-การเขียนรายงาน - เขียนใบงาน ถูกต้องตามหลักภาษา	-ใบงาน -ข้อสอบ
-			

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1.แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
1	ปฐมนิเทศแนะนำรายวิชา ชี้แจงระเบียบวิธีการสอนและ ทำแบบประเมินความรู้ เบื้องต้น	3	1. ชี้แจงรายวิชา 2. แจกแผนการสอน 3. นักศึกษาแสดงความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการ เรียนการสอน 4. นักศึกษาแนะนำตนเอง	พระครูธรรมธร มะลิน กิตติปาโล ,ผศ.
2	ลักษณะของปรัชญาต่างๆ และแนวความคิดของปรัชญา ตะวันออก-ตะวันตก	3	บรรยาย ถาม-ตอบ เอกสารประกอบการสอน Power point	พระครูธรรมธร มะลิน กิตติปาโล ,ผศ.
3	ลักษณะของพุทธปรัชญาและ ข้อแตกต่างระหว่างพุทธ ศาสนาและพุทธปรัชญา	3	บรรยาย ถาม-ตอบ เอกสารประกอบการสอน Power point	พระครูธรรมธร มะลิน กิตติปาโล ,ผศ.

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
4	ปรัชญาลัทธิร่วมสมัย และ ทัศนะของพุทธศาสนาที่มีต่อ ปรัชญาร่วมสมัย	3	บรรยาย ถาม-ตอบ เอกสารประกอบการสอน Power point	พระครูธรรมธร มะลิน กิตติปาโล ,ผศ.
5	ทรรศนะเรื่อง โลกในพุทธ ปรัชญา		บรรยาย ถาม-ตอบ เอกสารประกอบการสอน นำเสนอรายงาน- Power point	พระครูธรรมธร มะลิน กิตติปาโล ,ผศ.
6	ทรรศนะเรื่อง มนุษย์ในพุทธ ปรัชญา	3	บรรยาย ถาม-ตอบ เอกสารประกอบการสอน นำเสนอรายงาน- Power point	พระครูธรรมธร มะลิน กิตติปาโล ,ผศ.
7	ทรรศนะเรื่อง ปฏิจจสมุป บาทในพุทธปรัชญา	3	บรรยาย ถาม-ตอบ เอกสารประกอบการสอน นำเสนอรายงาน- Power point	พระครูธรรมธร มะลิน กิตติปาโล ,ผศ.
8	สอบกลางภาค	3	ทดสอบโดยใช้ข้อสอบแบบ ปรนัย/อัตนัย	
9	ทรรศนะเรื่อง กรรมในพุทธ ปรัชญา	3	บรรยาย ถาม-ตอบ เอกสารประกอบการสอน นำเสนอรายงาน- Power point	พระครูธรรมธร มะลิน กิตติปาโล ,ผศ.
10	ทรรศนะเรื่อง สังสารวัฏใน	3	บรรยาย	พระครูธรรมธร

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
	พุทธปรัชญา		ถาม-ตอบ เอกสารประกอบการสอน นำเสนอรายงาน- Power point	มะลิน กิตติปาโล ,ผศ.
11	พรรณนาเรื่อง ไตรลักษณ์ใน พุทธปรัชญา	3	บรรยาย ถาม-ตอบ เอกสารประกอบการสอน นำเสนอรายงาน- Power point	พระครูธรรมธร มะลิน กิตติปาโล ,ผศ.
12	พรรณนาเรื่อง นิพพานในพุทธ ปรัชญา	3	บรรยาย ถาม-ตอบ เอกสารประกอบการสอน นำเสนอรายงาน- Power point	พระครูธรรมธร มะลิน กิตติปาโล ,ผศ.
13	เปรียบเทียบพุทธปรัชญาเถรว าท กับ อภิปรัชญา (Metaphysics)	3	บรรยาย ถาม-ตอบ Power point เอกสารประกอบการสอน	พระครูธรรมธร มะลิน กิตติปาโล ,ผศ.
14	เปรียบเทียบพุทธปรัชญาเถรว าท กับ และญาณวิทยา (Epistemology)	3	บรรยาย ถาม-ตอบ Power point เอกสารประกอบการสอน	พระครูธรรมธร มะลิน กิตติปาโล ,ผศ.
15	เปรียบเทียบพุทธปรัชญาเถรว าทกับคุณวิทยา (Axiology) - จริยศาสตร์ (Ethics) - สุนทรียศาสตร์(Aesthetics)	3	บรรยาย ถาม-ตอบ Power point เอกสารประกอบการสอน	พระครูธรรมธร มะลิน กิตติปาโล ,ผศ.
16	สอบปลายภาค	3	ทดสอบโดยใช้ข้อสอบแบบ ปรนัย/อัตนัย	

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

1. คุณธรรม จริยธรรม				
สถานะ	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมินผล	สัดส่วนที่ประเมิน	สัดส่วนการประเมิน
●	1. มีจิตสำนึกและตระหนัก ศึกษาในการปฏิบัติตาม จรรยาบรรณทางอาชีพ	- จากการตรงต่อเวลาในการ เข้าชั้นเรียน และการส่งงาน ตรงตามเวลาที่กำหนด - ประเมินพฤติกรรม การมี วินัย ความพร้อมเพียงในการ เข้าร่วมกิจกรรม - ปริมาณการทุจริตในการ สอบ สังเกตพฤติกรรมของ นักศึกษาในการปฏิบัติตน ตาม ก ฎ ระเบี ย บ แ ล ะ ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย	ตลอดภาค การศึกษา	5 %
○	2. มีวินัย ซื่อสัตย์ และ รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	- จากการตรงต่อเวลาในการ เข้าชั้นเรียน และการส่งงาน ตรงตามเวลาที่กำหนด - ประเมินพฤติกรรม การมี วินัย ความพร้อมเพียงในการ เข้าร่วมกิจกรรม - ปริมาณการทุจริตในการ สอบ สังเกตพฤติกรรมของ นักศึกษาในการปฏิบัติตน ตาม ก ฎ ระเบี ย บ แ ล ะ ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย	ตลอดภาค การศึกษา	3 %

○	3. มีจิตสาธารณะ รักและภาคภูมิใจในท้องถิ่น สถาบันและประเทศชาติ	<ul style="list-style-type: none"> - จากการตรงต่อเวลาในการเข้าชั้นเรียน และการส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนด - ประเมินพฤติกรรม การมีวินัย ความพร้อมเพียงในการเข้าร่วมกิจกรรม - ปริมาณการทุจริตในการสอบ สังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาในการปฏิบัติตนตาม ก ฎ ระเบียบ และข้อบังคับของมหาวิทยาลัย 	ตลอดภาคการศึกษา	2 %
2. ความรู้				
สถานะ	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมินผล	สัดส่วนที่ประเมิน	สัดส่วนการประเมิน
●	1. มีความรู้ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีสำคัญในสาขาวิชาพุทธศาสตร์	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินผลการเรียนรู้จากการเรียนรายวิชา โดยการสอบข้อเขียน สอนภาคปฏิบัติ - การทำแบบฝึกหัด การทำรายงาน การนำเสนอผลงาน - ประเมินคุณลักษณะบัณฑิต โดยใช้บัณฑิต 	ตลอดภาคการศึกษา	5 %
●	2. ทัก ษ ะ แ ล ะ ประสพการณ์การเรียนรู้ในสาขาวิชาพุทธศาสตร์สามารถปฏิบัติงานในสถานการณ์ต่างๆได้	<ul style="list-style-type: none"> - จากใบงานที่กำหนดให้ บรรยายและการค้นคว้าอ้างอิงเอกสาร - การรายงานด้วยความมั่นใจสามารถตอบคำถามในเรื่องราวต่างๆ ได้อย่างชัดเจน 	8/16	20 %

●	3. ความรู้ความเข้าใจในพัฒนาการใหม่ๆ ในสาขาวิชา รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้ในสาขาวิชา	- การอธิบายรายงาน ใบงานที่กำหนดให้ได้อย่างชัดเจน - สามารถทำแบบทดสอบได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้	ตลอดภาคการศึกษา	5 %
○	4. ตระหนักศึกษาในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบ ข้อบังคับที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์	- การอ้างอิงเอกสารที่มาวิเคราะห์สรุปเป็นความคิดรวบยอด รายงานผลได้อย่างชัดเจนตามเนื้อหาหลักการตามหลักวิชาการ - การอธิบายรายงาน ใบงานที่กำหนดให้ได้อย่างชัดเจน - สามารถทำแบบทดสอบได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้	ตลอดภาคการศึกษา	5 %
○	5. ความรู้ด้านพระพุทธศาสนา	- การอธิบายรายงาน ใบงานที่กำหนดให้ได้อย่างชัดเจน - สามารถทำแบบทดสอบได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้	ตลอดภาคการศึกษา	

3. ทักษะทางปัญญา				
สถานะ	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมินผล	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนการประเมิน
●	1. สามารถค้นหา ตีความ และประเมินสารสนเทศ เพื่อใช้ในการพัฒนาความรู้และการแก้ปัญหา	- การอธิบายรายงาน ใบงานที่กำหนดให้ได้อย่างชัดเจน โดยใช้สื่ออื่นๆ ประกอบการนำเสนอ งาน โดยอาศัยวัตถุใกล้ตัว หาก	ตลอดภาคการศึกษา	3 %

	ทางอาชีพได้อย่าง สร้างสรรค์	เทคโนโลยีสารสนเทศเกิดปัญหา สามารถแก้ไขได้อย่างทันท่วงที - สามารถทำแบบทดสอบได้ ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้		
●	2. สามารถคิดวิเคราะห์ และริเริ่มสร้างสรรค์ โดยใช้ ใช้ ค ว ม รู้ แ ล ะ ประสบการณ์ของตนใน การแก้ปัญหาการทำงาน ได้	- การอธิบายรายงาน ใบงานที่ กำหนดให้ได้อย่างชัดเจน โดยใช้ สื่ออื่นๆ ประกอบการนำเสนอ งาน โดยอาศัยวัตถุใกล้ตัว หาก เทคโนโลยีสารสนเทศเกิดปัญหา สามารถแก้ไขได้อย่างทันท่วงที - สามารถทำแบบทดสอบได้ ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้	ตลอดภาค การศึกษา	5 %
○	3. สามารถวางแผนการ ทำงานและการบริหาร จัดการงานได้	- การอธิบายรายงาน ใบงานที่ กำหนดให้ได้อย่างชัดเจน โดยใช้ สื่ออื่นๆ ประกอบการนำเสนอ งาน โดยอาศัยวัตถุใกล้ตัว หาก เทคโนโลยีสารสนเทศเกิดปัญหา สามารถแก้ไขได้อย่างทันท่วงที - สามารถทำแบบทดสอบได้ ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้	ตลอดภาค การศึกษา	3 %

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

สถานะ	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมินผล	สัปดาห์ที่ ประเมิน	สัดส่วนการ ประเมิน
-------	---------------	------------------	-----------------------	-----------------------

○	1. ภาวะผู้นำ มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม	- ใบงาน - รายงาน ใบงานที่กำหนดให้ได้อย่างชัดเจน โดยใช้สื่ออื่นๆ ประกอบการนำเสนองาน โดยอาศัยวัตถุใกล้ตัว หากเทคโนโลยีสารสนเทศเกิดปัญหา สามารถแก้ไขได้อย่างทันที่	ตลอดภาคการศึกษา	5 %
○	2. ตระหนักศึกษาในความแตกต่างหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี	- ใบงาน - รายงาน ใบงานที่กำหนดให้ได้อย่างชัดเจน โดยใช้สื่ออื่นๆ ประกอบการนำเสนองาน โดยอาศัยวัตถุใกล้ตัว หากเทคโนโลยีสารสนเทศเกิดปัญหา สามารถแก้ไขได้อย่างทันที่	ตลอดภาคการศึกษา	5 %
●	3. ความรับผิดชอบในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองและอาชีพอย่างต่อเนื่อง	- ใบงาน - รายงาน ใบงานที่กำหนดให้ได้อย่างชัดเจน โดยใช้สื่ออื่นๆ ประกอบการนำเสนองาน โดยอาศัยวัตถุใกล้ตัว หากเทคโนโลยีสารสนเทศเกิดปัญหา สามารถแก้ไขได้อย่างทันที่	ตลอดภาคการศึกษา	5 %

5. ทักษะในการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ				
สถานะ	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมินผล	สัดส่วนที่ประเมิน	สัดส่วนการประเมิน
○	2. มี ทักษะ การใช้ ภาษา ไทย และ ภาษาอังกฤษในการ สื่อสารอย่างสร้างสรรค์	- แบบประเมิน ข้อตกลง เกณฑ์ ในการให้คะแนน ของการเขียน ใบบงาน รายงานให้ถูกต้องตาม หลักภาษา และการเขียนใบบงาน ที่กำหนดขึ้น	ตลอดภาค การศึกษา	5 %

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. เอกสารและตำราหลัก

เดือน คำดี,ดร.. ปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่ (Modern Western Philosophy). กรุงเทพฯ : หจก. ทิพย์อักษร, 2526.

ชเอิญศรี อิศรางกูร ณ อยุธยา, ผศ.. ปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่ (Modern Western Philosophy). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2526.

กิริติ บุญเจือ. แก่นปรัชญากรีก. กรุงเทพฯ : บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2528.

_____ . ชุดพื้นฐานปรัชญา : แก่นปรัชญาปัจจุบัน. กรุงเทพฯ : บริษัทสำนักพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2522.

_____ . ชุดปัญหาปรัชญา : ปรัชญาศิลปะ. กรุงเทพฯ : บริษัทสำนักพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2526.

_____ . ชุดปัญหาปรัชญา : ปรัชญาลัทธิอัตถิภาวนิยม (Existentialism). กรุงเทพฯ : บริษัทสำนักพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2522.

ประยงค์ แสนบุราณ, รศ.ดร., ปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่. กรุงเทพมหานคร : โอ. เอส. พริ้นติ้ง เฮาส์, 2548.

ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542, (กรุงเทพมหานคร : ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์, 2546.

พระเมธีธรรมภรณ์ (ประยูร ธมมจิตโต), พุทธศาสนากับปรัชญา. อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ นายชม รักตะกนิษฐ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2535.

พระเมธีธรรมภรณ์ (ประยูร ธมมจิตโต), ปรัชญากรีก : บ่อเกิดภูมิปัญญาตะวันตก. พิมพ์ครั้งที่ 2.

<p>กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สยาม บริษัทเคสดีไทย จำกัด, 2537.</p> <p>พระมหาประยูร ธมฺมจิตโต, พุทธปรัชญาเถรวาท ใน มหาจุฬา ฯ วิชาการ : ปรัชญาบูรพทิศ. ทรง วิทย์ แก้วศรี บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2532.</p> <p>นายแพทย์สุวัฒน์ จันทระจันง. ความเชื่อของมนุษย์เกี่ยวกับ : ปรัชญาและศาสนา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ อีสันเพรส, 2540.</p> <p>สนิท ศรีสำแดง, ปรัชญาเถรวาท. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2544.</p> <p>สนิท ศรีสำแดง, พุทธปรัชญา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์นิลนาราการพิมพ์, 2535.</p> <p>พระอุปัชฌาย์สเถระ , วิมุตติมรรค แปลโดย พระเมธีธรรมาภรณ์ (ประยูร ธมฺมจิตโต) และคณะ, กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย , 2538.</p>
<p>2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ</p> <p>พระราชธรรมนิเทศ (ระแบบ จิตญาโณ), มองเรา มองเขา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : พรศิว การพิมพ์,2534.</p> <p>พระศรีปริยัติโมลี (สมชัย กุศลจิตโต), พระพุทธเจ้าในสายตานักปราชญ์โลก. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพ มหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2543.</p> <p>พินิจ รัตนกุล, ปรัชญาชีวิตของฌอง-ปอล ซาทร์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สามัญชน, 2541. บุญมี แทนแก้ว, ปรัชญา.</p> <p>วิทย์ วิศทเวทย์ ศ. ดร., ปรัชญาทั่วไป มนุษย์ โลก และความหมายของชีวิต. สมัคร บุรวาศ, วิชาปรัชญา.</p> <p>อดิศักดิ์ ทองบุญ, ปรัชญาอินเดีย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : บริษัทอมรินทร์ พริ้นติ้ง กรุ๊ป จำกัด,2532.</p> <p>เปลโต้ แต่ง ส. ศิวรักษ์ แปล, โสกราตีส. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ สมาคม สังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2514.</p> <p>Prayoon Mererk,Phramaha. Selflessness in Sartre’s Existentialism and Early Buddhism.Bangkok : Klett Thai Co., Ltd., 1988.</p> <p>P.T. Raju . Introduction To Comparative Philosophy. Delhi : Motilal Banarsidass Pubishers Private Limited., 1992.</p>
<p>3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ</p> <p>www.Dhamma.com</p>

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยอาจารย์และนักศึกษา

การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยอาจารย์และนักศึกษา ได้จัดกิจกรรมในการนำ

<p>แนวคิดและความเห็นจากนักศึกษาได้ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน 1.2 อาจารย์ผู้สอนได้สร้างเพจบน Facebook เพื่อให้นักศึกษาเสนอแนะ 1.3 นักศึกษากรอกแบบสอบถามที่ผู้สอนหรือคณะกรรมการหลักสูตรสร้างขึ้น 1.4 นักศึกษาเขียนบันทึกสั้นๆ สะท้อนการจัดการเรียนการสอน 1.5 แบบประเมินรายวิชา
<p>2. กลยุทธ์การประเมินการสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.1 การสังเกต 2.2 วิเคราะห์ผลประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษา 2.3 วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา 2.4 วิเคราะห์จากแบบประเมินการสอน 2.5 ผลจากการสังเกตการณ์มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนของนักศึกษา 2.6 ผลการตรวจรายงาน 2.7 ผลการสอบของนักศึกษา
<p>3. การปรับปรุงการสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> 3.1 นำผลจากการประเมินการสอนในข้อ 1 และ 2 มาปรับปรุงในเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3.2 วิเคราะห์ผลการประเมินจากข้อ 1 และ 2 โดยผู้สอนเอง 3.3 วางแผนพัฒนาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนตลอดภาคการศึกษาที่วางแผนไว้ 3.4 นำข้อบกพร่อง และข้อควรปรับปรุงที่นักศึกษาได้เขียนสะท้อนและจากการสังเกตของผู้สอนมาปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับนักศึกษา
<p>4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา</p> <p>อาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชา ทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาโดย</p> <ol style="list-style-type: none"> 4.1 เปรียบเทียบผลการเรียนของนักศึกษาที่เรียนในรายวิชา ซึ่งอาจเป็น ต่างกลุ่ม ต่างชั้นปี ต่างคณะ แล้วแต่กรณี เพื่อนำผลมาใช้ในการปรับปรุงรายวิชา 4.2 ทบทวนเนื้อหารายวิชาทุกปีการศึกษา โดยอาจพิจารณาร่วมกับอาจารย์ผู้สอนรายวิชาอื่นที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกัน เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน หรือให้เกิดความสัมพันธ์และต่อเนื่อง แล้วแต่กรณี และทบทวนเนื้อหาโดยเปรียบเทียบกับรายวิชาของสถาบันอื่น หรือเปรียบเทียบกับตำราหรือบทความทางวิชาการหรือผลการวิจัย เพื่อให้เกิดการพัฒนาเนื้อหาให้ทันสมัยและมีมาตรฐานทางวิชาการ
<p>5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา</p> <p>จากการประเมินและทบทวนผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชาเพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้</p>

5.1 จัดทำรายงานการทวนสอบจากผลการประเมินข้อ 1 และ 2 แล้วนำมาประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกันระหว่างผู้สอนในสาขาวิชาเดียวกันเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

5.2 ปรับปรุงเนื้อหารายวิชาทุก 2 ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ 4

5.3 การประชุมผู้สอนรายวิชาร่วมกันเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

5.4 พัฒนาการสอนรายวิชาทุกภาคการศึกษา

ลงชื่อ



(พระครูธรรมธร มะลีน กิตติปาโล,ผศ.)

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา

วันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ. 2564

ภาคผนวก ค
แบบตอบรับผู้เชี่ยวชาญ
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล



บันทึกข้อความ

ส่วนงาน วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย โทร. ๐-๓๕๓๔-๕๐๓๘

ที่ อว ๓๔๑๒/ ๐๐๒๓๓

วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร/เรียน พระภิกษุไพจิตร คุตฺตมชมิโม, อท.

ตามที่ คณะกรรมการวิจัยของสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้มีมติอนุมัติให้ดำเนินการโครงการเรื่อง “การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในรายวิชาพุทธปรัชญาเถรวาท สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักศึกษาชั้นปีที่ ๒” พระครูธรรมธร มะลิน กิตติปาโล, ผศ. หัวหน้าโครงการวิจัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ปรากฏรายละเอียดตามสำเนาติดการประชุมคณะกรรมการวิจัย มติที่ ๒๐๑/๒๕๖๔

ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ
- ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา
 - ตรวจสอบความถูกต้องด้านการวัดและประเมินผล
 - ตรวจสอบความเหมาะสมด้านภาษา
 - อื่นๆ ระบุ.....

จึงเจริญพร/เรียนมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี


(พระกิตติสารสุธี)

รองอธิการบดี วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย



บันทึกข้อความ

ส่วนงาน วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย โทร. ๐-๓๕๗๔-๕๐๓๘

ที่ อว ๗๔๑๒/ ๐๐๒๓

วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร/เรียน

ศก. ดร. กิ่งรุ้ง พิภพภูมิจันทร์

ตามที่ คณะกรรมการวิจัยของสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้มีมติอนุมัติให้ดำเนินการโครงการเรื่อง “การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในรายวิชาพุทธปรัชญาเถรวาท สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักศึกษาชั้นปีที่ ๒” พระครูธรรมธร มะลิน กิตติปาโล, ผศ. หัวหน้าโครงการวิจัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ปรากฏรายละเอียดตามสำเนาติดการประชุมคณะกรรมการวิจัย มติที่ ๒๐๑/๒๕๖๔

ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

เพื่อ

ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา

ตรวจสอบความถูกต้องด้านการวัดและประเมินผล

ตรวจสอบความเหมาะสมด้านภาษา

อื่นๆ ระบุ.....

จึงเจริญพร/เรียนมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี


(พระกิตติสารสุธี)

รองอธิการบดี วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย



บันทึกข้อความ

ส่วนงาน วิทยาเขตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา โทร. ๐-๓๕๗๔-๕๐๓๘

ที่ อว ๗๔๑๒/ ๐๐๒๓

วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร/เรียน พระครูพิทักษ์ธรรมนิเทศ (จารุวัฒน์ อภิวิฑูริโก)

ตามที่ คณะกรรมการวิจัยของสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้มีมติอนุมัติให้ดำเนินการโครงการเรื่อง “การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในรายวิชาพุทธปรัชญาเถรวาท สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักศึกษาชั้นปีที่ ๒” พระครูธรรมธะ มะลิ น กิตติปาโล, ผศ. หัวหน้าโครงการวิจัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ปรากฏรายละเอียดตามสำเนาติดการประชุมคณะกรรมการวิจัย มติที่ ๒๐๑/๒๕๖๔

ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ
- ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา
 - ตรวจสอบความถูกต้องด้านการวัดและประเมินผล
 - ตรวจสอบความเหมาะสมด้านภาษา
 - อื่นๆ ระบุ.....

จึงเจริญพร/เรียนมาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี

(พระกิตติสารสุธี)

รองอธิการบดี วิทยาเขตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ**รายงานการวิจัย**

เรื่อง การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในรายวิชาพุทธปรัชญาเถรวาท สาขาวิชาปรัชญา
ศาสนาและวัฒนธรรมของนักศึกษาชั้นปีที่ 2

โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน ตามความคิดเห็นของท่าน

ยินดีอย่างยิ่ง ชัดข้อง

ลงชื่อ



(พระมหาไพจิตร อุทุมมโน, คร.)

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำ คณะศาสนาและปรัชญา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ**รายงานการวิจัย**

เรื่อง การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในรายวิชาพุทธปรัชญาเถรวาท สาขาวิชาปรัชญา
ศาสนาและวัฒนธรรมของนักศึกษาชั้นปีที่ 2

โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน ตามความคิดเห็นของท่าน

อื่นอย่างยิ่ง จัดซื้อ

ลงชื่อ 

(ผศ.ดร.จำรูญ พริกบุญจันทร์)

ตำแหน่ง อาจารย์พิเศษ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ**รายงานการวิจัย**

เรื่อง การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในรายวิชาพุทธปรัชญาเถรวาท สาขาวิชาปรัชญา
ศาสนาและวัฒนธรรมของนักศึกษาชั้นปีที่ 2

โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน ตามความคิดเห็นของท่าน

ยินดีอย่างยิ่ง ขัดข้อง

ลงชื่อ



(พระครูพิศิษฐ์ธรรมนิเทศ)

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำ คณะศาสนาและปรัชญา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย



บันทึกข้อความ

ส่วนงาน วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย โทร. ๐-๓๕๗๔-๕๐๓๘

ที่ อว ๗๕๑๒/๐๑๓/พ

วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน/เจริญพร พระครูวิภัชธรรมวิจิตร ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ มมร.ว.มวก.

ตามที่ คณะกรรมการวิจัย สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในการประชุมคณะกรรมการวิจัยของสถาบันวิจัยญาณสังวร ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้มีมติอนุมัติให้ดำเนินการโครงการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เรื่อง “การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในรายวิชาพุทธปรัชญาเถรวาท สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักศึกษาชั้นปีที่ ๒” พระครูธรรมธร มะลิน กิตติปาโล,ผศ. หัวหน้าโครงการวิจัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ปรากฏรายละเอียดตามสำเนาที่ ๒๐๑/๒๕๖๔ นั้น

ดังนั้น ผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะขอความอนุเคราะห์ท่านเพื่อพิจารณาอนุญาตให้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลของนักศึกษา ภาคปกติ สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับปริญญาตรี เพื่อผู้วิจัยจะได้นำข้อมูลไปประกอบการทำวิจัยในชั้นเรียน และข้อมูลที่ได้จักเป็นประโยชน์ในการทำวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลกระทบต่อท่านหรือหน่วยงานของท่านแต่ประการใด

จึงเรียน/เจริญพรมามาเพื่อพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี

(พระกิตติสารสุธี)

รองอธิการบดี วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

- สมนว

- อภินันท์

๙๕ พ.ศ. ๒๕๖๔

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย ค่า IOC
ค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น

แบบวัดความมีวินัยในตนเอง

คำชี้แจง

1. แบบวัดฉบับนี้มีทั้งหมด 25 ข้อ โปรดตอบให้ครบทุกข้อ
2. ให้นักศึกษาอ่านข้อความแต่ละข้อแล้วพิจารณาเลือกตอบคำถามโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างช่องใดช่องหนึ่งเพียงช่องเดียว ซึ่งมีระดับความคิดเห็น 5 ระดับ คือ บ่อยมาก บ่อย บางที เกือบจะไม่ และไม่เคย ที่ตรงกับความเป็นจริงของนักศึกษา
3. ขอให้ตอบตรงตามความคิดเห็นที่แท้จริงของนักศึกษา คำตอบของนักศึกษาจะเป็นความลับ และจะไม่มีผลใด ๆ ต่อนักศึกษา

ตัวอย่างการตอบ

ความมีวินัยในตนเอง	ระดับปฏิบัติ				
	บ่อยมาก	บ่อย	บางที	เกือบจะไม่	ไม่เคย
0. ข้าพเจ้ามักจะคุยกันในขณะที่อาจารย์สอน	✓				

จากข้อ 0. แสดงว่าในความเป็นจริงนักศึกษามักจะคุยกันในขณะที่ครูสอนนั้นบ่อยมาก

4. ถ้านักศึกษาต้องการเปลี่ยนคำตอบ ก็ให้กากบาท (X) ทับอันเดิมเสียก่อน แล้วค่อยเลือกคำตอบใหม่ตามที่นักเรียนต้องการ

ขอบคุณที่ให้ความร่วมมือด้วยดี

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้นปีที่.....

ความมีวินัยในตนเอง	ระดับปฏิบัติ				
	บ่อยมาก	บ่อย	บางที	เกือบจะไม่	ไม่เคย
1. ข้าพเจ้ามักจะคุยกันในขณะที่อาจารย์สอน					
2. ข้าพเจ้าไม่เคยส่งแบบฝึกหัดทันตามที่อาจารย์กำหนด					
3. ข้าพเจ้ามักจะทำการบ้านไม่เสร็จ					
4. ข้าพเจ้ามักจะปฏิบัติตามกฎของมหาวิทยาลัยฯ					
5. ข้าพเจ้าทำการบ้านเสร็จทันเวลาแม้อาจารย์จะไม่ตรวจการบ้านก็ตาม					
6. ข้าพเจ้าชอบที่จะขีดเขียนข้อความลงบนโต๊ะ ผนังชั้นเรียน หรือในห้องน้ำ					
7. เมื่อทราบกำหนดการสอบข้าพเจ้าจะวางแผนดูหนังสือเพื่อเตรียมตัวสอบ					
8. ข้าพเจ้าแอบเล่นกับเพื่อน ๆ ในขณะที่อาจารย์กำลังสอน					
9. เมื่อทำการบ้านไม่ได้ ข้าพเจ้าจะปล่อยให้ผ่านไป					
10. ข้าพเจ้าจะแต่งกายเรียบร้อยและถูกต้องตามระเบียบของมหาวิทยาลัยฯ					
11. ข้าพเจ้าจะมีความขยันมากขึ้นเมื่อรู้ว่าคะแนนในการเรียนของตนเองน้อย					
12. ข้าพเจ้าสามารถทำงานที่อาจารย์สั่งให้เสร็จและทันเวลาได้ด้วยตนเอง					
13. เมื่ออาจารย์มอบหมายงานข้าพเจ้าจะทำทันทีที่มีเวลาว่าง					
14. ข้าพเจ้าชอบทำอะไรตามใจตนเองไม่ว่าสิ่งนั้นจะถูกหรือผิด					
15. ข้าพเจ้ามีความพากเพียรพยายามต่อการทำงานตามที่อาจารย์สั่ง					

ความมีวินัยในตนเอง	ระดับปฏิบัติ				
	บ่อยมาก	บ่อย	บางที	เกือบจะไม่	ไม่เคย
16. ข้าพเจ้าคิดว่า การเปิดเรียนควรต้องไปเรียน และควรใส่ใจให้มากที่สุด					
17. เมื่อทำงานส่งอาจารย์ ตามที่อาจารย์สั่งไม่ได้ ข้าพเจ้าจะเลิกทำทันที					
18. เอกสารประกอบการเรียนของข้าพเจ้าส่วนมาก เป็นระเบียบเรียบร้อย					
19. วิชาใดที่ไม่ชอบข้าพเจ้าจะหนีเรียน หรือไม่ตั้งใจเรียน					
20. ข้าพเจ้าสามารถเดินทางมาหาเสียได้ทันเวลา ทุกครั้งที่เข้าเรียน					
21. ข้าพเจ้าไม่ชอบลอกการบ้านจากเพื่อน					
22. ข้าพเจ้าเข้าห้องเรียนช้าอยู่เป็นประจำ					
23. เมื่ออาจารย์สอนข้าพเจ้าจะนั่งอย่างเรียบร้อย และตั้งใจเรียน					
24. เมื่อทำงานตามที่อาจารย์สั่งเสร็จแล้ว จะนำมาส่งงานด้วยตนเองเสมอ และพร้อมปรับปรุงแก้ไข					
25. แม้ว่างานที่อาจารย์สั่งจะยากมากข้าพเจ้าจะพยายามทำให้เสร็จทันเวลา					

แบบประเมินความสอดคล้อง (IOC)

ระหว่างจุดประสงค์และข้อความ

เรื่อง การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในรายวิชาพุทธปรัชญาเถรวาท สาขาวิชา
ปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักศึกษาชั้นปีที่ 2

คำชี้แจง ให้ท่านพิจารณาว่าข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้ วัดตรงกับจุดประสงค์หรือไม่ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง +1 0 หรือ -1 ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นวัดได้ตรงตามจุดประสงค์

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นวัดได้ตรงตามจุดประสงค์

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นวัดได้ไม่ตรงตามจุดประสงค์

จุดประสงค์ ของพฤติกรรม	หัวข้อของแบบวัดความมีวินัยในตนเอง	ผลการพิจารณา		
		+1	0	-1
ความมีวินัยใน ตนเอง	1. ข้าพเจ้ามักจะคุยกันในขณะที่อาจารย์สอน			
	2. ข้าพเจ้าไม่เคยส่งแบบฝึกหัดทันตามที่อาจารย์กำหนด			
	3. ข้าพเจ้ามักจะทำการบ้านไม่เสร็จ			
	4. ข้าพเจ้ามักจะปฏิบัติตามกฎของมหาวิทยาลัยฯ			
	5. ข้าพเจ้าทำการบ้านเสร็จทันเวลาแม้อาจารย์จะไม่ตรวจการบ้านก็ตาม			
	6. ข้าพเจ้าชอบที่จะขีดเขียนข้อความลงบนโต๊ะ ผนัง ชั้นเรียน หรือในห้องน้ำ			
	7. เมื่อทราบกำหนดการสอบข้าพเจ้าจะวางแผนดูหนังสือเพื่อเตรียมตัวสอบ			
	8. ข้าพเจ้าแอบเล่นกับเพื่อน ๆ ในขณะที่อาจารย์กำลังสอน			
	9. เมื่อทำการบ้านไม่ได้ ข้าพเจ้าจะปล่อยให้ผ่านไป			
	10. ข้าพเจ้าจะแต่งกายเรียบร้อยและถูกต้องตามระเบียบของมหาวิทยาลัยฯ			
	11. ข้าพเจ้าจะมีความขยันมากขึ้นเมื่อรู้ว่าคะแนนในการเรียนของตนเองน้อย			

จุดประสงค์ของ พฤติกรรม	หัวข้อของแบบวัดความมีวินัยในตนเอง	ผลการพิจารณา		
		+1	0	-1
ความมีวินัยใน ตนเอง	12. ข้าพเจ้าสามารถทำงานที่อาจารย์สั่งให้เสร็จและ ทันเวลาได้ด้วยตนเอง			
	13. เมื่ออาจารย์มอบหมายงานข้าพเจ้าจะทำทันทีที่มี เวลาว่าง			
	14. ข้าพเจ้าชอบทำอะไรตามใจตนเองไม่ว่าสิ่งนั้นจะ ถูกหรือผิด			
	15. ข้าพเจ้ามีความพากเพียรพยายามต่อการทำงาน ตามที่อาจารย์สั่ง			
	16. ข้าพเจ้าคิดว่าการเปิดเรียนควรต้องไปเรียน และ ควรใส่ใจให้มากที่สุด			
	17. เมื่อทำงานส่งอาจารย์ ตามที่อาจารย์สั่งไม่ได้ ข้าพเจ้าจะเลิกทำทันที			
	18. เอกสารประกอบการเรียนของข้าพเจ้าส่วนมาก เป็นระเบียบเรียบร้อย			
	19. วิชาใดที่ไม่ชอบข้าพเจ้าจะหนีเรียน หรือไม่ตั้งใจ เรียน			
	20. ข้าพเจ้าสามารถเดินทางมามหาลัยฯได้ทันเวลาทุก ครั้งที่เข้าเรียน			
	21. ข้าพเจ้าไม่ชอบลอกการบ้านจากเพื่อน			
	22. ข้าพเจ้าเข้าห้องเรียนช้าอยู่เป็นประจำ			
	23. เมื่ออาจารย์สอนข้าพเจ้าจะนั่งอย่างเรียบร้อย และตั้งใจเรียน			
	24. เมื่อทำงานตามที่อาจารย์สั่งเสร็จแล้ว จะนำมาส่ง งานด้วยตนเองเสมอ และพร้อมปรับปรุงแก้ไข			
	25. แม้ว่าจะงานที่อาจารย์สั่งจะยากมากข้าพเจ้าจะ พยายามทำให้เสร็จทันเวลา			

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ
(.....)

ตาราง 5 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
กับจุดประสงค์การเรียนรู้

ข้อที่	คะแนนการประเมินของผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	IOC	สรุปผล การประเมิน
	1	2	3			
1	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

26	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ตาราง 6 ค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (r_{cc}) ของแบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อที่	p	r	ข้อที่	p	r
1	.524	.431	16	.673	.524
2	.714	.612	17	.621	.441
3	.541	.421	18	.641	.771
4	.618	.491	19	.671	.435
5	.622	.623	20	.691	.453
6	.441	.581	21	.564	.623
7	.621	.421	22	.693	.702
8	.684	.512	23	.791	.612
9	.690	.415	24	.651	.421
10	.671	.402	25	.793	.641
11	.612	.513	26	.562	.498
12	.601	.423	27	.693	.502
13	.612	.601	28	.561	.781
14	.401	.441	29	.413	.702
15	.792	.402	30	.731	.612

ค่าความเชื่อมั่น (r_{cc}) ทั้งฉบับของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าเท่ากับ 0.97

ตาราง 7 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความมีวินัยในตนเอง

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	.644	14	.701
2	.714	15	.824
3	.697	16	.730
4	.721	17	.834
5	.657	18	.800
6	.714	19	.805
7	.700	20	.729
8	.832	21	.800
9	.669	22	.617
10	.653	23	.767
11	.727	24	.623
12	.747	25	.652
13	.654		

ค่าความเชื่อมั่น (α) ของแบบวัดความมีวินัยในตนเองทั้งหมดเท่ากับ 0.96

ประวัตินักวิจัย

ประวัติหัวหน้าโครงการวิจัย

1. ชื่อ – สกุล (ภาษาไทย)

พระครูธรรมธร มะลิน กิตติปาโล,ผศ.

(ภาษาอังกฤษ)

Phrakroo Thamton Malin Kittipalo, Asst. Prof.

2. หมายเลขประจำตัว

3 6203 00112 81 4

3. ตำแหน่งปัจจุบัน

อาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาวิชาปรัชญาศาสนาและวัฒนธรรม

4. หน่วยงานและสถานที่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ถนนพหลโยธิน ตำบลสนับทึบ อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170 โทร.08-222-39256

E-mail: malin2504@yahoo.com

5. ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี ศาสนศาสตรบัณฑิต (ศน.บ.) สาขาวิชาปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ปริญญาโท (M.A.) ปรัชญา สาขาวิชาพุทธศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

6. ระบุสาขาที่มีความชำนาญเป็นพิเศษ

สาขาวิชาปรัชญาศาสนาและวัฒนธรรม

7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุสถานภาพในการทำการวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยในแต่ละผลงานวิจัย

7.1 หัวหน้าโครงการวิจัย การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในรายวิชาพุทธปรัชญาเถรวาท สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักศึกษาชั้นปีที่ 2, 2564.

ประวัตินักวิจัยร่วม

1. ชื่อ – สกุล (ภาษาไทย)

พระมหาไพจิตร อุตตมธมโม (สาข้อง),ดร.

(ภาษาอังกฤษ)

Phramaha Paijit Uttamadhammo (Sakhong)

2. หมายเลขประจำตัว

3 4510 00254 021

3. ตำแหน่งปัจจุบัน

อาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม

4. หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย
ถนนพหลโยธิน ตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดอยุธยา 13170 โทร.08-2542-8481
E-mail : paijitsakong@gmail.com

5. ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี ศาสตรศาสตรบัณฑิต (ศน.บ.) ศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

ปริญญาโท (ศษ.ม.) การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ปริญญาเอก (ศษ.ด.) การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

6. ระบุสาขาที่มีความชำนาญเป็นพิเศษ

ศาสนาและปรัชญา

7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุสถานภาพในการทำการวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยในแต่ละผลงานวิจัย

7.1 หัวหน้าโครงการวิจัย รูปแบบการเสริมสร้างทัศนคติการบริหารจัดการขยะมูลฝอยตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารเทศบาลเมือง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง.

7.2 ผู้ร่วมโครงการวิจัย รูปแบบการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสำนักงานเทศบาลเมือง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง.

7.3 หัวหน้าโครงการวิจัย การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนระบบ e-Learning สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย.

ประวัตินักวิจัยร่วม

1. ชื่อ – สกุล (ภาษาไทย)

พระกิตติสารสุธี (เชิดชัย)

(ภาษาอังกฤษ)

Phrakittisarasuthee (Cherdchai)

2. หมายเลขประจำตัว

3350100446754

3. ตำแหน่งปัจจุบัน

รองอธิการบดี มมร.วิทยาเขตมหาสารคามราชวิทยาลัย

4. หน่วยงานและสถานที่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาสารคามราชวิทยาลัย 13170 โทร.
092-6944451 E-mail: Chai2ch13@gmail.com

5. ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี ศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ปริญญาโท ภาษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเดลี ประเทศอินเดีย

6. ระบุสาขาที่มีความชำนาญเป็นพิเศษ

สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุสถานภาพในการทำการวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยในแต่ละผลงานวิจัย

7.1 หัวหน้าโครงการวิจัย “ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแบบออนไลน์ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2564.

7.2 หัวหน้าโครงการวิจัย “การพัฒนานวัตกรรมการสอนเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนสำนักเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีของคณะสงฆ์ ภาค 1 ภาค 2 และภาค 3, 2566.